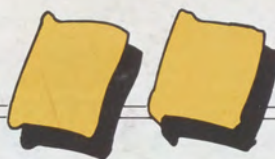

VLAAMS NATIONAAL

WEEKBLAD

VRIJDAG 29 SEPTEMBER '89

34^e JAARGANG · NR.39 · 33fr.

JAAK GABRIELS

WILLY KUIJPERS

SCHOUDER AAN SCHOUDE

AANBEVOLEN HUIZEN

NV BERT Cars en Trucks

Assesteenweg 101-103
TERNAT

Tel.: 02/582.13.12
02/582.04.10

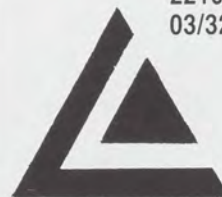
Verdeler

VOLKSWAGEN - AUDI - PORSCHE 924-944

Diensten: verhuur lange termijn: D'IETEREN LEASE
korte termijn: AVIS

Personenwagens, vrachtwagens en carrosserie

Kleding Lenders
Herentalsebaan 247
2210 Borsbeek
03/321.76.86

DE PRIJSBREKER

van het goede meubel

Groenstraat 84, 2000 Antwerpen tel. 03/236.45.31

Open van 10 tot 19 u. Maandag gesloten

Alle trofeeën, wimpels, bekers,
speldjes, badges, enz.

ESOX -
STAN PHILIPS

Panorama 36
1810 WEMMEL
Tel. 02/460.68.93

Guido NUYTTENS

Longtinstraat 126
1090 Brussel

SANITAIR - ZINK
ROOFING

LOODGIETERIJ
GASERWARMING

Tel. 426.19.39

PROMO PUZZLE

Kies zelf het onderwerp
van uw puzzel

Daniël Cortier
02/428.69.84

FRANSSENS OPTIEK:

Silhouette
Marwitz
Rodenstock

Herentalsebaan 340, Deurne-Z.
Tel. 03-321.08.96

Kerkstraat 44, Antwerpen
Tel. 03-235.64.75

nv de winne-fabrisac

migrostraat 128
B 9328 schoonaarde
dendermonde
052/42 33 04 - 42 39 16

drukkerij

typo - offset - repro
enveloppen - rx enveloppen
kettlingformulieren
boekdruk - direct mail

baron ruzettelaan 78
8320 brugge 4
baan brugge - oostkamp
050/35 74 04

GELD

Onmiddellijk te bekomen bij

FRANS VAN MOORTER
Vijfhuizen 6, Erpe

Nieuw telefoonnummer:
053/80.10.09

PVBA J. BORREMANS-COCK & KINDEREN

Algemene Bouwondernemingen
Gentsestraat 238
9500 Geraardsbergen
Tel. 054-41.25.89

Wij bouwen voor u
sleutel op de deur

Freddy en Cecile Vermeersch-Vaesens

Sint-Aarnoutstraat 12
8260 Aartrijke-Zedelgem
☎ 050/20.08.50

algemene decoratiewerken —
schilderen — behangen —
vloerbekledingen — parket —
louverdrape — luxaflex —

SPEERPUNT IN DE STRIJD

DE politieke commentatoren hebben de voorbije dagen hun verbazing over de bestuursverkiezingen binnen de Volksunie niet onder stoelen of banken gestoken. Het is niet de eerste keer dat zij zich de ogen uitkijken op de Vlaams-nationalisten. Ondanks de zondvloed inkt die diezelfde pers in de voorbije weken over de partij heeft uitgestort zijn de verkiezingen in grote sereniteit verlopen.

Van de bitsige discussies van de voorbije weken was er zaterdag te Wemmel weinig te merken. De 133 aanwezige stemgerechtigden hebben zich met grote ernst van hun taak gekweten. Zij hebben er eerst met aandacht geluisterd naar het waarom van de kandidaturen en hebben vervolgens in vrijheid gekozen.

De stemgerechtigden wezen greprezen om die ernst en de kandidaten die niet verkozen werden om de grootmoedigheid na hun niet-verkiezing.

De kandidaat-voorzitters hebben daarbij het voorbeeld gegeven. Onmiddellijk na de herverkiezing van *Jaak Gabriëls* verklaarde Patrick Vankrunkelsven: „*Jaak Gabriëls is de nieuwe voorzitter. Hij is mijn voorzitter en hij is onze voorzitter.*”

Gabriëls noemde op zijn beurt Vankrunkelsven zijn *running-mate*, wat niet hetzelfde is als tegenstander. Deze uitspraken moeten een teken zijn van de grote bereidwilligheid om er nu samen *schouder aan schouder* tegenaan te gaan. Het is nodig!

Tweede opmerkelijk feit bij deze verkiezingen is de aanstelling van senator *Willy Kuijpers* tot algemeen sekretaris. Op Kuijpers, die de kracht van de bezieling uitstraalt, rust de hoop om waar nodig op de Volksunie-basis opnieuw werkkraft en bezieling te enten.

Verder zijn er de ondervoorzitters. Voor het eerst is binnen de VU een vrouw, *Annemie Van de Casteele*, doorgedrongen tot een hoog bestuursmandaat. Haar verkiezing symbolizeert en verzilvert de onverdroten werking van VU-vrouwen voor een terechte vrouwelijke aanwezigheid. Naast haar zal *Kris Vandenbroeke* fungeren. Beiden beschikken niet over een parlementair mandaat en dat is goed voor het evenwicht binnen de partijtop.

Beide ondervoorzitters spraken zich in het verleden krachtig uit voor meer interne partijdemokratie, meer dialoog ook. Hun ondervoorzitterstaak zal er geen zijn van schouwgarrituur, maar van link tussen de top, het partijbestuur en de basis.

Tenslotte is er het *partijbestuur* zelf. Verleden week wezen wij hier reeds op de belangrijke taak die deze mensen te wachten staat. Zij zullen zich over de dagelijkse politieke werking moeten beraden en het regeringswerk toetsen aan het programma van de partij maar ook de stem zijn van wat er leeft binnen de gemeenschap van VU-kaderleden en militanten. Een belangrijke brugfunctie dus.

Bij de samenstelling van dit partijbestuur is het ook nodig te wijzen op de drastische verjonging die de stemgerechtigden in het partijbestuur hebben doorgevoerd. Van de acht te verkiezen mandaten gingen er zes naar min-veertigers. Deze wending zal wellicht resulteren in een gewijzigde aanpak van de uitstraling naar jongeren die zoals verluidt minder aanspreekbaar zijn voor het nationaliteitsvraagstuk.

Tenslotte ook valt de sterke aanwezigheid van Vlaams-brabanders in het partijbestuur op. Dit kan een rol spelen nu de rand rond Brussel met de dag wat meer in de politieke aktualiteit raakt. Zeker na de arrogante verspreiding in de Zes en andere Vlaamsbrabantse gemeenten van *Carrefour*, het blad van de frans-talige gemeenschap.

In de hele samenhang mag natuurlijk de rol van de *partijraad* niet vergeten worden. Meer dan in het recente verleden zal deze vergadering haar rol moeten spelen. Ten volle gebruikmakend van hun rechten en plichten zullen deze vertegenwoordigers van afdelingen en arrondissementen, provincieraden en parlementaire frakties kritisch en opbouwend hun stem laten horen en elementen aanbrengen. Hun bijeenkomsten moeten meer zijn dan praatvergaderingen.

Schouder aan schouder zullen ook de leden van de *Wetstraatfrakties* de boegbeelden zijn van onze Vlaams-nationale gemeenschap. Publieke uithalen naar de partij en de kollega's lossen niets op, zij dienen vermeden te worden want zij brengen meer schade toe dan wij zelf vermoeden. Meningsverschillen van welke aard ook dienen uitgepraat in eigen boezem, de partij beschikt over voldoende spelregels om dit naar behoren te doen.

De positieve verbazing die de pers meende te moeten luchten over het anders-zijn van de Volksunie moet ons in de overtuiging stijven dat de partij over voldoende levenskracht beschikt om te blijven wat ze is: de politieke speerpunt van de Vlaamse zelfstandigheidsstrijd!

Maurits Van Liedekerke

**Uitgave van het Vlaams Pers-,
Radio- en TV-instituut v.z.w.**

Hoofdredakteur:
Maurits Van Liedekerke

Redakteuren
Johan Artois
Tom Serkeyn
Peter Dejaegher
Toon Van Overstraeten

Sekretariaat
Hilde De Leeuw

Alle stortingen van abonnementen, publiciteit
en redaktie op prk. 000-0171139-31 van
„WIJ”, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel (Tel.
02/219.49.30). Telefax: 02/217.35.10.

Jaarabonnement	1.200 fr.
Halfjaarlijks	700 fr.
Driemaandelijks	400 fr.
Los nummer	33 fr.

Verantw. uitgever:
Jaak Gabriëls,
Barrikadenplein 12,
1000 Brussel

Reklame:
Karel Severs, tel. 02/219.49.30, toestel 19 ('s
voormiddags) of privé, Alsebergsesteenweg
41b, 1512 Dworp. Tel. 02/380.04.78.

INHOUD

7 Vorige week maakten CVP, PVV, SP en VU bekend hoeveel ze uitgegeven hebben aan Europese verkiezingspropaganda.

8 De VU koos een nieuw partijbestuur, een nieuwe sekretaris en nieuwe ondervoorzitters. Voorzitter Gabriëls mag zijn tweede termijn beginnen.

10 De kamerkommissie belast met het onderzoek naar de bestrijding van banditisme en terrorisme in België ging opnieuw van start.

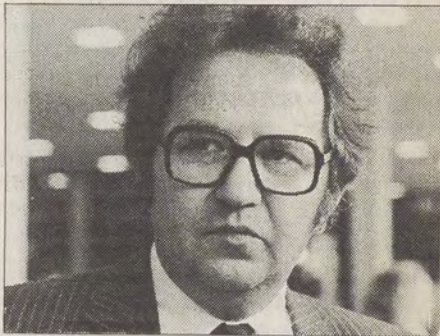
12 In het laatste deel over André Geens' reizen naar Zaïre, Rwanda en Burundi laten we de minister zelf zijn visie op ontwikkelingsbeleid uit de doeken doen.

14 „Leven als God in Frankrijk” zegt heel wat over onze visie op de Fransen. In het Nederlands taalgebruik worden andere volkeren niet altijd gespaard.

16 In het tweede deel over de Islam belicht Marc Cels de figuur van Mohammed.

18 O.l.v. de senatoren Kuijpers en Luyten bracht de Europese Volkshogeschool een bezoek aan Dublin, Donegal en het Noordierse Derry.

24 Vier Vlaamse dichters lazen voor uit eigen werk op het internationale poëziefestival van Struga in Joegoslavië.

26 In Rekkem gaf Lieven Gevaert-prijswinnaar Jozef Deleu een overzicht van de toekomstige activiteiten van de Stichting Ons Erfdeel.

30 Onder de gevluchte Oostduisters bevonden zich ook heel wat hele en halve sportkampioenen. De DDR zit nu ook sportief in de problemen.

Omslagfoto: Ronald Szommer.

SST

De Raad van Bestuur van de NMBS laat het dus aan de politici over om de taaiste knopen in het TGV-dossier door te hakken. Vooral het traject Brussel-Leuven-Luik zorgt voor nogal wat heibel. Er kan in ieder geval geen sprake van zijn dat Vlaanderen zou zwichten voor de eisen van de Waalse PS. Die wil immers dat er tussen Brussel en Luik een echte hogesnelheidslijn komt.

De VU en ook andere regeringspartijen hebben zich hiertegen steeds verzet. Wie herinnert zich nog de uitspraak van Tobback dat als de TGV er in het Leuvense zou komen, hij zich ervoor zou gooien. Maar het dossier SST heeft intussen een hele evolutie doorgemaakt. De SST wordt nu niet meer uitgesloten, maar wordt wel aan een aantal zeer strikte voorwaarden gekoppeld. De Vlaamse regering moet daarom uitvoeren wat hierover in het regeerakkoord over de SST opgenomen werd. De wensen van Spitaels hebben daar geen uitstaans mee.

CARREFOUR IN...

Voor de tweede keer heeft de Franse gemeenschap haar tijdschrift *Carrefour* in Vlaanderen verspreid. 100.000 inwoners van Vlaams-Brabant kregen het eentalig Franse blad in hun bus. De Franse gemeenschap gaat weer zeer ver: inwoners van Alseberg, Beersel, Diegem, Dilbeek, Drogenbos, Groot-Bijgaarden, Grimbergen, Hoeilaart, Itterbeek, Kraainem, Linkebeek, Machelen, Meise, Overijse, Ruisbroek, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Sint-Stevens-Woluwe, Sterrebeek, Strombeek-Bever, Tervuren, Vilvoorde, Vlezembeek, Wezembeek-Oppeem en Zellik kregen de blijde boodschap van Féaux in de bus.

Voor de Franstaligen lijkt er trouwens geen twijfel aan te bestaan dat Vlaams-Brabant onder Brusselse voogdij moet komen. Er wordt verder nog uitvoerig uitleg verschaft over franstalige studiebeurzen, Antoinette Spaak heeft het over de frankofone solidariteit, men roept de lezers op om naar de feesten van de Franse gemeenschap in Sint-Genesius-Rode te komen en geeft er de Vlaamse gemeenteraden duchtig van langs. In de Vlaamse gemeente Linkebeek ging de FDF-burgemeester zelfs zo ver om de Waalse haan op te hangen n.a.v. de feestdag van de Franse gemeenschap.

...VLAAMS-BRABANT

In een reactie stelde Jaak Gabriëls namens de Volksunie dat het nieuwe initiatief van Féaux en de provokatie van de Linkebeekse burgemeester regelrechte oorlogsverklaringen zijn aan Vlaanderen en Vlaams-Brabant in het bijzonder. De staatsgrenzen van Wallonië en Vlaanderen liggen sinds de jongste staatsher-

In het Brabantse Tremelo kreeg het Damiaanjaar met een historische stoet een prachtige apoteose. Zo'n zeventigduizend toeschouwers maakten het spektakel mee. 2.700 figuranten waaronder 27 "pater Damianen" verleenden aan de stoet hun medewerking. Namens de VU zat Willy Kuijpers op de eretribune. (foto vum)

vorming definitief en onomkeerbaar vast. Daaruit volgt dat de integriteit van het Vlaamse en Waalse grondgebied ten volle dient gewaarborgd en gerespecteerd. De VU wijst dan ook elke franstalige inmenging in de Vlaamsbrabantse rand af. De pacifikatie tussen de gemeenschappen in dit land kan hoe dan ook niet betekenen dat de franstalige inwijkelingen in Vlaams-Brabant er, met de steun van de Franse gemeenschap bovenop, hun imperialistische neigingen kunnen botvieren.

De VU gaf gemeenschapsminister *Sauwens* de opdracht deze onduidelijke praktijken binnen de Vlaamse executieve aan te kaarten. Voor de VU is het duidelijk dat het initiatief van Féaux ieder samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en de Franse gemeenschap totaal onmogelijk maakt. Bijkomend vraagt de VU de Vlaamse executieve om haar bevoegdheden ten bate van de Vlaamse Gemeenschap in de randgemeenten onverkort en daadwerkelijk uit te oefenen.

REKLAME OP BRT-RADIO?

Indien het van de CVP zou afhangen, mag de BRT op de radio tenminste ook handelspubliciteit voeren. Op televisie moeten alle vormen van publiciteit evenwel voorbehouden blijven voor VTM. De SP vindt van haar kant dat er een nieuw debat moet komen over het mediadossier, waarbij ook reclame op de

openbare omroep niet uitgesloten mag worden.

De stroomversnelling op het mediafront kwam er na een ophefmakende aankondiging vanwege de BRT dat de openbare omroep handelspubliciteit nodig heeft om haar eigen plannen te kunnen waarmaken. Wat is er immers gebeurd? De politici zijn hun beloften tegenover de openbare omroep niet nagekomen. Het Vlaamse regeerakkoord zegt dat de BRT over voldoende middelen moet kunnen beschikken om zijn rol als publieke dienst te kunnen vervullen. Er werd in de begroting voor '89 500 miljoen ekstra voorzien. Vanaf de begroting '90 zou de dotatie aan de BRT omgezet worden in een vast percentage van het Vlaams kijk- en luistergeld, een eis van de VU. Dat laatste is niet gebeurd, maar de BRT had in zijn eigen begroting wel 500 miljoen meer voorzien dan de omroep volgens de Vlaamse begroting zal ontvangen.

Het Vlaamse mediabeleid blijft dus beperkt tot korte termijnoplossingen en fragmentarisch aanmodderen. Om de BRT nu, weliswaar onder een voor de executieve goedkope vorm, toch te geven wat men hem beloofd heeft, begeeft men zich op wegen waarvan men de uitkomst niet vermoedt. Het uitzicht van het medialandschap zou hierdoor wel eens onherroepelijk in vaste vorm gegoten kunnen worden. Handelsreclame op de BRT (radio) heeft immers enorme gevolgen: voor VTM, voor de BRT zelf, voor de adverteerders, voor de vrije radio's, voor de regionale televisiezenders,... Kortom, eens te meer blijkt dat een rode draad in het mediabeleid volkomen ontbreekt.

GIJZELING

De gijzeling in het Luikse kreeg dan toch de spektakulaire maar veilige afloop waar iedereen eigenlijk stilletjes op hoopte. De gegijzelden werden ongedeerd vrijgelaten, en de boosdoeners werden beschoten en ingerekend. Supergangster Delaire pleegde een bijna rituele zelfmoord.

De volkswoede in Luik was in de laatste fase zelfs zo groot dat sommige toeschouwers de zorg voor hun eigen veiligheid uit het oog verloren. Met het nodige gevoel voor show wierpen de twee medeplichtigen van Delaire, nadat deze laatste zich een kogel door de kop gejaagd had, bankbiljetten van 1000 en 5000 frank van het hoogste torengedouw in Luik. Hun woede belette de toeschouwers niet om een graantje mee te pikken van de onverwachte geldbedeling.

De politiediensten hebben geluk gehad: eerst hielden ze zich al niet aan de afspraak om de gangsters een kwartier voorsprong te laten, maar vervolgens slaagden ze er nog in om het spoor van de gijzelnemers in het centrum van Luik bijster te geraken. De vluchtters waren er in gelukt om de vrouw (of was het nu toch een vriendin?) van *Jeuris* vrij te laten, en twee keer van wagen te veranderen. Wat hadden de politiediensten aangevangen indien ze geen weet hadden van het appartement waar Delaire een schuiloord had?

CERCLE ROYAL DES ECHECS

De *Cercle Royal des Echecs de Bruxelles* organiseert op 19 oktober een levensecht schaakspel op de Brusselse Grote Markt. De klub met koninklijke standing was zo vriendelijk ook dit weekblad uit te nodigen op de perskonferentie die het gebeuren voorafgaat.

Nederlands is duidelijk niet de sterkste zijde van de koninklijke vereniging: zeven taal- en tikfouten sieren de uitnodiging.

3.000 zittende toeschouwers zullen het spektakel kunnen bijwonen. Aan bepaalde taferelen zullen artiesten van de *Koninklijke Muntschouwburg* en van de *Koninklijke Vlaamse Schouwburg* meewerken. *Carlo de Benedetti* wil de CREB een handje toesteken door 350 "personaliteiten" uit te nodigen. Vijf televisiestations en "vele internationaal befaamde fotografen" zullen het gebeuren verslaan.

Wat staat er dan precies op het programma? Een schaakwedstrijd tussen twee topcomputers en 150 figuranten. En, niet onbelangrijk detail: „De historische personages die in de

Senator Kuipers riep te Haacht de gehele pers bij elkaar om een weinig bekend probleem aan de kaak te stellen: het statuut van de muskusrattenvangers en de toenemende plaag die de muskusrat voor natuur en landbouw betekent. De muskusrattenvangers zijn onderbetaald en onderbemand. De regionalisering houdt hen bovendien in de onzekerheid nopens hun statuut. Ze krijgen geen benzinebonnen meer, en kunnen dus hun werk niet meer doen. Privatisering van de rattenvangst is om verschillende redenen geen goed alternatief. En intussen gaat de muskusrat door met zijn ondermijnd werk: schade aan landbouwgewassen, beekoevers en dijken.

(foto R. de Moor)

vertoning, zijn: Lodewijk XVI en Marie Antoinette die zullen spelen tegen Robespierre en Mevrouw Theroigne de Mericourt." Allen daarheen!

MAATSCHAPPELIJK WERELDMIRAKEL

Zo zou je de inzet van de Tremelose *Jozef de Veuster*, beter bekend als *pater Damiaan*, kunnen noemen. Het zevende kind in een reeks van 8, uit een handels- en boerengezin zou midden in de grote Vlaamse hongersnood geboren worden. De aardappeloogsten mislukten, daarnaast tyfus- en cholera-epidemieën. De bende-overvallen, het alcoholisme en de armoeprostitutie teisterden ons volk in alle uit- en oosthoek. De uitwijking nam Ierse vormen aan. Zou dit klimaat Jozef de Veuster's levensinzicht en -aankpak beïnvloeden? Ongetwijfeld. Zijn praktisch-evangelische aankpak op Molokai die botste met de kerkelijke en ook de wereldlijke overheid, stond haaks op de traditionele, hiërarchische geplogenheden. Hij doorbrak het onzalig denken en handelen over marginalen als melaatsen, en dit op wereldformaat.

Op 24 september '89 herdachten zo'n 2.700 streekbewoners dit sociaal-bewogen gedrag van deze Tremelonaar. Een unieke stoet, sluitstuk van een heel Damiaanjaar, ging keurig afgewerkt, stipt en plastisch aan de 70.000 toeschouwers voorbij. Moge dit volks kunststuk de vele gezagsdragers die het bekeken er in de interantionale verenigingen toe brengen om de waarde van één supersonische gevechtsstraaljager te "besparen". Met deze som is de lepra op 5 jaar tijd volkomen verleden tijd.

NIEUWE TOP

In de eerste helft van volgend jaar gaan *Gorbatsjov* en *Bush* nog eens een gezellig babbeltje houden. De twee leiders hebben een zeer drukke agenda: hun ministers van Buitenlandse Zaken Baker en Sjevarnadze hadden twee volle dagen nodig om een datum af te spreken. Waarnemers leidden hieruit af dat de Sovjet-Unie niet wil praten over de evolutie van de toestand in Oost-Europa. Dat er toch een akkoord gekomen is betekent volgens dezelfde deskundigen dan weer dat de VS niet voor het volle pond op zo'n Oostblok-diskussie aangedrongen heeft. Washington lijkt voorlopig al tevreden dat de kaarten in Oost-Europa vanzelf wel in westerse richting herschud worden.

De ontwapeningsgesprekken vormden het belangrijkste gespreksonderwerp van Sjevarnadze en Baker. De ministers leken erg optimistisch: een akkoord over strategische kernwapens is in zicht. De Sovjet-Unie zal niet meer aandringen op een beperking van het *Star Wars*-programma als voorwaarde om een akkoord over de strategische wapens te ondertekenen. De buitenlandministers stelden verder ook een akkoord over een totaal verbod op chemische wapens in het vooruitzicht.

■ De Russische hervormingskampioen **Boris Jeltsin** is op reis geweest in de Verenigde Staten. Op een bijeenkomst in Moskou verklaarde Jeltsin dat in de VS alles ten dienste staat van de mens. Jeltsin bezocht ook een Amerikaanse supermarkt, waar "wel 30.000 artikelen te koop lagen".

■ In Beiroet ging na een half jaar strijd tussen Syriërs en kristenen zondag een staakt-het-vuren in. Voor het eerst sinds 12 maart landden er weer vliegtuigen in de Libanese hoofdstad.

■ Volgens de Marokkaanse koning **Hassan** zijn er geen politieke gevangenen in zijn land. Er zitten alleen enkele "verraders in de gevangenis die verklaard en geschreven hebben dat de Westelijke Sahara niet van Marokko is".

■ Op 101-jarige leeftijd stierf **Irving Berlin**. De man schreef meer dan duizend liedjes en werd door generatiegenoot Gershwin de grootste toondichter van zijn tijd genoemd.

■ In de Sovjet-Unie wil een officiële werkgroep van de Opperste Sovjet een voorstel indienen dat naast de kommunistische partij ook de oprichting van andere politieke partijen mogelijk maakt.

■ Lucienne Herman-Michielssens, de grote promotor van het gelijknamige wetsvoorstel dat een volledige liberalisering van de zwangerschapsonderbreking toelaat, werd tot **Vrouw van het Jaar** verkozen.

■ Tussen direktie en vakbonden van **Sabena** kwam een akkoord tot stand over de lonen van het kabinetspersoneel. Volgens Sabena-voorzitter Van Rafelghem was het akkoord (goed voor 45 miljoen per jaar) het maximum dat de maatschappij kon dragen.

■ 36% van de EG-onderdanen rookt.

■ De PVV heeft zijn **migrantennota** voorgesteld. Er worden enkele integratiebevorderende maatregelen voorgesteld, zoals verplichte taallessen Nederlands voor werkloze migranten, naast maatregelen die de terugkeer van migranten die zich niet willen aanpassen bevorderen. Het is misschien eens interessant om deze maatregelen ook te gaan toepassen op een ander soort van "migrant" in Vlaanderen, nl. de hardleerse frankofonen.

■ De huidige VU-kamerfractie leider **Hugo Covelliers** zal zich geen kandidaat meer stellen voor die functie. Covelliers zegt in het belang van de fractie opzij te stappen omdat hijzelf niet meer tot een zinnige dialoog kan komen met herkozen VU-voorzitter Gabriëls.

EURO-VERKIEZINGEN TE DUUR

Vorige week werd via een perskonferentie bekendgemaakt wat de politieke partijen in Vlaanderen zoal spenderen aan verkiezingspropaganda.

Dit gebeurde ingevolge een akkoord tussen de voorzitters van CVP, PVV, SP en VU, waarbij de Euro-verkiezingen van 18 juni j.l. als testcase werden gebruikt voor de nieuwe wet op de beperking van de verkiezingsuitgaven.

HOGER PRIJSKAARTJE

Eerst even de cijfers: om de gunst van de kiezer te winnen had de CVP 65 miljoen over; de PVV gooide er 50 miljoen tegenaan en de SP kwam tot een bedrag van 47 miljoen. De VU had 28,5 miljoen ter beschikking. Deze cijfers omvatten zowel de uitgaven van de kandidaten, als van de partijkassen.

Bij deze cijfers dringen zich toch een aantal vragen op. Alleen al voor deze 4 partijen samen komen wij uit op 190 miljoen. In de wetenschap dat de politieke partijen de gepubliceerde uitgaven zeker niet zullen overschat hebben, en dat een heleboel zaken niet meetbaar zijn (de belangrijke inzet van de militanten, ministers die hun kabinetten inschakelen, de zuilorganisaties van de traditionele partijen die hun diensten ter beschikking stellen, ...) , lijkt zo'n kampanje toch een enorme investering. Bovendien staat het vast dat parlementairen gemeenteraadsverkiezingen een nog hoger prijskaartje hebben, gezien de veelheid aan kandidaten.

Een tweede vraag die men kan stellen betreft de invloed van het geld op de verkiezingsuitslagen: rechtstreeks via het bedrag dat een kandidaat kan spenderen, en onrechtstreeks via de selectieve steun die de centrale kas aan een of meerdere kandidaten geeft.

Een derde vraag is heel eenvoudig: waar komt al dat geld vandaan?

HERKOMST

Deze 3 vragen zouden hun antwoord moeten krijgen in de wet op de beperking van de verkiezingsuitgaven, de financiering van de

politieke partijen, en de openbaarheid van hun boekhouding. Deze wet werd gestemd net voor de grote vakantie.

Door het instellen van maximumbedragen per partij én per kandidaat zal hoedanook een sterke beperking van de uitgaven gerealiseerd worden. De tweede bedenking — en macht van het geld — wordt op twee vlakken gecounterd: door de beperking van de uitgaven per kandidaat enerzijds, en door de beperking van de invloed van partikuliere sponsors anderzijds. De wet voorziet namelijk ook een beperking van de fiscaal aftrekbare giften tot 350.000 fr. per schenker. Hierdoor wordt een bepaald perfide systeem enigszins afgeremd: een feitelijke publieke financiering (via de fiscale minderontvangsten) wordt verdeeld op basis van de willekeur van de private donatoren. Daarom ook het tweede en derde luik van de wet: een financiering van de partijen door de overheid, met daaraan gekoppeld het openbaar maken van de partijfinanciën. Een publieke controle op de boekhouding van de partijen moet het odium van verdachte geldstromen naar de partijkassen en politiciers wegnemen.

GEBREKEN

Niks dan positief nieuws dus? Neen. Deze wet, net zoals het akkoord voor de Euro-verkiezingen, heeft een aantal gebreken. Het gaat overduidelijk om een compromis. De Volksunie zou alvast de beperking van de fiscaal aftrekbare giften tot marginale bedragen (bijv. 20.000 fr.), moeten eisen. Ook de totale kosten van een verkiezingskampanje moeten nog verder naar beneden, samen met bijvoorbeeld een totaal verbod op de commerciële affichage. Ook het milieubelastend effect moet meer benadrukt worden. Bovendien zal de wetgeving haar deugdelijkheid nog moeten bewijzen in de praktijk. Zijn de sankties wel voldoende zwaar om overtredingen te voorkomen? Gaan de partijen geen andere wegen van privé-sponsoring zoeken?

Toch is het verheugend vast te stellen dat er stilaan werk wordt gemaakt van een politieke plichtenleer. Partijen en kandidaten moeten de mogelijkheid hebben om hun boodschap bekend te maken en kommunikaite kost geld. Er moet echter gestreefd worden naar meer informatie, en minder barnum-reklame.

VOLKSUNIE VERNIEUWT HET PARTIJBESTUUR

KRACHTENS de statuten moet de algemeen voorzitter verkozen worden met 2/3de meerderheid. Zo geen van de kandidaten deze meerderheid haalt in twee stemronden, dan is bij de derde stemronde de helft van de stemmen, onthoudingen inbegrepen, voldoende.

Voor het voorzitterschap waren er twee kandidaten: Jaak Gabriëls en Patrik Vankrunkelsven. Tijdens de eerste stemronde haalde Jaak Gabriëls 68 stemmen, Patrik Vankrunkelsven 57 stemmen. 7 partijraadsleden onthielden zich, één stemde ongeldig.

DERDE STEMBEURT

De tweede stembeurt leverde volgende uitslag op: 75 stemmen voor Jaak Gabriëls, 56 stemmen voor Patrik Vankrunkelsven. Er was één onthouding en één ongeldig stem.

Een derde stembeurt was dus vereist. Jaak Gabriëls scoorde 78 stemmen, Patrik Vankrunkelsven 54 stemmen. Niemand onthield zich bij deze stemronde en één stem was ongeldig. De partijraad verkoos dus **Jaak Gabriëls** tot algemeen voorzitter. In september 1986 werd hij reeds een eerste maal tot voorzitter gekozen.

De algemeen sekretaris wordt eveneens verkozen met een 2/3de meerderheid. In een eventuele derde stembeurt volstaat de helft van de stemmen. de enige kandidaat voor het ambt van sekretaris was Willy Kuijpers.

Tijdens de eerste stemronde haalde Willy Kuijpers 82 stemmen. Er onthielden zich 47 partijraadsleden, 3 stemden ongeldig. Een tweede stembeurt was dus vereist. Willy Kuijpers behaalde dan 84 stemmen bij 42 onthoudingen en opnieuw drie ongeldige stemmen. De partijraad verkoos dus **Willy Kuijpers** tot algemeen sekretaris.

De partijraad stemde ook voor de aanduiding van twee ondervoorzitters. Deze worden bij gewone meerderheid verkozen en bij gelijk

Grootmoedigheid troef na de voorzittersverkiezing. Jaak Gabriëls noemde Van Krunckelsven zijn running-mate. De arts uit Laakdal schaarde zich meteen achter onze voorzitter.

foto Peustjens)

Zaterdag heeft de partijraad van de VU, zoals de statuten voorzien, een vernieuwd partijbestuur verkozen. Achtereenvolgens werden de algemeen voorzitter, de algemeen sekretaris, de twee ondervoorzitters en acht leden van het partijbestuur verkozen. In de Zandloper in Wemmel werd door 133 leden van de partijraad aan de stemming deelgenomen.

aantal stemmen krijgt de jongste in jaren de voorrang. Eén van de twee ondervoorzitters mag geen parlamentslid zijn.

Er waren zeven kandidaten voor het ondervoorzitterschap. Verkozen werden **Annemie Van de Casteele** en **Kris Vandenbroeke**.

PARTIJBESTUUR

Er dienden ook acht leden voor het partijbestuur verkozen. De partijraad had de keuze uit 23 kandidaten. De partijraad duidde volgende kandidaten aan als lid van het partijbestuur:

Hans Bracquené (°Geraardsbergen, 1959) is licentiaat in de Rechten en Economische Wetenschappen. Hij is sedert 1982 voorzitter van de VU-afdeling Leuven. Hij is lid van de partijraad en sedert 1986 lid van het partijbestuur.

Walter Luyten (°Berlaar, 1934) studeerde Wijsbegeerte en Letteren. Van 1962 tot 1969 was hij als journalist verbonden aan het weekblad *Wij*. Sinds 1964 is hij gemeenteraadslid in Berlaar. In 1981 werd hij senator voor de arrondissementen Mechelen-Turnhout.

Bob Maes (°Zaventem, 1925) is beheerder van een vennootschap. In 1971 werd hij senator voor het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde en bleef er tot 1985. Hij zetelde in de gemeenteraad van Zaventem van 1972 tot 1988. Momenteel is hij provinciaal voorzitter voor Brabant.

Patrik Vankrunkelsven (°Geel, 1957) is dokter in de geneeskunde. Hij vestigde zich als huisarts in Laakdal. Sinds 1982 voert hij er de VU-fractie aan in de gemeenteraad.

Walter Peeters (°Buggenhout, 1935) studeerde geneeskunde en sociologie. Hij vestigde zich als huisarts in Hamme. Hij zetelt sedert 1976 in de gemeenteraad van Hamme. Hij werd senator van 1979 tot 1985 en opnieuw sedert 1987 voor de arrondissementen Dendermonde en St.-Niklaas.

Luk Van Biesen (° Brussel, 1960) is handelingenieur. Sinds 1982 is hij gemeenteraadslid in Kraainem en vanaf 1985 is hij arrondissementeel voorzitter van Halle-Vilvoorde.

Nora Tommelein (°Elsene, 1938) is inspectrice voor het kleuteronderwijs. Sedert 1980 is

zij lid van de Raad van Bestuur van de FVV. Sinds 1984 is zij ondervoorzitster van de Nationale Vrouwenraad. Bij de jongste gemeenteraadsverkiezingen werd zij verkozen als raadslid in Vilvoorde.

Herman Verheirstraeten (°Elsene, 1950) is licentiaat Rechten. In 1981 werd hij assistent van Jaak Vandemeulebroucke en sedert 1984 is hij sekretaris-generaal van de Regenboogfractie in het Europarlement.

VOLGENDE STAP

Behalve deze twaalf verkozen leden zetelen volgende personen eveneens met stemrecht in het Partijbestuur: stichter-voorzitter en minister van state **Frans Van der Elst**, de fractievoorzitters van de Vlaamse Raad en van het Europees parlement, twee leden aan te duiden door de kamer- en twee leden aan te duiden door de senaatsfractie. Verder zijn er VUJO-voorzitter **Walter Muls** en de algemeen penningmeester die op de eerstvolgende partijraad aangeduid wordt.

De voorzitter van de partijraad, **Pol Vanden Bempt**, de directeur **Johan Artois**, de ministers **Hugo Schiltz**, **André Geens** en **Johan Sauwens**, staatssekretaris **Vic Anciaux** en gewezen staatssekretaris **Jef Valkeniers** maken eveneens deel uit van het Partijbestuur maar dan wel met adviserende stem.

JEF MATON

Wie niet langer zetelt in het nieuwe partijbestuur, is Jef Maton. Na zowat 10 jaar ondervoorzitterschap moest hij de duimen leggen voor het jonge geweld.

Jef Maton is hoogleraar aan de Gentse universiteit, en sedert 1958 actief in de Volksunie. Het sociaal-ekonomisch programma van de partij draagt duidelijk mede zijn stempel. Op alle kongressen stelde hij zijn ekonomische kennis en ervaring ter beschikking, en heel wat nota's en uitgaven kwamen uit zijn pen.

Maar niet alleen vanuit zijn studiekamer diende hij de partij, Jef was tevens iemand die de aktie geenszins schuwde. Op haast alle marsen, betogingen en wandelingen was hij in de eerste rijen terug te vinden.

De niet-verkiezing van Jef Maton betekent geenszins dat hij uit de partij verdwijnt. Daarvoor is zijn zorg om de huidige staatshervorming veel te groot. Bij de regeringsonderhandelingen reeds waakte hij nauwgezet over de Vlaamse belangen, en vooral bij de financiering van gewesten en gemeenschappen wist hij namens de VU Vlaanderen toekomst financieel veilig te stellen.

Als lid van de VU-werkgroep staatshervorming werkt hij vandaag mede aan de uitbouw van de derde fase. Zijn inbreng staat borg voor een onverminkte en onverminderde uitvoering hiervan.

Voorzitter Jaak Gabriëls wordt toegejuicht door de partijraad.

(foto Peustjens)

BANDIETENKOMMISSIE TRAPT OP LANGE TENEN

TOEN in april 1988 de *Onderzoekskommissie belast met het onderzoek naar de wijze waarop de bestrijding van het banditisme en het terrorisme georganiseerd wordt* van start ging, kon niemand voorspellen wat het resultaat van de werkzaamheden zou zijn. Bij de publieke opinie leefde de verwachting dat eindelijk de *Bende van Nijvel* in de kraag zou worden gevat. Het had nogal wat voeten in de aarde om uit te leggen dat dit niet de bedoeling was: de kommissieleden hebben er de wettelijke, noch de praktische mogelijkheden toe.

SABOTAGE?

Wel zouden de parlementairen nagaan hoe bepaalde personen en instanties zich hadden gekweten van hun taak het onderzoek en de vervolging van een aantal zware misdaden uit het recente verleden door te voeren. Onvermijdelijk moesten zij daartoe vragen stellen aan politie, rijkswacht, gerechtelijke politie, veiligheidsdiensten en leden van de magistratuur. Dit veroorzaakte nogal wat deining in deze milieus. Sommige magistraten weigerden zelfs mee te werken, zodat de kommissieleden openlijk van sabotage spraken. Pas na verloop van tijd en na tussenkomst van minister van Justitie *Melchior Wathelet* werd een modus vivendi gevonden. De magistratuur toonde zich bereid zich koöperatief op te stellen.

Dat dit niet van harte gebeurde, kon men begin september vaststellen. De hoogste parketmagistraat van het land, prokureur-generaal van het Hof van Kassatie *Ernest Krings*, maakte in zijn *mercuriale* bij de opening van het gerechtelijke jaar geen geheim van zijn ongenoegen. In een erg theoretisch betoog ging hij uitgebreid in op de scheiding der machten. Een konstruktie die reeds meermaals werd gehanteerd in pogingen om de activiteiten van de kommissarissen te fnuiken. Krings vond dat het parlement niet bevoegd is om de uitspraken van de rechterlijke macht te beoordelen: „*Er kan geen sprake zijn van een controle van de wetgever op de werking van de rechterlijke macht*”. Verder vond Krings dat de magistraten niet voor dergelijke onderzoekskommissie hoefden te verschijnen vermits de kommissie de bevoegdheid hiertoe ontbeert.

Na de gijzeling van Tielt wordt Dolecki door de Groep Diane weggevoerd. Het SIE (Speciaal Interventie Eskadron) kreeg in Luik heel wat lof toegezwaaid.

(foto Van Parijs)

Begin deze maand is de Kamer-kommissie belast met het onderzoek naar de bestrijding van banditisme en terrorisme in België voor een nieuwe ronde van start gegaan. Ondertussen blijkt niet iedereen even blij met de werking van de kommissie...

Krings vertrekt met deze redenering duidelijk van de idee dat de gerechtelijke macht prevaleert op de uitvoerende en op de wetgevende. Nogal wat grondwetspecialisten hebben bij deze gedachtengang zo hun bedenkingen, zoals bleek bij de eerste zittingen van de onderzoekskommissie uit de bijdrage van o.m. prof. *Tulckens*. Bij het verloop van de werkzaamheden van de kommissie scheen deze overtuiging veld te winnen. De uitspraken van de prokureur-generaal zouden het bestaande akkoord wel eens op de helling kunnen zetten. Met alle mogelijke gevolgen vanden voor de confrontaties die voor het najaar zijn gepland.

LANGE TENEN

Uit meerdere getuigenissen is echter gebleken dat er beslist parketmagistraten in het land rondlopen die er een privé-interpretatie van de rechtsregels op nahouden. Dat door de houding van dergelijke figuren zelfs een bepaald niet onbelangrijk arrondissement zo goed als geïmmobiliseerd geraakte, zodat belangrijke onderzoeken ontspoorde of vastliepen, mag toch wel tot nadenken stemmen.

Niet alleen bij de magistratuur trapt de volksvertegenwoordigers op lange tenen. De politiediensten waren evenmin in hun nopjes met de elf pottelkijzers van het Natieplein. Het incident met kommissaris-generaal van de gerechtelijke politie *Roger Moens* sprak in dat verband boekdelen. Bij de Rijkswacht reageerde men minder spektakulair, maar dit korps slaagde er vooralsnog niet in de indruk weg te nemen dat heel wat zaken zijn foutgelopen of scheefgegroeid. Vooral de arrogante machtsuitbreiding en -uitoefening van een aantal officieren van het korps als organisatie scho-

ten enkele parlementairen in het verkeerde keelgat.

Nog veel meer bedenkingen rezen in verband met de operaties van de staatsveiligheid.

Iedereen is het er ondertussen wel ongeveer over eens dat een bepaalde mate van diskretie en geheimhouding bij de werking van de diverse politiediensten en ambtenaren met politionele bevoegdheden onontbeerlijk is. Maar de controle, waarvoor trouwens wettelijk bijzonder weinig houvast bestaat, is bijzonder zwak. Dit leidt tot zware konsekwenties. Het zou niet de eerste *flic* of geheim agent zijn die in de fout gaat met medeweten of instemming van zijn oversten — over bevelen daartoe willen we het dan nog niet hebben. Dat gegevens over politici worden verzameld wordt krachtig ontkend door de hoogste kringen maar enkele niveaus lager stellig bevestigd. Ter illustratie worden data en plaatsen geciteerd van de verhuis van de steekkaarten op de dossiers wanneer „onbevoegden” een blik in de keuken komen werpen. Allemaal niet bevorderlijk voor een onspannen samenwerking met, en vertrouwen in ons politieapparaat.

Voeg bij al deze ingrediënten nog de donkerbruine saus van *Front de la Jeunesse* en *Westland New Post*, allerhande komplotteorieën en afrekeningen in de milieus, schandaaltjes, seks en drugs, en men krijgt een cocktail die weliswaar pittig is, maar alleszins een vieze smaak oplevert.

Voor de commissie is het hoofd koelhouden nu natuurlijk de boodschap, zodat men door de bomen het bos nog ziet. Om de enquête af te ronden dienen de „hoge pieten” nog te verschijnen. Het ziet er naar uit dat ze met dezelfde harde maar eerlijke aanpak die de commissarissen tot nu toe steeds gehanteerd

sieleden hebben reeds meermaals laten blijken dat ze de opdracht van de commissie ernstig nemen en zo breed mogelijk interpreteren. Dit kan tot nieuwe botsingen leiden.

Alleszins heeft de onderzoekskommissie baanbrekend werk geleverd. Zij heeft het kader uitgetekend waarbinnen latere parlementaire onderzoekskommissies kunnen optreden. Verder heeft zij een discussie op gang gebracht rond de opvattingen omtrent de verhoudingen tegenover elkaar van de drie machten. Zij heeft, ten derde, aangetoond dat zowel politiediensten als magistratuur voor de bestrijding van terrorisme en banditisme zware fou-

ten hebben gemaakt. Tenslotte heeft zij de noodzaak van een verregaande herstructurering van de politiediensten duidelijk gemaakt.

Een sterke, liefst parlementaire controle op deze diensten moet in de toekomst ontspringen helpen voorkomen.

Het zal beslist nog een aantal maanden duren eer de definitieve konklusies van de onderzoekskommissie openbaar zullen worden gemaakt. Maar dan begint het werk pas. En het is de vraag of men de politieke moed zal opbrengen om de aanbevelingen in de praktijk te brengen.

Frank Seberechts

Advertentie

ONMISBAAR VOOR ELKE STUDENT

slechts
100 fr.

340 pagina's boordevol interessante informatie:
DE STUDIEKEUZE: studierichtingen, open hoger onderwijs...

DE STUDIES: financiering, brossen, talenprobleem...

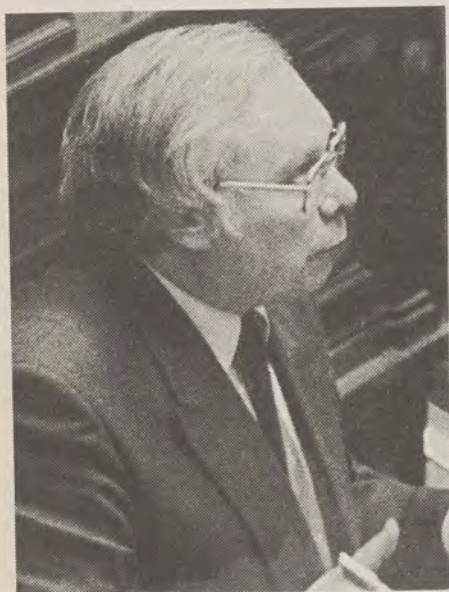
HET DAGELIJKS STUDENTENLEVEN: wonen, verenigingen, eksamens, repetitoren, examencommissies...

DE VRIJE TIJD: reizen, sport, goedkope auto's...

CARRIERE: solliciteren, CV, gesprekken met carriëremakers...

NU TE KOOP BIJ UW DAGBLADHANDELAAR

U kan het Studentenjaarboek ook bekomen door vooraf 100 fr. over te schrijven op rekeningnr. 001-0665127-74 van Knack Boekservice, Meiboomlaan 33, 8800 Roeselare met vermelding „Studentenjaarboek” of stuur een briefje van 100 fr. naar hetzelfde adres.

Voorzitter Bourgeois: „Onderzoekskommissie niet bang voor konflikten”.

EEN ANDER ONTWIKKELINGSBELEID

HET toverwoord is nu *cogestion*, zeg maar medebeheer. Het is in Rwanda dat de minister dit medebeheer door de mensen van het ABOS (Algemeen Bestuur van de Ontwikkelingssamenwerking) met de Rwandese overheid wil uittesten. André Geens aarzelt niet om te zeggen dat dit het einde is van neokoloniale sfeer die toch nog altijd hangt rond de klassieke ontwikkelingssamenwerking.

André Geens: „In de plechtige toespraken afgelopen week in Rwanda en Burundi klonk het heel fier dat nu de tijd van de „cogestion” is aangebroken. Men mag echter niet vergeten dat de basisprincipes van de nieuwe werkwijze door ons werden vastgelegd tijdens de gemengde commissie met Rwanda in november 1988 en werden uitgewerkt door het kabinet voor Ontwikkelingssamenwerking. Het was voor mij toen al overduidelijk dat de traditionele samenwerking met de volledige beslissingskracht in Brussel, dringend gewijzigd moest worden. Het gaat toch niet op dat de ambtenaren zo ver van de plaats van het gebeuren een project voorstellen, uitwerken, tot en met de aanbestedingen en de konkrete uitvoering. Ik vind dat de overheid van het ontwikkelingsland, neem nu koninkrijk Rwanda, zelf de verantwoordelijkheid moet kunnen dragen, zelf moet zeggen welk project voor haar belangrijk is, hoe de offertes moeten worden opgesteld en hoe de uitvoering koninkrijk moet gebeuren.

Nu zijn we eindelijk zo ver: er komt een systeem waarbij projecten worden ontwikkeld op hun verzoek maar wel nog altijd met onze assistentie en uiteraard moeten wij in elke fase een handtekening plaatsen want tenslotte komt het geld van hier.”

VERANTWOORDELIJK

André Geens verbergt zijn tevredenheid niet over deze belangrijke stap op weg naar een nieuwe vorm van ontwikkelingssamenwerking. Overigens heeft hij zelf kunnen ondervinden dat de Rwandese overheid erg opgezet is met de grote verantwoordelijkheid die zij nu krijgen. Zij voelen zich eindelijk gewaardeerd met

hun eigen waarden en inzichten in een eigen kulturele omgeving.

André Geens: „Ik kan mij nogal eens kwaad maken als ik mensen hoor zeggen dat „die zwarten dat toch niet kunnen”. Hoe kan je nu beweren van iemand dat hij of zij bepaalde capaciteiten niet heeft als je hen de kans niet geeft om hun verantwoordelijkheden op te nemen. Ik heb in de drie landen van zwart Afrika de afgelopen weken op verschillende plaatsen briljante mensen ontmoet. Je hebt mensen met talent daar, zoals je die hier hebt. Evengoed heb je onbekwamen ginder en hier. Ik geloof sterk in de creatieve kracht van

Minister van Ontwikkelingssamenwerking André Geens is pas terug van een blitzreis doorheen Burundi en Rwanda. Hij vertrok naar de Burundese hoofdstad Bujumbura nauwelijks twee weken na het lange werkbezoek in Zaïre. De sprong van Bujumbura naar Kigali en Butare (Rwanda) is erg klein en meteen heeft de Volksunie-minister binnen de maand het hart van zwart Afrika verkend. Tijd dus om even stil te staan bij het ontwikkelingsbeleid in die landen dat de minister een andere wending wil geven.

mensen aan de basis die de vrijheid krijgen om hun ideeën en mogelijkheden uit te werken. Uiteraard mogen wij hen niet de woestijn insturen, figuurlijk dan. Het is geen kwestie van dat wij geld geven en er verder niet meer naar omkijken, neen, zo werkt het niet. Medebeheer betekent dat wij als goede vrienden aan hun kant blijven staan, en helpen waar het kan, wanneer zij ons vragen om met onze deskundigheid in te springen. Wij moeten ook structuren en instrumenten creëren om hen de nodige vorming te geven om in de toekomst alles zelf in handen te kunnen nemen.

Er komen dan ook de nodige studiefondsen en andere vormen van opleiding. Uiteraard zullen er fouten gemaakt worden, maar dat

doen wij toch allemaal als we aan een nieuwe zware opdracht beginnen.

Erg belangrijk is ook dat het ABOS grondig moet worden aangepast en gedecentraliseerd. Er zullen een aantal bevoegdheden vanuit Brussel overgeheveld worden naar de plaatselijke mensen in elk land. Niet te verwonderen dat er al eens wat gemor opstijgt als wij alsmaar indringender die wijzigingen in structuur en personeelsbestand uitwerken. Elke verandering vraagt aanpassing, maar om de zaken te veranderen zit ik hier toch wel zeker!”

MEDEBEHEER

André Geens heeft duidelijk gekozen voor Rwanda om daar het systeem van medebeheer voor het eerst in te voeren. Rwanda is een politiek stabiel land waar de ontwikkelingshulp in de meeste gevallen efficiënt en doelmatig is gebruikt. Al heeft de Volksunie-minister wel zo zijn bedenkingen bij de kostprijs van het nieuwe museum in Butare, dat anderhalve week geleden plechtig geopend werd door premier Martens. Het is een enorm bouwwerk geworden in luxeuse materialen (waaronder een koperen dak) en het geld daarvoor (meer dan 165 miljoen frank) kwam uit de pot van ontwikkelingssamenwerking. Het zijn oude beslissingen, maar je kan je toch wel afvragen of het niet allemaal wat eenvoudiger kon, zodat er wat geld zou overblijven voor projecten die rechtstreeks ten goede zouden komen aan de plaatselijke bevolking.

André Geens: „Daar draait het uiteraard allemaal om, wat wij doen moet bijdragen tot de verbetering van de situatie van de lokale bevolking. Iedereen, van laag tot hoog, moet kunnen meegenieten van de resultaten van een geslaagd ontwikkelingsproject.

We hebben het nu de hele tijd over Rwanda, maar ik ga nog een stap verder. Ook in Burundi voeren we nu al het medebeheer in, met alvast het grote Isabu-project rond landbouwonderzoek. Daaraan besteden wij 140 miljoen frank per jaar. Als ook in het ietwat moeilijke Burundi het systeem van medebeheer slaagt, dan zijn we goed op weg om het langzamerhand uit te

Minister Geens: „Ik kan mij nogal eens kwaad maken als ik mensen hoor zeggen dat ‚die zwarten dat toch niet kunnen’”.

Het gaat niet op dat wij hun politiek zouden bepalen. Wij willen hier bij ons toch zelf voor ons eigen volk een eigen beleid met alle verantwoordelijkheden vandie. Dat respect voor mekaar en voor mekaars eigenheden, dat vragen de landen in zwart Afrika en overigens in de hele wereld. Het is aan ons om daar oog voor te hebben en hen te helpen waar zij het vragen.”

Beleidsveranderingen gaan altijd erg traag, zeker in een domein als ontwikkelingssamenwerking, waar de veranderingen plaats grijpen op duizenden kilometers van huis. Toch maakt minister André Geens zich sterk dat binnen dit en een jaar of twee zelfs tot in de Vlaamse huiskamer zal doordringen dat ontwikkelings-samenwerking ook anders kan dan op de traditionele manier, op de manier zoals het decennia lang is gebeurd. Ontwikkelingsbeleid moet durven vernieuwend zijn, moet durven de definitieve stappen zetten naar een echte internationale samenwerking op voet van gelijkheid en gelijkwaardigheid. Want elk volk heeft zo zijn eigen kwaliteiten en wil zijn eigen weg gaan naar een betere samenleving, ingebed in de eigen cultuur.

breiden naar alle landen waarmee we internationaal samenwerken.

Dit wordt een toch wel grondige verandering van de mentale ingesteldheid zowel van onze koöperanten en andere ontwikkelingshulpers als van de autoriteiten in het ontvangende land. Dit is ook nieuw voor de Belgische ontwikkelingshulp. Het werd trouwens dringend tijd dat we eens op een grondige manier onze internationale samenwerking zouden aanpassen.”

ZELF KIEZEN

André Geens zit nauwelijks anderhalf jaar op de stoel van Ontwikkelingssamenwerking en heeft zich op die korte tijd verbazingwekkend ingewerkt in de zeer ingewikkelde problemen van die zo uiteenlopende landen. Gemakshalve worden Zaïre, Rwanda en Burundi dikwijls samen genoemd, al was het maar omdat het de drie landen zijn waar het grootste deel van onze ontwikkelingshulp naar toe gaat. Maar ze zijn alle drie zo verschillend, vertelt André Geens, en al weet je dat vanuit de documenten en het studiewerk, het zelf ter plaatse gaan vaststellen is toch nog iets anders.

André Geens: „Belangrijk is dat wij niet zoals vroeger onze eigen oplossingen komen aandragen voor hun problemen. Die landen moeten zelf kiezen wat zij het beste vinden voor hun ontwikkeling, welke projecten prioritair zijn, waar het geld naartoe moet gaan en uiteraard zijn wij het dan die ja of nee zeggen.

ADVERTENTIE

DEZE WEEK IN

weekend KNACK

- **De vele gezichten van Jane Fonda**
Patrick Duynslaegher interviewde dit monument en kwam zwaar onder de indruk van haar veelzijdigheid en haar kracht.
- **Opgepast voor het damesblad-dieet**
Uit onderzoek blijkt dat de afslankkuren in damesbladen tussen de 53 en 73 procent onjuiste informatie bevatten. Dat is dus gevaarlijk afvallen...
- **Honderd jaar Moulin Rouge**
Een kijkje achter de schermen van de beroemde Parijse music hall, net vóór het prestigieuze gala waarmee het eeuwfeest gevierd wordt.
- **De zoete geheimen van België**
Vier vermaarde banketbakkers geven exclusief één van hun meest geliefde recepten weg. Om duimen en vingers bij af te likken.

EEN TAAL LIEGT NIET

ELKE taalgemeenschap heeft haar eigen geschiedenis en haar eigen ervaring, die zelfs in de taal verwerkt ligt zoals volkswijsheid (vb. in weerspreuken). Zo kunnen we uit die taal het algemeen oordeel halen dat onze taalgemeenschap heeft over de andere taalgemeenschappen.

Hoe oordelen de nederlandstaligen over de anderen?

MET DE FRANSE SLAG

Dat blijkt uit uitdrukkingen, zegswijzen, vergelijkingen die onder het volk leven of leefden. Wij hebben er Van Dale op nageslagen om ons oordeel over de anderen te vinden. Het meest oordelen we over de Fransen. Dat is niet te verwonderen: we hebben er in de loop van de eeuwen het meest mee te doen gehad. Hoe vaak zijn ze ons land binnengevallen? Maurits Jossen, een jurist uit Antwerpen die te Brussel advocaat was, heeft het geteld en komt tot 99 Franse invallen in ons land in de loop der eeuwen. Lodewijk XIV (1658-1715) viel 7 maal Vlaanderen binnen om oorlog te voeren tegen Spanje, tegen Oostenrijk of tegen Nederland.

Hoeveel jaren hebben ze ons in de loop der eeuwen bezet en rechtstreeks onrechtstreeks hun invloed opgedrongen? Ze lijken ons onbetrouwbaar, rap op de teen getrapt, mensen met veel hol gepraat, die hun zaken nogal slordig beheren.

Mensen die veel mooie woorden gebruiken waar men niets aan heeft maken *Franse complimenten*. Wie een lichtzinnige belofte doet, die hij toch niet van plan is te houden, legt een *Franse eed* af. De Fransen schijnen heel wat zaken haastig af te haspelen, zonder er de nodige zorg aan te besteden: *ze doen het met de Franse slag*, *ze maken er zich met de Franse slag vanaf*, *ze leggen er de Franse zweep op*.

Wie zich ongemerkt uit een gezelschap verwijderd maakt een *Frans komplent*. Wie rap zeer kwaad wordt schiet in een *Franse koleire*. De Franse hoffelijkheid is oppervlakkig en niet gemeend. Met die hoffelijkheid (het hof) spotte reeds Willem die van Van den Vos Reynaerde schreef toen hij het had over het hondekin dat hiet (heette) Courtois ende het sprak in het Francoons. Wanneer men zegt: *„We zullen hem dat Frans wel afleren”* bedoelt men dat men hem dat *druk doen*, dat men hem die *pretjesmakerij* wel zal afleren.

De uitdrukking *„daar is geen woord Frans bij”* betekent dat dit duidelijke en onverbloem-

de taal is. (duidelijk: we verstaan het, het is geen Frans: onverbloemd: geen hol gepraat.)

„Frans spreken” zegt men ook van aarde-werk dat door de klank, als men er tegen tikt, verraadt dat het gebarsten is. De onbetrouwbaarheid van de Franse vormelijkheid blijkt ook uit het gezegde *„zijn hemd in de Franse was doen”*, waarmee bedoeld wordt: de vuile kleren omkeren. Een gelijkaardige, negatieve beoordeling blijkt ook uit *„dat is een Franse verschooning”* wanneer men van het hemd alleen maar het boordje vervangt.

De kennis van het Frans was hier zo goed als onbestaand. Vandaar de uitdrukking *„de rest was in het Frans”* voor iets waarvan men niets verstond. *„Hij spreekt Frans als een koe Spaans”* ligt in dezelfde sfeer: hij kent er

De taal is het sociaal omgangsmiddel bij uitstek: dank zij de taal kunnen mensen met mekaar in contact komen. De taal is ook een gemeenschapsvormend element: ze bindt de mensen die dezelfde taal spreken. Hoezeer dat het geval is blijkt uit het genoegen dat vele mensen beleven als ze, buiten het gebied van hun eigen taal, iemand die taal horen spreken; en hoe verder ze van huis zijn, en hoe langer ze van huis weg zijn, des te meer verheugt het hen de eigen taal te horen. Dan ontstaat er vlug contact, ook met mensen aan wie ze thuis voorbijlopen.

helemaal niets van. *„Frans met haar op”* is een nu nog veel gebruikte uitdrukking voor gebrekkige kennis van het Frans; en let op: men pleegt niet te zeggen Engels of Duits met haar op.

FRANSMANS

Merkwaardig is ook de uitdrukking *„Hij spreekt zijn Frans als zijn Vlaams”* voor een zogenaamd tweetalige (eenrichtingsverkeer!). Zijn Frans?, dus niet het Frans van de Fransen, maar het zijne?

Vroeger was kennis van het Engels hier eerder uitzonderlijk. Men beweerde toen dat men een *hete patat in de mond moest hebben* om Engels te spreken. Nu dat Engels hier veel bekender is (sedert 1944) is die misprijzende

opmerking over het Engels niet meer gangbaar: hier blijkt dus dat „onbekend onbemind is” en dat het oordeel over de waarde van een taal zeer relatief is.

Een heel andere uitdrukking is *„Wie kent mijn gat in Frankrijk?”* wanneer men bedoelt dat men zich niet hoeft te generen daar men er onbekend is.

Leven als God in Frankrijk, gemakkelijk en goed leven zonder zich zorgen te maken, is een uitdrukking die aan keizer Maximiliaan I van Oostenrijk wordt toegeschreven.

Wanneer men misprijzend over een Fransman spreekt kan men het hebben over *die Fransoos*; een heel speciale betekenis heeft het woord *Fransman* (meervoud Fransmans) waarmee men de seizoenarbeider bedoelt die uit Vlaanderen in Noord-Frankrijk gaat werken. Vooral voor de oogstperioden en in de cichoreifabriek.

Over de andere nationaliteiten hebben we minder spreuken of zegswijzen.

Italiaans boekhouden betekent er een dubbele boekhouding op na te houden.

Men zegt soms *„het ging er Spaans toe”*, maar het kan er ook *Pools* toegaan, het kan er ook *Pruisisch* toegaan, voor rumoerig, woest, buitensporig, heftig, opgewonden. Als iets vreemd of zonderling lijkt, komt het ons *Spaans* voor of klinkt het *Spaans*. *Spaanse ernst* is overgrote ernst en deftigheid. Mensen die het armoedig, hard en moeilijk hebben, hebben het *Spaans*. In de 16de en 17de eeuw kon men de *Spaanse pokken* krijgen en dan was dat syfilis...

Het woord *Spanjool* heeft zowat dezelfde misprijzende gevoelswaarde als de Fransoos.

Wie een *Oostenrijker* heeft, heeft ergens een voordeeltje. Over de Duitsers zeggen we niets: tweemaal vier jaar bezetting is niets in vergelijking met de Franse bezettingen. We zeggen echter wel dat het er *Pruisisch* uitziet, wanneer iets zich slecht laat aanzien. Het zal *Pruisisch zijn*, betekent dat het niet goed zal aflopen.

De dialektische uitspraak heeft het over de Duiten — de Dutsers en in sommige dialecten hoort men zelfs-sch nog van Duitschers. Vergelijk dat woord Duits-Diets met het Engels Dutch voor Nederlands dat lang Nederduits heette, of Diets of (bij Jacob van Maerlant) Duitsc.

Flegma schijnt typisch Engels te zijn. De Engelse keuken wordt niet hoog aangeslagen, want *Engels gaar* zijn betekent dat het maar half gaar is. *Engels draven* is zeer snel draven en een *Engelse brief* schrijven is een middag-dutje doen. Een *Engels hemd* is een over-

hemd. 's Zaterdagsnamiddags niet meer moeten werken, als afbraak van de 54-urenwerkwEEK en de 48-urenwerkwEEK, komt uit Engeland als de *Engelse week*. Maar dat kent Van Dale niet. Dat is met de *Engelse schroeven-draaier* gedaan, zegt men als een schroef met de hamer in het hout geslagen werd.

Hij spreekt Engels wou zeggen dat hij geld heeft; maar dat is voor de Engelsen volmaakt verleden tijd sedert ze tweemaal een Wereldoorlog gewonnen hebben.

De Zwitsers zijn eeuwenlang de Europese huursoldaten bij uitstek geweest: vandaar de uitdrukking: *geen geld, geen Zwitsers*, d.w.z. wie geen geld heeft kan geen macht uitoefenen en kan zich de diensten van anderen niet kopen. De *Suisse* in de kerk, de kerkbaljuw, herinnert aan de Zwitserse wacht van het Vatikaan.

Dat iemand zo *zat is als een Zwitser*, herinnert eveneens aan de Zwitserse soldaten die bij de inname van een stad wellicht alle wijnvoorraden opgebruikten die ze konden vinden.

Men kon ook een *baard hebben als een Zwitser*, d.w.z. een lange zware baard, waarschijnlijk zoals de bewoners van het hooggebergte nog wel dragen.

Ook Turken komen in uitdrukkingen voor: men bedoelt er dan vaak meer mee dan enkel maar de inwoners uit Turkije. „Turk” wordt gebruikt voor alle mohammedanen en zelfs voor Moren: *zo zwart al een Turk*, *er uit zien als een Turk* of *als een Moor* betekent er vuil uitzien. Men kan *aan de Turken uitgeleverd zijn*, d.w.z. slecht behandeld worden, bedrogen en mishandeld worden. *Aangaan als een Turk* is heftig te keer gaan, uitvaren tegen iemand.

Het gezegde *roken als een Turk* schijnt Van Dale niet te kennen. Wel kent hij de slogan uit de geuzentijd: „*Liever Turks dan Paaps*”. Paaps — wat van de Paap is —, de paepe, de prochiepape was de dorpspastoor, een papenvreter is een antiklerikaal. In de genoemde uitdrukking kan ook de Paus bedoeld zijn: Russisch pope en het Franse pape, het latijn papa, papem pater.

STUKJE AF

Ook de Jood speelt een rol in de Nederlandse zegswijzen. Het woord Jood in een uitdrukking als „*Hij is een Jood*” betekent een afzetter, een woekeraar of een al te handige zakenman. *Aan de joden uitgeleverd zijn* wil zeggen in de handen van onbarmhartigen gevallen zijn. Deze uitdrukkingen herinneren aan tijden toen lenen tegen (woeker) intresten (20, 30, 40 %) een specialiteit was van de joden.

Dat kan een jood niet uit mekaar houden (en die is nog zo geslepen) zegt men bvb. van een ingewikkelde situatie of van vervalsingen die zeer geslaagd zijn.

Twee joden weten wat een bril waard is, zegt men als men bedoelt dat we mekaar niets hoeven wijs te maken.

't Is een jood, er is een stukje af typeert de man die besneden werd.

Scherpsend vraagt men aan iemand die een schorre stem heeft of hij *een ouwe jood in de keel heeft*.

De andere bevolkingsgroepen komen in zegswijzen weinig of niet voor. Dat wil zeggen dat wij er niet regelmatig mee te maken hadden, zo zie je maar... **Herman Maes**

WERK-HYPOTHESE VLAANDEREN

Historici kunnen evenmin als andere lieden met sluitende zekerheid in de toekomst kijken, noch omtrent het handelen van personen noch omtrent het verloop van belangen, ideeën en stromingen. Mits zij zich daartoe op ernstige wijze willen inspannen, kunnen zij anderzijds wel beschikken over een uitkijkpost die een ongehinderd uitzicht biedt op het landschap dat achter de rug ligt. Dit wetenschappelijk voordeel wordt in de Angelsaksische landen *scope* genoemd, draagwijdte. Zij die zich het hoogst op de toren wagen bezitten natuurlijk het grootste bereik, zij kunnen sporen volgen, vanaf hun oorsprong tot op de plaats waar zij verdwijnen in de egaliteit van het hedendaagse.

Joernalisten vormen soms het gezelschap van de historici op het platform van de uitkijkpost. Als zij spoedig opnieuw afdalen — zij zijn terecht gehaast, want niets is ouder dan de krant van gisteren —, brengen de besten onder hen werkhypothesen mee, waarmee zij opinies vormen. Die opinies maken het kijken in de toekomst wat gemakkelijker en vooral wat betrouwbaarder.

Ook de politici zouden zo'n klimpartij tot hun geregelde bezigheden kunnen maken. Maar het blote mes van het elektoralisme dwingt hen meestal beneden aan de voet te blijven, bij de heffe des volks, wiens gevoelens en inzichten zij moeten delen, op straffe van. Zodra zij dit lot beseffen, voelen zij zich wellicht zo eenzaam als zij die steeds op het hoogste punt van de toren verblijven.

Hoe zou zo'n werkhypothese omtrent de toekomst van de Vlaamse beweging er kunnen uitzien? Rudimentair beschouwd, vertoont de beweging twee sociologische modellen, die van de *voorwaardelijke samenhang* met de Belgische staat en die van de *klassenstrijd* tussen België en het Vlaamse volk. De dialectiek blijkt hier stilaan in een andere richting te zullen werken: wie de immense stroom van geld en macht en de toverkracht van het begrip 1992 aanschouwt, kan zich afvragen of het nieuwe Europa niet het oude België zal vervangen.

Misschien kan ook op de zaak-Brussel de marxistische redenering toegepast worden. *Door het leven te winnen verliest de mens het leven*, schreef K. Marx. Men kan nu zelf de woorden wisselen en daaruit desgewenst profijt trekken.

Inmiddels kan een boutade uitweg bieden uit de vervreemding: door de dure havenpolitiek heeft Vlaanderen veel stenen naar de zee gebracht, door de dure Brussel-politiek veel water naar diezelfde zee. Hoe zal de geschiedenis oordelen over dit ene woord verschil?

Frans-Jos Verdoodt

De Fransmans zijn uit het Vlaamse landschap en taalgebruik verdwenen maar een monument (in Koekelare) wil ons blijvend herinneren aan deze episode uit ons sociaal verleden.

(foto VUM)

ISLAM: BEDREIGING OF VERRIJKING 2

DOOR de Sji'ieten, de partij van Ali, begint de echte traditie na Mohammed met Ali. De traditie-lijn wordt volgehouden tot de twaalfde Imam (= de Gids), die aan de wereld onttrokken wordt. Bij de parousie (de wederkomst), voor het oordeel en de verrijzenis, zal hij als mahdi terugkomen: als de speciale gids die Jezus' terugkomst voorbereidt. Inmiddels wordt de theokratische traditie gedragen door een hiërarchie van geestelijken, waarvan Khomeini in Iran de weinig betwiste topfiguur was. Als Ayatollah (= aya-Allah: teken van God) was zijn woord haast even belangrijk als een regel uit de Koran. Ismaëlitische Sji'ieten ontwikkelen een dergelijk verhaal vanaf de zevende Imam, Ismaël. Druzen en de Indische sekte rond de Agha Khan sluiten hierbij aan.

De grote meerderheid van de Islamiëten, de Soennieten, erkent deze hiërarchische kerkorganisatie niet, die in het Westen aan de Middeleeuwen herinnert. Voor deze Soennieten zijn er wel degelijk vier rechtgeleide Kaliefen geweest. Hun geloofsbronnen zijn: de Koran; het geheel van geloofwaardige hadiths, tradities (= Soenna); de konsensus van de rechtsschool (scholen) en een of andere vorm van redeneren. Verschillen tussen Soennieten hebben met het afwegen van deze bronnen te maken. Deze strekking staat open voor het democratisch inrichten van de religie. Voor Sji'ieten en Soennieten is wat met Mohammed gebeurde tussen 610 en 632 en in de Koran 'n schriftelijke neerslag kreeg, het geprivilegeerde moment. Wie dat aanvalt, bijvoorbeeld de uit het Sji'isme voortgekomen Baha-sekte, plaats zich buiten de Umma, de Islamitische gemeenschap, met allee gevolgen vandien.

MEDINA

Mohammed is dus het sluitsluk, het zegel der Profeten. Wie de draad van zijn leven zoekt moet in Medina beginnen. De oase van Medina is de nekropool van Mohammed en van de eerste kaliefen. Ook van Malik Ibn Anas, in de VIIIste eeuw de stichter van één van de vier Soennitische rechtsscholen, die in Maghre-

blanden gehoor vindt en veel plaats inruimt voor de etnisch-religieuze tradities.

Vandaag is Medina een bouwwerf in handen van de Soennitische Wahhabieten, de Saeedi's. Zij kijken er strikt op toe dat de pelgrims niet toegeven aan heiligenkultus. Zulk eerbetoon associeert de mens immers met God. Dé zonde, ook als het om de mens Mohammed

Vanouds is de eenheid van de Islamitische gemeenschap een utopie, en gaan de strekkingen hun weg. Rushdie was voor het sji'isme van Khomeini een welgekomen symbool in een machtsstrijd van strekkingen en in deerschikking van de machtsverhoudingen van het „land van de Islam" ten opzichte van „het land van de oorlog", het Westen en zijn steunpunt Israël. Een ideologisch gelaat van de religie, vrijwel helemaal opgaande in het forum externum. De verwarring kan des te gemakkelijker in de mate dat politiek en geloof niet via onderscheiden instituten, personen en bevoegdheden uitgeoefend worden. Het sakrale van de schepping (de profane orde) wordt dan vereenzelvigd met de macht. Dit totalitaire traditionalisme tekent het huidige Iraanse sji'isme. Zulke eeuwenoude strekkingen gaan uit mekaar over de geschiedenis na Mohammed. Maar wie was nu die Mohammed?

gaat. Moslims zullen zich dan ook niet zo graag Mohammedaan laten noemen, en soms met gemengde gevoelens reageren op de eigen mystiek van Godsontmoeting (het soefisme). De band tussen Kristus en de „kristenen" getuigt van een andere gevoeligheid.

In Medina treedt Mohammed als politiek leider in de schijnwerpers van de geschiedenis. Zijn uitwijking (hidjra) uit het vijandige,

heidense Mekka in 622 is niet enkel het begin van de jaartelling. Een Soennitische traditie laat ze ook daar eindigen, bij de terugkeer van Mahdi Jezus (= Isa). Dan breekt de integrale godsdienst door, de harmonische Umma en het rijk van de rechtvaardigheid. Zo lang is de geschiedenis in de ban van geweld en verdrukking.

MEKKA EN DE KORAN

Over de tijd vóór de uitwijking bestaat veel legendarisch en ander traditiemateriaal. Ook aanwijzingen in de Koran. Ten vroegste werd de profeet in 570 geboren in Mekka. In de stam Koerajj groeide hij als wees op. Wat stelde Mekka voor? Een stad in een dor bergdal op de karavaanweg tussen Syrië en Jemen. In deze koopliedendoorgang kruisten vele religieuze invloeden mekaar: een wellicht onorthodoks kristendom uit Syrië; een Joodse diaspora; minder bekende groepen (monotheïstische Haniefen); een succesrijk veelgodeland onder een hoofdgod, aanleiding tot een commercieel belangrijke bedevaartactiviteit naar de Ka'ba.

M. Rodinson verbindt de bestaansconditie van de groeiende wees met zijn zoeken naar rechtvaardigheid in het religieus-kultureel kader van die dagen. Bij de oudere weduwe Khadidja trad hij in de handelsdienst. Het liep uit op een huwelijk: „Heeft Hij (= God) je niet verweest gevonden en trouw bewaakt? Heeft Hij je niet arm gevonden en rijk gemaakt?" (Koran 93). Rond 610 beleeft Mohammed zijn religieuze roeping, een oproep tot verkondiging van dé God, Schepper, Rechter op de dag van het oordeel. Zijn vrouw, Ali en Aboe Bakr behoren tot de eerste gelovigen. Mekka volgt niet, sluit hen uit. Van weerszijden wordt de kloof gemaakt:

*„O gij ongelovigen, ik aanbid niet wat gij aanbidt,
Gij aanbidt niet wat ik aanbid,
Derhalve voor u uw godsdienst, voor mij de mijne" (Koran 109)*

Een aantal gelovigen trekt naar Abessinië. Tenslotte breekt Mohammed ook met zijn stam en stad.

In Medina wacht hem het politieke leiderschap in een verdeelde groep die hem om

uiteenlopende redenen voorlopig aanvaardt. Aanvankelijk heeft hij geen moeite om Joden (samen met de Kristenen mensen van „het Boek”) positief te bejegenen. De liefde is niet wederzijds. Tenslotte worden ze hard aangepakt. Ook wordt Mekka in plaats van Jeruzalem de gebedsrichting. Met de Mekkanen volgt de gemelde oorlogsgeschiedenis, die in 630 op de vreedzame inname uitloopt en tot de bedevaarten nieuwe stijl (de hadj) leidt. In 632 sterft de profeet na een goede twintig jaar mondelinge afkondiging van Gods Wet in wisselende situaties en kwesties, eerst in Mekka, daarna in Medina. Vandaag vinden we de tweedeling nog steeds in de Koran boven elke soera.

KHOMEINI

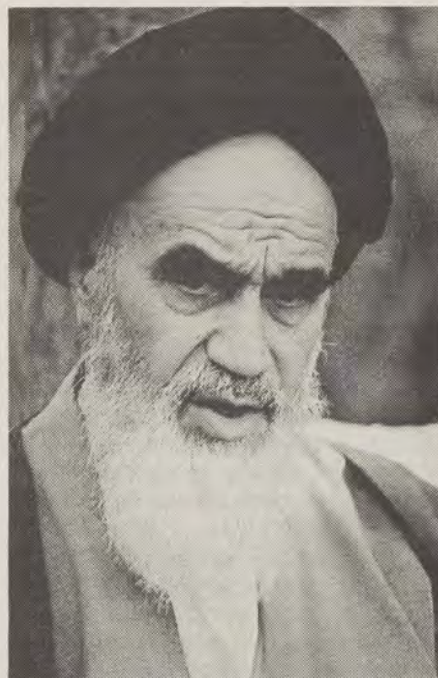
Twintig jaar na de dood van de profeet heeft kalief Othman, de mondelinge en schriftelijke verkondigingsgetuigenissen in een tekst samengebracht. Ter herinnering en ter controle van de traditie. Het werd de algemeen aanvaarde tekst. Nadien ontstond hier rond een leeskunst, een schrijfkunst en ontwikkelde men het taalinstrument ertoe.

De in 1923 in Kaïro uitgegeven Koran bepaalt thans het patroon. Deze Arabische tekst wordt door velen als Gods eigen onvertaalbaar woord gezien. De dalende lijn van de Openbaring wordt zo gedacht als een statische vereenzelviging van de geschreven tekst met Gods Woord. Sommige islamitische denkers vragen de Openbaring dynamischer te denken, zodat er ruimte komt voor de beweging van het archetipische „hemels boek” naar de profetische verlichting, van het profetisch reciet naar de afgesloten schriftkodeks, die wij Koran noemen. De dalende lijn van God uit blijft vanzelfsprekend het essentiële kader. Ongetwijfeld is de Arabische tekst de beste toegang tot de religieuze dialoog van de profeet. Voor 'n Umma, die grotendeels uit niet-Arabieren bestaat, kan dit theologisch arabisme wel als cultureel imperialisme overkomen. In Turkije was de Arabische versie onder Atatürk verboden.

Merkwaardig genoeg inspireert die oude Arabische boodschap nu ook Westerse mensen. De Franse filosoof R. Garaudy, die de wereld duizend Mahatma Gandhi's toewenst, die kommunist was en kristen, verdedigt het Islamitisch besef van Gods transcendentie en van de overgave hieraan. In het Westen ziet hij afgoden de hele menselijke overgave bepalen. Seks, drugs, macht, geld structureren het leven van velen. Dezelfde hoge gedachte van de godheid deelt L. Van den Broeck, een jonge dr. in de romaanse talen. In de Islam is God helemaal anders dan de mens, Jezus inbegrepen. Er is geen vermenging. Dit monotheïsme lijkt hem zuiverder en reëler in de uitbouw dan het katolieke, dat duidelijk aan impakt heeft

ingeboet, juist door vermengingspraktijken en misbruiken.

L. Van den Broeck, die sinds de moordpartij in het Islamitisch en Cultureel Centrum (maart j.l.), waar hij werkt, herhaaldelijk in de belangstelling stond, is achterdochtig ten opzichte van het „ik”. Dat heeft niet Allah maar zichzelf in de eerste plaats lief. Het „ik” is de eerste afgod die de mens met Allah associeert. Daarom moet het „ik” aan de wet onderworpen worden. Daarin legt het in een eerste stap getuigenis af van zijn eerbied voor de Schepper en van de eigen onmacht ten opzichte van God. Het rituele gebed (grotendeels uit de

De theokratische traditie van de Islam wordt gedragen door een hiërarchie van geestelijken waarvan Khomeini in Iran de onbetwiste topfiguur was. Als Ayatollah was zijn woord even belangrijk als de Koran.

Koran), de vastenmaand, de rituele belasting en de geloofsbelijdenis (Er is geen godheid tenzij de God en Mohammed is zijn dienaar en gezondene) houden deze onderwerping aan Gods Wil in op „ik-gebieden” die gemakkelijk onder controle te krijgen zijn. Het is een stage in geloofsverdieping, een stap op weg naar heiliging. Heeft de angst voor de dood wel een andere uitleg dan de vrees dat aan het „ik” een einde zou komen? Een illustrerende vraag over de diktatuur van ik-impulsen is het wel.

Het „ik” kan zich nooit ontplooiën tenzij het zijn impulsen kommunautair in goede banen leidt. Vandaar het belang van de gemeenschappelijk gedragen traditie.

De Islam is in wezen verdraagzaam: alleen de mens zelf is verantwoordelijk voor zijn relatie tot de godheid (het forum internum). Voorzover de Islam erkend wordt en de praktijk ervan mogelijk is (België, Spanje, Nederland, ...) kan de gelovige hier zonder politiek aktivisme gedijen. De „heilige oorlog” is dan geen politiek importartikel, maar een verdraagzaam gevecht om de gerichtheid van het ik-centrum naar God toe te wenden.

DAR AL-ISLAM

De gelovige wordt niet enkel ter verantwoording geroepen door God. De Umma is de plaats van de godsdienstige overeenkomst en een transnationaal religieus symbool. Ook ten opzichte van deze Umma is de Islamiet verantwoordelijk, d.w.z. ten opzichte van de autoriteit die hij hierin erkent als religieuze autoriteit.

Vanuit de rechtstraditie onderscheiden moslims twee, drie toestanden t.o.v. dit Umma-gevoel: de woonplaats van de Islam (Dar al-Islam), een Godvriendelijk gebied, de woonplaats van de oorlog (Dar al-harb), een Godvijandig gebied. Sommigen spreken over een derde toestand, de Dar al-Suhl, woonplaats met een overeenkomst. Anderen rekenen deze toestand bij de eerste.

In het Godvriendelijk gebied is de wereld door de Goddelijke wet onderworpen aan God, die met godsdienst vereenzelvigd wordt. Die vereenzelviging van God met godsdienst en beschavingsfenomenen is voor Islamieten en buitenstaanders verwarrend. De moslims zullen geneigd zijn ze niet te zien, de kritiek buiten werking te stellen zoals in het Joods of Kristelijk traditionalisme. Buitenstaanders zullen God niet meer zien. Iran b.v. is duidelijk een „godvriendelijk gebied” sinds 1979. De massahisterie bij de uitvaart van Khomeini toont hoe de ideologie het sji'etisch instituut en het charismatisch leiderschap ondersteunt. Ook om de oorlog te voeren waar hij hoort: in de Dar al-Harb, zoals de Hezbollah-groep („partij van God”) tegen Israël en het Westen.

Met dergelijke eenvoudige theorie wordt de Islam door aktivistische minderheden omgebogen tot een bedreigend instrument. Zulk een islamisme neemt de „uitwijking” en de „oorlog” ten opzichte van het godvijandige Mekka als ideologisch beeld in de politieke strijd die vooral gericht is tegen elk falend bestuur dat geen echte Umma (Islamitische gemeenschap) maakt, en tegen falende Westerse modellen van internationale machtserschikking.

Marc Cels

Volgende week:

**DE ISLAM EN DE
VLAAMSE GEMEENSCHAP**

IERLAND, 20 JAAR OPSTAND-(ING)!?

DE rest van een honderden ha groot (geweest!) landgoed, destijds in Engels-Nederlands bezit, temidden het met krenken ingevreten en leeggelopen randgebied van Donegal, onder de tover van de Atlantische Zee, heeft gedurende tien augustusdagen een Iers-Vlaamse verbroederingsgehebergd. Voor het eerst werd het genaast en in 1928 omgebouwd tot een der 7 nieuwe normaalscholen voor leerkrachten Keltisch. Daarna, in 1961, hergroeide het tot een college, dat in 1987 — omwille van de ontvolking — de deuren sloot. Toen namen de Iers-bewuste streekbewoners het initiatief in handen om er een streekontwikkelingscentrum in uit te bouwen. Een groep enthousiaste mensen van allerlei slag! Maureen Doohan zal tussen hen ieders hart (en maag!) stelen. Zij stamt uit een klassieke, kinderrijke familie; is onderwijzeres, staat achter de toog en kookt met haar 8 „girls” voor ons gezelschap. Zo wordt haar „Oslaan na Seamroige” (= Klaverblad-herberg) in Falcarrach voor velen een „tweede thuis”. De Ierse volksliederen, de Guinness en aperitiefjes zijn er zo goed, dat de 20 minuten stappen tussen het dorp en het landgoed ook bij nacht en ontij geen hinder vormen...

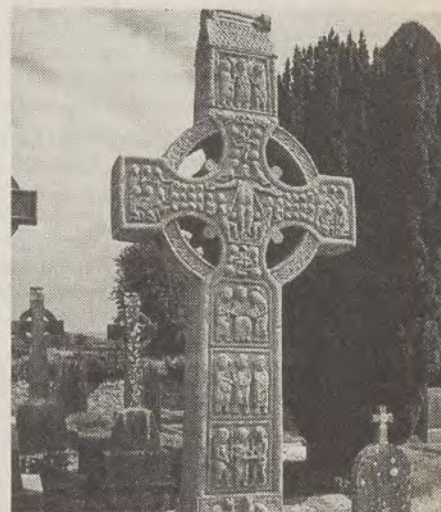
UDARAS NA GAELTACHTA

Is het overheidsdepartement van de Ierse Republiek, opgericht in 1958. Het houdt zich speciaal bezig met de verzorging van de Keltisch-sprekende gebieden. Deze Ghaeltachts zijn restgebieden in Westelijk Ierland: Donegal, Mayo, Bangor, Kerry, Galway, Cock, Killybegny en enkele vlekken in de buurt van: Kells, Dungarvan, Macroom. Samen goed voor zowat 75.000 Ieren die het Keltisch of Gaelic, iedere dag als omgangstaal gebruiken. Daarenboven gebruiken zowat een half miljoen mensen het Iers als taal. Samen niet zo erg veel op een bevolking van ± miljoen „onafhankelijke” mensen in de Ierse Republiek + 1,5 miljoen in de 6 Noordierse graafschappen.

Vóór 20 jaar startte vanuit de katoliek-nationalistische midden in de sedert 1921 afgeknippte 6 noord-oostelijke graafschappen van het oude Ierse Koningdom Ulster, de zoveelste opstand tegen het Engelse imperialisme. Vóór de eenheid, tegen de Britse kolonisering. En daar doorheen, de draad van een oud-modisch, onverdraagzaam protestants denken. Sedertdien: méér dan 2.800 doden, honderden opgeblazen huizen, tientallen ondergedokenen, een verhoogde uitwijking en verpaupering. Het Noordierse schandteken voor Europa, afgebakend door een IJzeren Gordijn en militaire controleposten, zal opnieuw — einde 1993 — bij de Europese ontgrenzing, een politiek probleem-met-dinamiet vormen. Anderzijds behoren verschillende gebieden van de Ierse Republiek — zoals het noordwestelijke Donegal — tot de armste van Europa.

In Ierland wijken bovendien nog steeds méér mensen uit dan er geboren worden; een volk dat sterft dus ten voordele van Engeland, Schotland en de rest van Europa.

Genoeg redenen om er een Europees Volkshogeschoolbezoek uit te werken. Zo bracht een groep van meer dan 50 Vlamingen tussen 14 en 25 oogst een prettig-verbroederend en leerzaam bezoek aan Dublin, Donegal en het Noordierse Derry o.l.v. senatoren Willy Kuijpers en Walter Luyten.

De eerbied voor hun monumenten is overal voelbaar.

Deze gebieden met Keltisch-sprekende zijn bovendien economisch erg zwak. Vandaar dat er, veelal met Europees geld, een aantal nijverheidsterreinen worden ingericht. Deze zouden de uitwijking-om-den-brode moeten tegengaan. Zoals in zovele „minderheidsgebieden” van Europa vullen het onderdrukken van taal en economie mekaar in armoede aan! De inspanningen van de Ierse Regering om het Iers te redden zijn vooral merkbaar in het behoud van de muziek, de dichtkunst, de folklore, de sporten en de eerbied voor „hun” monumenten. Tot in het kleinste dorp „voelt” men zich Iers, ook al spreken de meesten er een doorgekauwd Engels, dikwijls moeilijk verstaanbaar voor onze oren... En als je weet dat het Iers geen verplicht schoolvak is in de Engelstalige gebieden van Ierland, maar het Engels overal wél, dan begrijp je die toestand opperbest. Toen Ierland in 1973 tot de EG toetrad, liet de Ierse minister van Buitenlandse Zaken, Patrick Hillary, de normale eis van officiële erkenning van het Iers als officiële werktal binnen de EG vallen! Een onvergeeflijke fout, die — later — de Grieken (niettegenstaande hun speciaal alfabet), gelukkig, niet zouden herhalen. Dit (politiek) feit werd meteen een voorbeeld voor zovele staatsnationa-

listische akties binnen de EG om de zogenaamde „minderheidstalen” verder in de hoek te drukken en zeker geen bestaansrecht te gunnen. Onze gids-dichter Cathal O Searcaigh, die elke hoek van Donegal door en door kent en vloeiend Keltisch beheerst, zal ons elke dag de schoonheid van zijn taal laten horen...

DE SIX COUNTIES...

En als we op een augustusavond in het piepkleine Dunlewy, aan de voet van de Errigalberg, verbroederen met een dorpsgemeenschap van 235 inwoners, zien we hoe zonder enige moeite, dotjes van kinderen zingen, dansen en muziek spelen om ter best, zou je best geloven dat het Iers nog écht levend kan worden. Het „Bureau of Lesser Used Languages” (Bureau voor Minder Verspreide Talen) heeft zijn hoofdzetel in Dublin. Het wordt geleid door een meertalige Ier, Donall O'Riagann, die er ons zeer hartelijke ontvangt. Ten gevolge van het goed keuren van het Verslag over de Minderheidstalen door Willy Kuijpers, op 30 oktober 1987, in het EP, werden de Europese steungelden overigens verdubbeld. Nu kunnen zowat 80 tot 90 kleine projecten per jaar bij de 35 minderheidsvolkeren (ook in Frans-Vlaanderen) ondersteund worden. De Ierse en Luxemburgse regeringen leggen bij dit „Europees geld” nog een fikse som, zodat het driemanssekretariaat vlot verloopt.

Zo heetten de nationalistische Ieren, ietwat eufemistisch, het broeihete Noord-Ierland. Precies 20 jaar leeft men er volop met geweld, vooral in de steden Belfast, Newry, Strabane en niet te vergeten (London) Derry, dat we bezochten op een zonnige en winderige 22e oogst! In het mooie neogotische stadhuis worden we officieel ontvangen door de burgemeester en de afgevaardigde van onze oud-kollega John Hume. Voor de gewestelijke BBC-zender kunnen we vrijuit in een vraaggesprek onze Iers-Vlaamse verbondenheid uitdrukken. De katholieke-nationalistische SDLP van John Hume behaalde tegen de dominee Paisleymensen in, een 15-zetelmeerderheid (op 50) in de gemeenteraad. Daarnaast werden 5 Sinn Féin-nationalisten verkozen. Men kan je vergelijken met Herri Batasuna in Baskenland — inhoudelijk en methodisch. Zij voeren, met aanvaarding van geweld tegen de bezetters, een links bevrijdingsnationalisme in hun vaandel. Het druklevende Derry, historisch toegangshaventje voor de rest van Donegal, ligt in de Bogside (bog = turf), de katholieke woonwijken, zijn open wonden. 10 % van al de woonwinkelhuisen werden er opgeblazen! Door en over vele straten loopt een IJzeren Gordijn. En piepjonge Britse soldaatjes (vrijwilligers!) lopen er irriterend, de wapens in de aanslag, rond. An, een joernaliste, toont ons de weggebrande maar opgeruimde vlekken in het asfalt. Zovele littekens van aanslagen en opgebrande

auto's. Vele inslaande, huizenhoge muurtekeningen trekken een Iers-nationalistisch teken in de overigens Engels-ogende stad. De Schotten en de Engelsen, die sedert 1690 onophoudelijk naar Ierland uitweken, hebben er de stadsaanleg en de architectuur bepaald. De katholieke Ieren zouden sedertdien wegdeemsteren naar 1/3e van de bevolking. Het Britse leger heeft zich, sedert augustus '69, bij het begin van de grote na-oorlogse, katholiek-nationalistische verzetsactie volop genesteld in het dagdagelijkse leven van de „6 counties”. En sedertdien vergroeide in deze 6 graafschappen het maatschappelijk leven. Het wordt beheerst door geweld, door militaire vernederingen en controles... Maar ook door afrekeningen en maffiapraktijken, die met „het ideaal” nog weinig te maken hebben. De armoede en erbarmelijke woonomstandigheden werken dit met de hoge werkloosheid in de hand... Aan de kinderen merk je de vergroeiing meer dan bij de volwassenen. Bendekes tieners lopen joelend, oorlogje nabootsend, door de eendere ook nieuw gebouwde woonwijken van de heuvelende Bogside... Zij leven haaks op al het tedere en mooie dat we in Dunlewy van hun leeftijdsgenootjes hoorden en zagen.

OVERLEVEN

Zullen de Keltische volkeren overleven? De *Kanaalarchipels* (1) de Guernsey + Jersey-eilanden (± 120.000 inwoners) zijn praktisch volledig verengelt; op enkele Normandische herlevingspogingen na. In *Cornwall-Kernow* (2) is het Keltische Cornisch bij de ± 330.000 inwoners in de dagelijkse omgang uitgestorven. Het leeft nog in liederen en wat opschriften. Het eiland *Man-Mannin* (3) heeft voor 56.000 inwoners een grotere autonomie en kon zo het Keltische Manx enigszins handhaven. In *Wales-Cymru* (4) — 2,8 miljoen — is de heropleving met een halfmiljoen Welssprekenden merkbaar, zeker sedert de invoering van de Welsh TV.. Ook *Schotland-Alba* (5) met 5,2 miljoen inwoners doet het beter, alhoewel enkel de Hebriden-eilanden met de westelijke kust nog volop Schots-spreekend zijn. En in *Bretanje-Breizh* (6) met ± 2 miljoen inwoners, lopen de eerste Bretoense Diwan (= kiem) scholen wel vol, maar de Jakobijnse Franse staat blijft sterk en vijandig reageren...

Samen met *Ierland-Eire* zijn het niet meer dan 7 restgebieden van een groot Indogermaans volk, waarvan — rond 1800 voor Kristus — het stamland (vermoedelijk!) Z.-W. Duitsland was, tussen de Rijn, de Main en de Donau. De germanisering en romanisering vervreemde het volledig. Zal de Europees-Amerikaanse beeldcultuur en technieken van de 21e eeuw de rest van deze ethisch en cultureel zo hoogstaande cultuur wegvagen? Hopelijk niet!

Willy Kuijpers

DE EUROPESE VOLKS- HOGESCHOOL

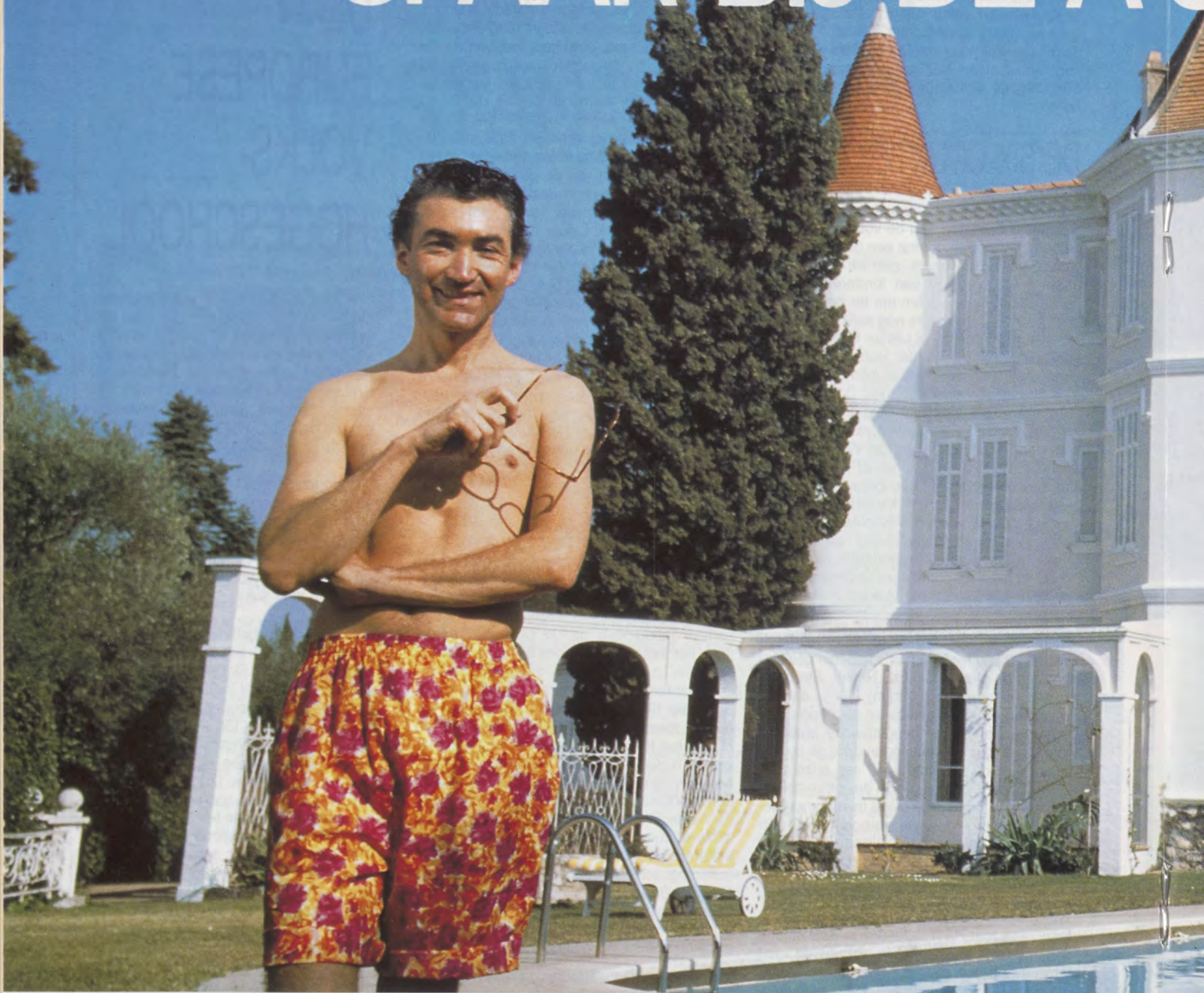
* Is een *volksnationale vriendengroep*, die — zonder betoelaging! — in een kostendeling, sedert 13 jaar de verschillende volkeren-zonder-staat bezoeken. Reeds 10 volkeren (Aoste, Baskenland, Bretagne, Ierland, Korsika, Katalonië, Okcitanië, Sardinië, Tirol, Wales) kwamen zo aan de beurt. Het werden bovendien telkens onvergetelijke vakantieweken.

* Daarnaast worden maandelijks *Europese verkenningstreks* naar Straatsburg ingericht. Ook uitstappen naar: Zuid-(Frans)-Vlaanderen, het Duitstalig gebied, Brussel en de taalgrens, Friesland en Zeeuws-Vlaanderen verlopen geregeld met veel sukses.

* Tijdens de 2e helft van augustus 1990 wordt o.l.v. Willy Kuijpers een *veertien-daagse reis naar Slovenië* ingericht. Het Sloveense volk ligt in 3 stelsels (west + oost + niet gebonden) over 4 staten „verdeeld” (Italië, Oostenrijk, Hongarije en Joegoslavië), tengevolge van de onzalige oorlogsgevolgen tijdens de eerste helft van deze eeuw. Die loopt naar haar einde. Wat meteen ook een geopolitieke verandering lijkt in te houden. De dooi in Midden- en Oost-Europa zet zich door. Het IJzeren Gordijn wordt verkocht in sovenierstukjes... De deelstaten Slovenië en Kroatië laten hun EG-liefde tot en met blijken. 't Sloveense deel binnen de Italiaanse staat, boven Triëst, is het enige Slavische volksdeel binnen de EG en vervult een unieke brugrol. Redenen genoeg dus om er op volksnationale verkenning te gaan.

Wie mee wil kan nu reeds inschrijven bij Rik Keyaerts, EVA-Europese Volkshogeschool — Europees Parlement — Ardennegebouw — 3e verdieping — Belliardstraat 79 te 1040 Brussel. Verdere inlichtingen bij Willy Kuijpers, Swertmolenstraat 23 te 3020 Herent, tel. 016/22.96.42.

"SPAAR BIJ DE A S

Mijn vader spaarde al bij de ASLK. Net als zijn vader dat al deed. "Doe jij dat ook maar jongen," zei hij. "Een spaarboekje bij de ASLK, da's een veilige belegging, ééntje dat opbrengt en waar je geen belasting op betaalt." Klopt. Ik heb het even nagerekend en je moet al meer dan 1 miljoen op je boekje hebben voor de fiscus je belast.

Wat meer is, je kunt geld opvragen wanneer je wil. En waar je wil. De ASLK heeft immers 1.100 agentschappen over heel het land en de meeste zijn ook de zaterdagmorgen open. Da's wel makkelijk.

AL JAREN BETER IN

ASLK, ZEI M'N PA."

Ik deed er goed aan de raad van mijn vader te volgen. Mijn financiële situatie is opperbest. Precies dank zij de tips die ik van de ASLK kreeg. Op advies van hun specialisten heb ik mijn geld gespreid. Over spaarbons, Euro-obligaties en Sicav's. Maar dé basis, dat blijft mijn geld op een spaarboekje van de ASLK. "Daar ga je alleen maar voordeel bij hebben," zei m'n pa. En gelijk had hij. Zo kon ik mijn huis voordelig kopen. Het zwembad, zegt u? Toegegeven, daar heb ik ook voor geleend... en raad 'ns waar.

IN SPAREN. **ASLK**

IN EINDELOZE VERSCHIEDENHEID

„In Eindeeloze Verscheidenheid" is een indrukwekkend portret waarin Patricia Carson een wervelend en wisselend beeld ophangt van de Vlaamse geschiedenis. Het uitgangspunt is dat Vlaanderen ontstaan is uit contrasten. Kontrasten vind je in alle landen. Wat ze in Vlaanderen echter onderscheidt van de andere is hun draagwijdte en verscheidenheid in een land dat vijftigmaal kleiner is dan Texas en ongeveer even groot als East Anglia. Daarbij komt nog Vlaanderens hoge leeftijd. Het bestond reeds voor de Normandiërs in 1066 Engeland veroverden, voor het Franse koninkrijk een eenheid vormde en voor ook maar iemand kon vermoeden dat er een Amerikaans en een Australisch kontinent bestond.

In bijna dertig tegenstellingen wordt een treffend en meestal verrassend-nieuw portret getoond van ons land en wordt ingegaan op een diepere — en wellicht blijvende — aard van Vlaanderen. Terzelfdertijd is het een zeer leesbaar boek met oog voor details en historische voorbeelden die zeer tot de verbeelding spreken. Geschiedenis gaat pas tot de ver-

beelding spreken als je beseft hoe Lambert van Sint-Omaars bij het schrijven van zijn Liber Floridus in 1120 in zijn kille klooster zonder

twijfel last moet hebben gehad van winterhanden, hoe de grote keizer Karel V gepassioneerd klokken en horloges demonteerde en hoe Constant Permeke niet kon schilderen zonder uitzicht op zijn grijze zee te Oostende...

Patricia Carson, geboren in Groot-Brittannië, studeerde geschiedenis aan de Universiteit van Londen. Sinds haar huwelijk met prof. dr. R. van Caenegem (eveneens historicus en hoogleraar aan de RU-Gent) woont zij in Af-snee. Naast monografieën over de Britse en Afrikaanse geschiedenis en over James van Artevelde, verwierf zij grote faam met haar „The Fair Face of Flanders". Deze bestseller werd in vier talen gepubliceerd. Voor dit indringend portret van haar tweede vaderland kreeg zij in 1977 de Eugène Baie-prijs.

— In Eindeeloze Verscheidenheid. Patricia Carson. Uitg. Lannoo, Tielt. 240 blz., 1.980 fr. Eveneens in het Engels onder de titel „Flanders in Creative Contrasts".

PAASCH EYLAND TE BRUSSEL

Op 1 augustus 1721 vertrok de Zeeuwse admiraal *Jacob Roggeveen* in opdracht van de West-Indische Compagnie met drie schepen op zoek naar het *Onbekende Zuidland*. Acht maanden later, op Paasdag 1722, ontdekte hij op 3200 m ten westen van de Zuidamerikaanse kust een eiland, zo'n 166 km² groot.

Paasch Eyland noemde hij dit laag en vlak Eyland midden in de onmetelijke Stille Zuidzee. Hij trof er een, op het eerste gezicht, primitieve bevolking aan en kwam onder de indruk van de honderden kolossale moai's, stenen bustes, die over het eiland verspreid stonden. Waren de beelden geheimzinnige wachters of goden? Ook Roggeveen vond er geen verklaring voor.

De Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis te Brussel willen met de tentoonstelling **Paaseiland, een raadsel?** het publiek een antwoord geven op de vele vragen die, door de onbekendheid van het schrift en de raadsels rond het transport en de functie van de *moai's* opgeroepen worden.

Uit een 50-tal musea en particuliere verzamelingen uit alle delen van de wereld zijn ongeveer 170 voorwerpen bijeengebracht. Van januari tot april zullen ze in Brussel vertoeven.

Prachtige hout- en indrukwekkende steenskulpturen zijn stille getuigen van een volk, wiens toch al moeilijke bestaan zo plots en zo wreedaardig werd verstoord door slavenjagers.

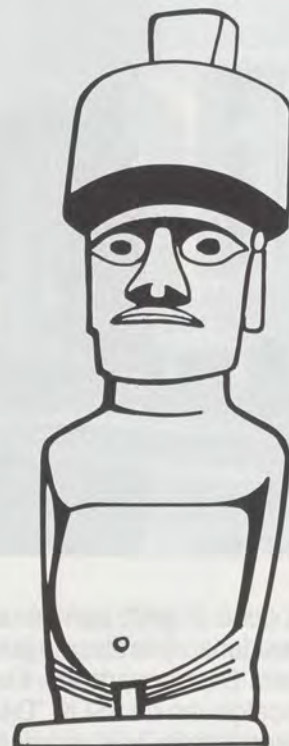
Om de bezoeker een zo duidelijk mogelijke indruk te geven van een moai, werden door Duitse experts twee natuurgetrouwe afgietsels van deze beelden, met een hoogte van 5,5 m en een gemiddeld gewicht van 40 ton, gemaakt.

Het publiek van de Brusselse tentoonstelling krijgt tevens de gelegenheid kennis te maken met *Pou Hakanonongo*, één van de vier reusachtige moai's, die zich buiten het Paaseiland bevinden.

De tentoonstelling wil het ook even hebben over de invloed die het mysterieuze Paaseiland op Europese artiesten als b.v. Picasso heeft gehad.

Het belooft dus wat!

Paaseiland: een raadsel? van 26 januari tot 29 april 1990 in de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis te Brussel.

Ook de Zeeuw Roggeveen vond geen antwoord op de moai...

HERSENBREKER

OPGAVE 10

HORIZONTAAL

1. Lichaamsdeel van een dier dat te vinden is in het boek van een sloddervos (8).
7. Deftige klantenkring (9).
8. Zij of hij wikt (4).
10. Het onderzoeken van spierweefsel (12).
13. Vermogend iemand (4).
14. In die plaats in het Antwerpse worden de boerderijen geteld en nog eens geteld (8).
17. Het werpen van verliefde blikken (6).
18. Die vrouw moet gaan rusten (3).
19. Een rondje voor vader (3).
20. Die heeft er geen verstand van (4).
21. Die hoogten in de buurt van Mechelen kan men op zijn kop zetten (10).
22. Het staat nog helemaal niet vast (7).
23. In die waterkering heeft men het naar zijn zin (3).
24. Het blijft onbeslist of men daar bussen en trams zal stallen (6).

VERTIKAAL

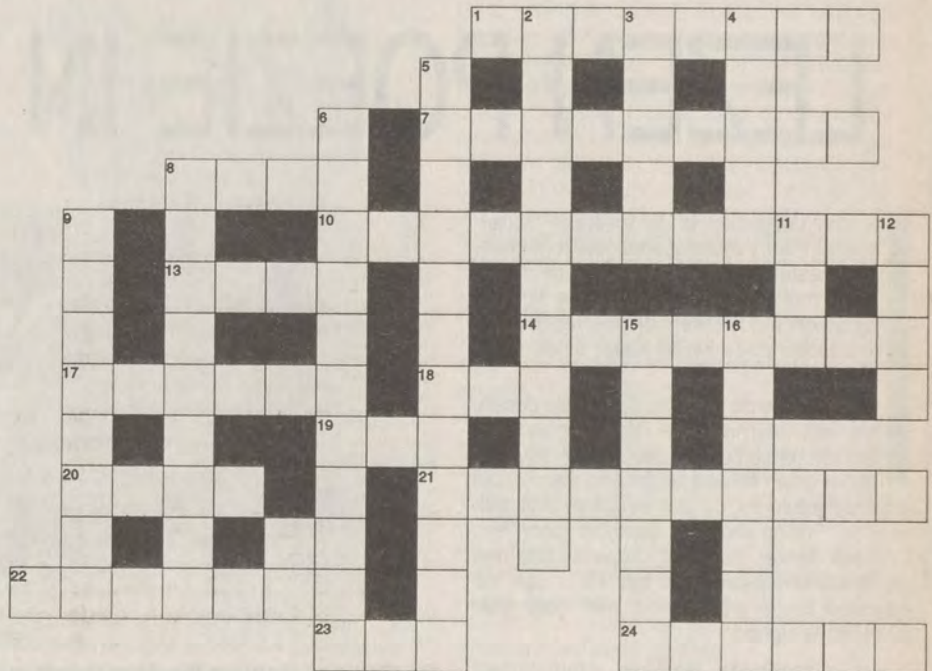
2. Die vaartuigen worden weggeblazen (11).
3. Op die periode moeten we nog een hele tijd wachten (5).
4. Smaad (5).
5. Die beschadigen iets, maar ze herstellen het ook weer (12).
6. Zij verhandelen een winters artikel (11).
8. Vlak bij Gent woont een zangvogel (9).
9. Het gevaar dreigt dat men na het drinken van een flink aantal glazen zich zo gaat voortbewegen (8).
11. Onzichtbaar klein, maar het speelt een grote rol (3).
12. Onnozele persoon (4).
15. Rein van zeden (7).
16. De vraag is hoe dit Ardeense dier in die Oostvlaamse plaats terecht is gekomen (7).

OPLOSSING OPGAVE

9

Horizontaal: 3. wijnkelder; 7. gehele; 8. pand; 10. ossen; 12. fret; 14. stremsel; 15. vaart; 17. koelcel; 19. gedaan; 21. lui; 22. monument.

Vertikaal: 1. elders; 2. Kempen; 4. ijzeren weg; 5. Koekoeksjong; 6. onderaan; 9. partij; 11. eis; 13. Turnhout; 16. schaduw; 18. Landen; 20. ego.

WINNAAR OPGAVE 8

Uit de talrijke juiste antwoorden die we mochten ontvangen is Hilde Van Den Brande als gelukkige uit de bus gekomen. Ze woont in de Spoorweglaan 114 te 9200 Wetteren. Proficiat!

SATERDAG

President Bush neemt...
... chemisch gas terug.

Japan in Brussel
Land van de reizende zon.

SST past snelheid aan
Vitesse à la carte.

Politie legt pyromaan...
... het vuur aan de schenen.

Nieuw verkeersbord in de maak
Pad op pad.

„Ik ben dol op dit land waar iedere bewoner het recht heeft een huis te bouwen dat nog afschuwelijker is dan dat van zijn buurman.”

Daniël Van Hecke

VIER VLAAMSE DICTERS LEZEN POEZIE IN STRUGA

Ons taalgebied is de jaarlijkse Rotterdamse *Poetry International* beslist het konginnestuk: telkens weer keurig georganiseerd met een pleiade aan goede dichters uit de vier windstreken; dit poëziegebeuren is zonder twijfel haast uniek in de wereld.

Zowat alle dichters die de jongste decenia een internationale faam hebben verworven namen er aan deel. Poetry International groeit telkens uit tot een memorabel artistiek gebeuren, dit jaar werd een flink stuk van de Poëzie-show er gestolen door een Chinees dichter die voluit simpatiseerde met de studentenopstand op het *Plein van de Hemelse Vrede* en daardoor niet meer naar zijn land terugkon.

Het simpatiekste jaarlijkse internationaal poëziegebeuren is wellicht het poëziefestival in het Macedonische Struga (Joegoslavië) dat dit jaar reeds aan zijn 23ste editie toe was.

De Poëzie-avonden van Struga vinden telkens eind augustus plaats in het idyllische plaatsje Struga in het uiterste zuiden van Joegoslavisch Macedonië aan het prachtige meer van Ohrid, een meer dat een der oudste en diepste van de wereld is en waar unieke vissoorten in leven (alleen in het Tanganika-meer zouden deze vissen ook te vinden zijn).

Het Struga-festival is — evenals Poetry International — een internationaal getint gebeuren: uit alle werelddelen worden dichters uitgenodigd die er in hun eigen taal gedichten lezen waarop dan direct een Macedonische vertaling volgt.

Normaal wordt België afwisselend door een Vlaams en en Waals dichter vertegenwoordigd maar door het feit dat de organisatoren dit jaar een avond hadden voorbehouden aan eigentijdse Belgische poëzie waren uitzonderlijk vier Vlamingen en drie Walen aanwezig.

De Waalse vertegenwoordiging bestond uit Werner Lamberg, Anne Rothschild en Guy Zoffette; Vlaanderen stuurde Dirk Van Bastelaere, Luuk Gruwez, Willie Verheghe en Eddy Van Vliet. Tussen 24 en 29 augustus werd een ganse reeks poëzie-manifestaties afgewerkt, gaande van een symposium met als thema *Poëzie tussen klank en teken*, over de avond met hedendaagse poëzie van bij ons tot de uitreiking van de jaarlijkse *Gouden Krans*;

De Vlaamse dichters die deze zomer in Ohrid uit hun werk voorlezen. V.I.n.r. Luuk Gruwez, Eddy Van Vliet, Willie Verheghe en Dirk Van Bastelaere.

De meest legendarische poëzie-happening die ooit in Vlaanderen werd gehouden is ook de oudste uit het rijtje der groots opgezette poëziemanifestaties: Poëzie in het Paleis (voor Schone Kunsten), een avond, annex nacht die in dichtersmiddens nog geregeld over de lippen gaat, ook al vond hij reeds meer dan twintig jaar geleden plaats (1967).

deze bekroning viel dit jaar de Australische dichter Thomas Shapcott te beurt.

VANOP DE DRIM

Het hoogtepunt van het festival wordt gevormd door de poëzielezingen vanop de brug over de rivier de Drim, een rivier die in Struga uit het meer van Ohrid ontspringt. Het ganse gebeuren op de brug wordt door duizenden mensen die op de oevers van de rivier zitten of staan, gevolgd, de Macedonische radio en televisie zenden de optredens integraal uit.

Tijdens de laatste dagen van het poëziefestival worden de dichters over gans Macedonië

„verspreid”, zo diende Luuk Gruwez naar de stad Stip te reizen om er in een voetbalstadion voor een grote groep toehoorders gedichten te lezen, Willie Verheghe werd samen met een Roemeense, Russische, Indiase en Maleisische dichter naar Prilep gestuurd, een stad die haast compleet leeft van de plaatselijke tabak-industrie. Dit laatste internationaal gezelschap las er gedichten op een plein voor het Cultureel Centrum in het centrum van de stad.

Voor de dichters zelf zijn naast de prachtige omgeving vooral de kontakten met kollega's van over de ganse wereld uitermate interessant, in Struga klopt gedurende een week het grote universele hart van de lyriek. Het spreekt vanzelf dat de Macedonische gastvrijheid en warmte fel bijdragen tot het succes van deze lyrische happening.

Zowel voor Vlaanderen als Wallonië zitten aan dit poëziefestival nog een paar pittige anekdotes vast: zo liet Paul Snoek er zich voor de eerste keer kaal scheren en de Waalse dichter Jacques Izoard fietste er ooit zonder het te weten over de grens met het naburige Albanië. Het heeft heel wat moeite gekost om er Izoard, die zich bij de op zijn minst raar te noemen Albanezen niet verstaanbaar kon maken, uit de gevangenis te krijgen...

De spreekwoordelijke dichterlijke vrijheid is niet overal gangbaar.

SATIREV

D66 NIET IN CENTRUM- LINKS KABINET

DEN HAAG — „Het is puur de arrogantie van de macht. Ze hebben maar een minderheid van de kiezers, maar moeten persé altijd de meerderheid in de regering hebben.” Met deze duidelijke terechtwijzing van het CDA trok fractievoorzitter H.A.F.M.O. (Hans) van Mierlo van D66 zich donderdag zelfbewust terug van de door Ruud Lubbers geleide formatie-besprekingen. D66, de grote winnaar van de Nederlandse verkiezingen, weigerde te buigen voor het machtswoord van het Christendemokratische Appél.

D66 mocht van CDA-fractievoorzitter Bert de Vries slechts meedoen aan een kabinet met één minister. Bovendien zou het CDA evenveel ministers moeten leveren als democraten en de socialist, waardoor in politiek belangrijke zaken de stem van premier Lubbers altijd de doorslag geeft. Hoewel PvdA en D66 samen veel meer zetels in de Tweede Kamer hebben dan het CDA legde PvdA-fractieleider Wim Kok zich bij deze eis neer, waarna Van Mierlo zelfbewust afzag van het pluche van een ministerzetel.

„TWEEDE KEUS”

De vaststelling van Van Mierlo dat „een minderheid bepaalt wat er in Nederland gebeurt” heeft een hoog waarheidsgehalte. Het CDA maakt sinds haar oprichting deel uit van de Nederlandse regering. De belangrijkste „bloedgroep” van de kristendemokraten, de KVP, maakt sinds de Eerste Wereldoorlog permanent deel uit van de regering en de katholieke Boerenbond koos meer dan eens de minister van Landbouw uit. En vaak, om niet te zeggen meestal, had het CDA met tussen de 30 en 35 % van de stemmen de meerderheid van de regering.

Lubbers onderhandelt nu verder met de PvdA, die na lange jaren in de oppositiebanken een zekere regeergeilheid niet kan worden ontzegd. Maar de sfeer is verpest, door de onheuse manier waarop het CDA D66 behan-

Van Mierlo: „Een minderheid bepaalt politiek in Nederland”.

delde. Bovendien maakte Lubbers na de verkiezingen duidelijk een kabinet met de PvdA als „tweede keus” te beschouwen. Hij ging liever door met VVD en D66, maar Van Mierlo liet deze beker aan zich voorbij gaan. „Als centrum-linkse partij mogen we wel meedoen aan een centrum-rechtse regering, maar niet aan een centrum-links kabinet. Dat is bizar.”

OPF

ACH RABAT

Het water en de scherpe vallei van de Oued Grou scheiden, aan de Atlantische kust van Marokko, de twee oude, hooggelegen steden Rabat en Salee. Het oude zeeroversnest, nu hoofdstad, Rabat is gebouwd op uitgeschuurde rotsen. Daarop staat de ommuurde oude stad. Wat men van de huizen ziet is nogal vervallen maar zou, na enige restauratie, ongetwijfeld mooi kunnen worden. Te meer omdat ze een prachtige aanblik bieden op de ongeschonden monding van de rivier en op het daarachter liggende Salee: zand, spichtige graspollen, en het grillige spel van ebbe en vloed. Daarin lopen, verspreid maar niet in massa, mensen die pieren, schelpen of God weet wat zoeken en kinderen die er een paradijs in gevonden hebben.

Lang zal het niet meer duren. Tussen de oevers en de er langs lopende baan heeft de hoofdstad een bouwstrook gepland die „al dat lelijks” (aldus onze officiële zegsman; bedoeld zijn de oude huizen op de rotsen) aan het oog zal onttrekken. Tevens komen er hotels en winkels aan de overzijde. Die zullen het rivierstrand bezetten, dat dus op zijn beurt zijn naaktheid zal verliezen. De hotels kunnen er misschien terrasjes opstellen.

De Vlaamse Noordzeekeust maakt school. Ze leren van het Westen veel, maar niet van zijn fouten. (K.J.)

HET NEDERLANDSTALIG ONDERWIJS IN FRANS-VLAANDEREN

Volksvertegenwoordiger Nelly Maes contacteerde de Vlaamse Vereniging voor Opleidingsprogramma's in het Buitenland (VVOB) om de stand van zaken te kennen inzake de experimenten t.v.v. het Nederlandstalig onderwijs in Frans-Vlaanderen.

Momenteel is er een eksperiment goedgekeurd in Wervicq-Sud en is er een aanvraag ingediend voor de grensstreek Bailloeil (Belle).

Om het onderwijs Nederlands in het basis-onderwijs in Frans-Vlaanderen mogelijk te maken, werd een overeenkomst bereikt, waarbij aan enkele belangrijke voorwaarden moet voldaan worden: er moet een vijftienjarenplan opgesteld worden dat mits een gewaarborgde financiering een goede aansluiting kan geven met het sekundair onderwijs.

Om over voltijdse leerkrachten te kunnen beschikken, moet er een uitwisseling van Franse met Vlaamse en Nederlandse leerkrachten tot stand komen.

Om dit alles te realiseren, zullen er begin '90 besprekingen plaatsvinden in de Gemengde Kommissie van het Kultureel Verdrag met Frankrijk. In overleg met de Franse Ambassade in Brussel en het Konsulaat van België in Rijsel zal de ondersteuning en ondertekening van dit akkoord bevestigd worden.

Als lid van de Raad van Bestuur van het VVOB zal Nelly Maes deze zaak ten voordele van het Nederlandstalig onderwijs blijven volgen.

ZELFRESPEKT VOOR ONZE KULTUUR

De Stichting Ons Erfdeel wil de kulturele samenwerking tussen alle Nederlandssprekenden bevorderen en de wederzijdse informatie in het hele taalgebied in de hand werken. Dit gebeurt vooral via de uitgave van het tijdschrift ONS ERFDEEL en van het wetenschappelijke jaarboek DE FRANSE NEDERLANDEN/LES PAYS-BAS FRANCAIS. Vervolgens stelt de Stichting zich tot doel, zo concreet mogelijk, onze cultuur in het buitenland bekend te maken. Dat doet zij vooral via de uitgave van het Franstalige SEPTENTRION, REVUE DE CULTURE NEERLANDAISE en de publikatie van méértalige brochures, ondermeer in het Frans, het Engels, het Duits, het Spaans en het Italiaans.

BAHASA BELANDA

De Stichting Ons Erfdeel beroept er zich op zowel ideologisch als politiek volstrekt onafhankelijk te zijn. „Wij willen in de grootst mogelijke vrijheid de grootst mogelijke kwaliteit realiseren” zo zegt Jozef Deleu, Hoofdredakteur en Afgevaardigd-Bestuurder van de Stichting. „Afgaande op haar doelstellingen is onze Stichting cultuurpolitiek geëngageerd en zij wil via haar publikaties het cultuurpolitiek bewustzijn aanscherpen en allerhande concrete initiatieven stimuleren” aldus Deleu.

Via haar publikaties is de Stichting een „stimulerende denktank” voor allen die meer dan alleen verbaal, begaan zijn met de vitaliteit en het voortbestaan van onze cultuur in het eenwordende Europa.

Zoals bij voorgaande persontmoetingen kwam de Stichting Ons Erfdeel ook ditmaal met een primeur voor de pinen: de Indonesische versie van een brochure over het Nederlands. Dit boekje dat reeds een enorm sukses kende in z'n Franse, Nederlandse, Duitse, Spaanse en Italiaanse versie is nu aangepast en herwerkt in het Indonesisch onder de welluidende titel BAHASA BELANDA.

Het boekje verhaalt voor een Indonesisch publiek de geschiedenis van onze taal, de taal van twintig miljoen Nederlanders en Vlammin-

gen, en natuurlijk ook voor een deel de geschiedenis van de beïnvloeding van onze taal door het Indonesisch en omgekeerd. Het wil tegemoet komen aan de blijvende belangstelling die heel wat Indonesiërs nog voor het Nederlands schijnen te hebben. Het werkje is een bruikbaar werkinstrument, zowel voor neerlandici in Indonesië als voor de vele onderwijsinstellingen van dat immense land.

De oorspronkelijke Nederlandstalige brochure van de hand van de Vlaamse neerlandicus Omer Vandeputte werd voor Indonesië bewerkt door de nederlandse hoogleraar Jan de Vries uit Leiden en Dr. H. Steinhauer van de

Honderdvijftig kilometer afleggen om een persontmoeting bij te wonen, dat doe je niet alle dagen en zeker niet voor de eerste de beste gelegenheid. Dit doe je wel voor Jozef Deleu en „zijn” Stichting Ons Erfdeel. Voor de vijfde keer in een periode van vijf jaar nodigde de Stichting de pers uit in haar Dialoogcentrum in Rekkem, pal op de grens met Frankrijk. Andermaal was de belangstelling van de perslui groot, en dit heus niet alleen voor het uitgelezen koud buffet dat na het formele gedeelte van de dag aan de aanwezigen werd aangeboden.

universiteit van Jakarta zorgde voor de vertaling in het Indonesisch.

De feitelijke realisatie is mogelijk geworden dank zij de financiële steun van de NEDERLANDSE TAALUNIE. De eerste oplage van het boekje bedraagt 12.000 exemplaren, enkele duizenden werden reeds vanuit Antwerpen naar Jakarta verscheept. Via het Erasmus Huis zullen ze verder over het ganse land worden verspreid.

MIGRANTEN

Jozef Deleu deelde ook mee dat de brochure

over onze taal in de nabije toekomst zal verschijnen in de negen officiële talen van de huidige Europese gemeenschap. Er is ook een levende belangstelling voor een Japanse en een Russische editie, doch dit is nog toekomstmuziek. Tijdens de persontmoeting werd het voorstel geopperd om een brochure te verspreiden onder de migranten. Om deze toch niet onbelangrijke groep medelanders vertrouwd te maken met onze taal en cultuur, en aldus wat meer wederzijds begrip te bewerkstelligen, zou het mogelijk moeten zijn om de brochure in o.a. het Turks en het Marokkaans uit te geven. Jozef Deleu zei daar niet afkerig tegenover te staan, maar dat er uiteraard heel wat problemen van praktische en financiële aard komen kijken bij zulk een project. Misschien is hier wel een taak voor Koninklijk Kommissaris voor de Migranten Paula D'Hondt weggelegd, zo werd gezegd.

STAMMENTWIST

Ook met een tweede reeks brochures, over de geschiedenis van DE LAGE LANDEN heeft de Stichting Ons Erfdeel concrete plannen. Naast de bestaande Nederlandse, Franse, Engelse en Duitse editie wil de Stichting vóór eind 1991 ook edities in andere talen van de Europese Gemeenschap op de markt brengen. Men hoopt daarmee daadwerkelijk bij te dragen tot de bekendmaking in Europa van wie we zijn. Het feit dat van alle brochures tesamen nagenoeg 200.000 exemplaren zijn verkocht wijst er op dat een goed gerichte cultuurpolitieke actie voor het buitenland succes kan hebben, als ze maar rekening houdt met reële behoeften naar elementaire en betrouwbare informatie over onze cultuur.

Over doelgerichte cultuurpolitieke actie in het buitenland gesproken: Jozef Deleu deed een bijzonder scherpe uitval naar de Nederlandse beleidsverantwoordelijken die zouden toestaan dat straks het INSTITUT NEERLANDAIS in Parijs de deuren moet sluiten. Het bericht van de sluiting stond op 16 september j.l. in het Nederlandse NRC-Handelsblad. De Afgevaardigd-Beheerder van de Stichting Ons Erfdeel haalde uit: „Dat betekent dat het enige, unieke en goed funktionerende, in Parijs gerespecteerde instituut dat sinds 1957

een pleitbezorger is voor onze kultuur in de Franse hoofdstad in kouden bloede wordt opgedoekt. Het alarmerende bericht in de krant besluit met de mededeling dat de exposities van het Institut Néerlandais in het voorbije jaar nog meer dan 20.000 bezoekers trokken. Zelfs rekening houdend met alle problemen die zich bij het in stand houden van dit voortreffelijk instituut kunnen voordoen, ben ik zo vrij, als Nederlandssprekende met klem te protesteren tegen deze onverstandige beslissing, uiting van een groot gebrek aan visie en symptoom van betreurenswaardige krenterigheid. Ik hoop dat deze beslissing nog ongedaan zal kunnen worden gemaakt. Soms zo denk ik, hebben wij Nederlandssprekenden méér talent om onszelf in het buitenland belachelijk te maken, dan om ons te doen respecteren. Van harte hoop ik dat er in Nederland nog voldoende cultuurpolitiek bewustzijn aanwezig is om dit onheil af te wenden."

Drogredenen zoals een te hoge huurprijs lacht Deleu weg. Volgens hem heeft alles te maken met een mentaliteit: de Nederlandse overheid toont een fundamenteel gebrek aan belangstelling voor de Nederlandse cultuur, de wil is afwezig om de eigen cultuur te promoten in het buitenland. Bovendien is heel het Nederlandse bestel verziekt door „stammentwisten" tussen de verschillende ministeries, hetgeen ook al niet bevorderlijk is voor een degelijk beleid.

POESIE EN FLANDRE

Spijts dit weinig opbeurend bericht kondigde Deleu enkele op stapel staande activiteiten van de Stichting Ons Erfdeel aan. In navolging van de geslaagde manifestatie POESIE EN FLANDRE die vorig jaar in Rijsel plaatsgreep worden ook dit jaar initiatieven genomen. In samenwerking met de LIBRAIRE LA FORGE in het Waalse Redu, Village du Livre, twee literaire avonden. Op 28 oktober staat de dichter-journalist Geert van Istendaal in de schijnwerpers en op 18 november de auteur Monika van Paemel. Van beide schrijvers is heel recent werk in het Frans vertaald en in SEPTENTRION verschenen.

Van 15 maart tot 15 juni 1990 wordt door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap in Le Petit Palais te Parijs een grote tentoonstelling opgezet over James Ensor. In die periode zullen in SEPTENTRION, REVUE DE CULTURE NEERLANDAISE enkele artikels verkrijgen over de betekenis van het werk van James Ensor en over zijn relatie tot onze literatuur. Rondom het verschijnen van dat nummer en in het kader van de Ensortentoonstelling wil de Stichting ook met een aantal belangrijke Vlaamse dichters een poëziemanifestatie in Parijs opzetten onder de titel POESIE DU PAYS D'ENSOR.

Jozef Deleu: „Soms, zo denk ik, hebben wij Nederlandssprekenden méér talent om onszelf in het buitenland belachelijk te maken, dan om ons te doen respecteren."

De Stichting Ons Erfdeel gaf dit jaar ook nog een BIBLIOGRAFIE ONS ERFDEEL 1983-1987 uit. Dit boek is een handig naslagwerk, een register om je een weg te banen door de 1127 artikelen, geschreven door zo'n 392 medewerkers. Uit dit hoge aantal verschillende medewerkers blijkt hoezeer de redactie van Ons Erfdeel altijd naar verscheidenheid en de grootst mogelijke openheid heeft gestreefd.

Volgend jaar (33e jaargang) wil Ons Erfdeel de opmaak van het blad vernieuwen en verbeteren. Nog meer zal het blad de grote uitdagingen voor onze cultuur op de voet blijven volgen. Jozef Deleu hoopt dat Ons Erfdeel verder zijn weg zal vinden in Nederland: „Het is tenslotte al meer dan een kwarteeuw het enige tijdschrift dat de samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen op een serieus nivo tot stand probeert te brengen."

In 1990 zal de Stichting Ons Erfdeel ook het 15de jaarboek DE FRANSE NEDERLANDEN-LES PAYS-BAS FRANCAIS publiceren. Destijds begon de Stichting met de uitgave van dit jaarboek om eindelijk op een wetenschappelijk verantwoorde wijze informatie te brengen over dat belangrijke gebied ten zuiden van ons land, namelijk de Franse Nederlanden, Noord-

Frankrijk of ook nog Frans-Vlaanderen genoemd. Vanaf volgend jaar zal dit jaarboek, nog meer dan voorheen, artikelen publiceren over onderwerpen die onmiddellijk met de nabije toekomst van Noord-Frankrijk en ons land betrekking hebben.

TWINTIG JAAR

Tot slot vestigde Jozef Deleu de aandacht op het feit dat de Stichting Ons Erfdeel volgend jaar twintig jaar bestaat. Het tijdschrift Ons Erfdeel werd in 1957 opgericht, en alleen onder de verantwoordelijkheid van de redactie uitgegeven. Pas in 1970 werd overgegaan tot de oprichting van de Vlaams-Nederlandse stichting. Deleu had niets dan lof voor het bestuur, de redakties van de verschillende publikaties, en niet in het minst voor Raf Renard, voorzitter en mede-stichter van de Stichting, die in al die jaren het onafhankelijk karakter van de Stichting mee heeft helpen garanderen.

Ter gelegenheid van het Twintigjarig bestaan van de Stichting worden er twee omvangrijke bloemlezingen uit de 32 jaargangen van Ons Erfdeel en uit de 18 jaargangen van Septentrion uitgegeven. Jozef Deleu zegt dat „uit deze bloemlezingen zal blijken dat beide tijdschriften sinds hun ontstaan fundamentele bouwstenen hebben aangebracht voor de algemeen-Nederlandse kulturele samenwerking en voor een eigen binnen- en buitenlandse kulturele politiek".

Als het dan al zo is dat Jozef Deleu en zijn Stichting Ons Erfdeel deze persontmoeting andermaal hebben aangewend om op een aantal zere teentjes te trappen en een aantal wantoestanden aan te klagen moeten we toch toegeven dat de mensen van het „witte huis in Rekkem" het niet bij jammeren laten: „In ons taalgebied is cultuurpolitiek, en buitenlandse cultuurpolitiek in het bijzonder, een blinde vlek. Wie midden in deze turbulente en boeiende wereld staat, begrijpt die onverschilligheid niet. Onze Stichting gaat niet aan de klaggmuur staan. Zonder chauvinistische wanklanken willen wij door onze uitgaven en andere initiatieven opkomen voor zelfrespect en voor een toekomst voor onze cultuur. Dat is de grondtoon van ons cultuurpolitiek engagement", aldus Jozef Deleu.

(ts)

— Voor meer informatie over de Stichting Ons Erfdeel, en haar publicaties: Murissonstraat 260, 8530 Rekkem, West-Vlaanderen. Tel.: 056/41.12.01.

ZATERDAG 30 SEPT.

BRT 1

- 15.30 Een heet hangijzer, film
- 17.15 De kollega's, serie
- 18.10 Carolientje en kapitein Snorrebaard, serie
- 18.25 Postbus X, serie
- 18.50 Zapp, rock en pop. dok.
- 20.25 Schandaal op school, TV-film
- 22.45 De speelvogels, serie

BRT 2

- 19.00 Zonen en dochters, serie
- 20.00 Leven en laten leven, milieuprogr.
- 21.15 Het ei van Christoffels, weekendmagazine

VTM

- 17.00 VTM-Super 50
- 18.00 Highway to heaven, serie
- 19.30 Benson, serie
- 20.00 Gaston en Leo, humor
- 20.30 Nu of nooit show
- 22.30 Gunfight at O.K. Corral, film

Ned. 1

- 15.24 Great guns, film
- 18.24 Vlucht door de wildernis, serie
- 19.18 Prettig geregeld, serie
- 19.42 Missing, film
- 21.43 Foster Parents, 20 jaar Indonesië, dok.

Ned. 2

- 17.50 New wilderness, natuurserie
- 19.25 Reis om de wereld, verslag
- 20.29 Miami Vice, serie
- 22.35 The Flamingo Kid, film
- 00.20 En de tijd stond stil, film

Ned. 3

- 19.10 De vloek van de farao, dok.
- 20.29 Adam's rib, film

ZONDAG 1 OKT.

BRT 1

- 11.00 De zevende dag, praatcafé
- 13.00 Sunday Proms, concert
- 15.00 Trouwe Jan, jeugdfilm
- 16.30 Dranouter Folk '89, verslag
- 17.30 De Cosby Show, serie
- 18.15 Camera, magazine
- 18.45 Sportweekend
- 20.15 Boerenpsalm, Vlaamse film
- 22.00 I.Q., kwis
- 22.45 Wenen, het einde van een rijk; dok.

BRT 2

- 14.15 Grote prijs F1 van Spanje, autorennen

VTM

- 16.00 The beauty and the beast, serie
- 17.00 Tekenfilms
- 17.50 VTM-sport
- 18.00 Cousteau's rediscovery of the world, dok.
- 20.00 War and remembrance, serie
- 21.55 Murphy Brown, serie

Ned. 1

- 15.31 De ijstroep, dok.
- 16.16 Howards way, serie
- 17.06 De reus zonder hart, sprookje
- 18.07 Vara's kindermenu
- 19.07 Flying doctors, serie
- 21.58 Sonja op zondag, praatshow

Ned. 2

- 09.00 Kinderprogramma's
- 10.05 Doldwazen en druïloren, serie
- 19.00 Bij Lobith, praatprogramma
- 20.10 Van Kooten en de Bie, satire
- 20.56 Pennies from heaven, serie
- 22.08 Atlantis, kunst en cultuur

Ned. 3

- 20.40 Birthplace unknown, dok.

MAANDAG 2 OKT.

BRT 1

- 17.30 Sinja Mosa, serie
- 18.25 Liegebeest, serie
- 18.40 Rondomons, Straatschool in Brazilië
- 20.00 Boemerang, kwis
- 20.10 Buren, serie
- 20.35 De drie wijzen, kwis
- 21.10 Leven zonder George, serie
- 21.40 Wie schrijft die blijft, literaire info
- 22.50 Huizen kijken, info

BRT 2

- 18.45 Rin, serie
- 19.00 Zonen en dochters, serie
- 20.00 Iemand's land, toeristische info
- 21.30 Rondom de mensaarde, dok. serie

VTM

- 17.00 VTM-Kinderklub
- 17.30 Batman, serie
- 18.05 Cijfers en letters
- 18.30 The power, the passion, serie
- 19.30 Rad van fortuin
- 20.00 Wie ben ik?, spel
- 20.30 Mission impossible, serie
- 21.30 Golden girls, serie
- 22.30 Vroemtuigen, info

Ned. 1

- 15.15 Glass bottom boat, film
- 17.40 Tekenfilms
- 19.21 Simon Winner, serie
- 20.29 100 Jaar dokteren, info
- 21.17 Sqaure deal, serie
- 21.43 Wat dat voor niets?, dok.
- 22.45 Villa des roses, Vlaamse serie

Ned. 2

- 17.00 Kinderprogramma's
- 18.30 Wordt vervolgd, tekenfilms
- 20.29 Hart van goud
- 21.30 Music Masters, kwis
- 23.00 L.A. Law, serie

DINSDAG 3 OKT.

BRT 1

- 17.30 Sinja Mosa, serie
- 18.20 Het station, kindermagazine
- 18.45 Op het terras, seniorenmagazine
- 20.00 Boemerang, kwis
- 20.10 Buren, serie
- 20.35 Zeker weten?, praatprogramma
- 21.35 Shingen, serie
- 22.45 Schumann, liederrecital

BRT 2

- 18.45 Rin, serie
- 19.00 Zonen en dochters, serie
- 20.00 De plaats van de misdaad, film
- 22.15 Sociale zekerheid, info

VTM

- 17.00 VTM-Kinderklub
- 18.05 Cijfers en letters
- 18.30 The power, the passion, serie
- 20.00 Medisch Centrum West, serie
- 21.00 Klasgenoten, Marc Eyskens
- 22.30 Confessions of Felix Krull, serie
- 23.00 VTM-Sport, Jumping

Ned. 1

- 19.47 Prettig geregeld, serie
- 20.25 Paul Daniels, goochelen
- 21.15 De puzzelfavoriet, spel
- 22.45 Ursul de Geer, praatshow

Ned. 2

- 17.30 Vestdijk en zijn vrouwen, dok.
- 20.29 Wie is Bourne?, miniserie
- 23.25 Platen-tiendaagse, hoogtepunten

Ned. 3

- 21.10 De koude oorlog in Nederland, dok.

WOENSDAG 4 OKT.

BRT 1

- 16.25 Ramona, serie
- 16.50 De kleinste zwerver, serie
- 18.10 Johan en de Alverman, serie
- 18.35 Kilimanjaro, jeugdnieuws
- 19.00 De zonen van Abraham, dok. serie
- 20.00 Boemerang, kwis
- 20.10 Een zaak voor twee, serie
- 21.10 50 prijzen van Jos Ghysen, spel
- 21.50 Gezondheid, Angst
- 22.45 Moviola, filmmagazine

BRT 2

- 18.45 Rin, serie
- 19.00 Zonen en dochters, serie
- 20.00 Sportavond

VTM

- 17.30 Cijfers en letters
- 18.05 VTM-Super 50
- 19.30 Rad van fortuin
- 20.00 Night Crossing, film
- 21.50 Star, filmmagazine
- 23.00 Simon and Simon, serie

Ned. 1

- 15.30 Overal en nergens, dok.
- 16.27 Tom Sawyer, serie
- 17.55 QED, de grote illuzie, dok.
- 18.27 Danger Bay, serie
- 19.48 De Campbells, serie
- 20.30 William Tyndale, bijbelverteller, film

Ned. 2

- 18.25 Countdown, pop
- 19.15 Zingen voor dieren, show
- 20.29 Rur, praatshow
- 21.55 Crimestory, film

Ned. 3

- 20.25 Een verhaal van de wind, film

DONDERDAG 5 OKT.

BRT 1

- 20.10 Buren, serie
- 20.35 Felice!, spel
- 21.05 Panorama, aktualiteiten
- 22.00 Verrassende vertellingen, serie
- 22.45 Première, filmnieuws

BRT 2

18.45 Rin, serie
19.00 Zonen en dochters, serie
20.00 Kinderen op de heuvel, dok.
20.30 The Danny Kaye Award 1989

VTM

17.00 VTM-Kinderklub
18.05 Cijfers en letters
18.30 The power, the passion, serie
19.30 Rad van fortuin
20.00 Tien om te zien, show
21.00 Taurus Rising, serie
22.30 Servicegolf, mensen helpen

Ned. 1

17.46 Thuis in de dierentuin, serie
18.06 Vara's kindermenu
19.23 De baas in huis, serie
20.20 Bloemen voor..., liedjesprogr.

Ned. 2

17.05 The real Ghostbusters, serie
18.40 David de kabouter, serie
19.00 Growing Pains, serie
22.03 Wijnwereld, info

Ned. 3

20.20 Hoezo democratie?, dok. serie

VRIJDAG 6 OKT.

BRT 1

17.30 Sinja Mosa, serie
18.20 Schoolslag, spel
20.00 Boemerang, kwis
20.10 Buren, serie
20.35 De vlieg, film
22.50 Filmspot, filminfo
23.20 De familie Strausss, serie

BRT 2

19.00 Zonen en dochters, serie
20.00 WO II: de Oostfronten, dok. serie
21.15 Een goede eeuw kunst, info
21.45 Koncert, Brahms

VTM

17.00 VTM-Kinderklub
18.05 Cijfers en letters
18.30 The power, the passion, serie
19.30 Rad van fortuin
20.00 Benidorm, serie
20.30 Top Gun, film
22.55 Cheers, serie
23.20 Crime story, serie

Ned. 1

17.40 Honderd jaar tekenfilm, dok.
19.21 Volmaakte vreemden, serie
19.48 Waku waku, spelshow
21.10 In therapie, infoserie
22.10 Mini-sagas, kortfilm
22.45 In 't holst van de nacht, serie
23.35 The conversation, film

Ned. 2

16.00 Gloss, serie
17.54 Bassie en Adriaan, serie
20.29 Ron's Honeymoon kwis
22.05 Tros aktua milieu, dok.

Ned. 3

20.20 Jimmy's, serie
20.58 Samenzwering, serie

Catherine Deneuve krijgt het dankzij haar zoontje aan de stok met gangster Wadeck Stanczak in „Le lieu du crime”, dinsdag 3 oktober op TV 2, om 20u.

ZATERDAG 30 SEPTEMBER MISSING

Amerik. film van Costa-Gravas (1982) met Sissy Spacek, John Shea en Jack Lemmon. Ed Horman reist naar Latijns-Amerika om zijn vermiste zoon te zoeken. Hij kan en wil niet geloven dat de Amerikaanse autoriteiten aldaar hem de waarheid niet willen vertellen. (Ned. 1, om 19u.42)

ZONDAG 1 OKTOBER BOERENPSALM

Vlaamse film van Roland Verhavert (1989) naar Felix Timmermans, met o.a. Ronny Waterschoot, Jef Burm en Gerda Marchand. Op het filmfestival van Figueira in Portugal won deze prent de „Gran Premio” omwille van de „diepe ontleding van menselijke relaties en om de grote verbeeldingskracht”. (BRT-1, om 20u.15)

MAANDAG 2 OKTOBER GLASS BOTTOM BOAT

De jonge weduwe Jennifer Nelson wordt door de Amerikaanse Geheime Diensten voor een spionne aangezien. Eigenlijk is zij slechts het sekretaresje van een wetenschapsman die op haar verliefd is en haar probeert te verleiden. Amerik. film (1965) met Doris Day, Rod Taylor en Arthur Godfrey. (Ned. 1, om 15u.15)

DINSDAG 3 OKTOBER LE LIEU DU CRIME

Franse film (1986) met o.a. Catherine

Deneuve, Victor Lanoux en Danielle Darrieux. In een afgelegen ruïne ontmoet de 14-jarige Thomas twee ontsnapte misdadigers. (BRT 2, om 20u.)

WOENSDAG 4 OKTOBER NIGHT CROSSING

Amerik. film (1982) met John Hurt, Jane Alexander en Glynnis O'Connor. In een klein grensdorpje in Oost-Duitsland probeert vrijwel dagelijks iemand naar het Westen te vluchten. Bij zo'n ontsnappingspoging wordt de jonge Lukas doodgeschooten. (VTM, om 20u.)

DONDERDAG 5 OKTOBER CHANEL SOLITAIRE

Biografische film (1981) over de modeontwerpster Coco Chanel. Er wordt echter te veel aandacht besteed aan haar liefdesleven zodat de historische waarde zeer gering wordt. Met o.a. Marie-France Pisier, Timothy Dalton en Rutger Hauer. (RTBf 1, om 20u.30)

VRIJDAG 6 OKTOBER ENEMY MINE

Ergens in de 21ste eeuw landen een mens (Dennis Quaid) en een Drac, een vreemdsoortig wezen (Louis Gossett Jr.) op een eksotische planeet. Van nature zijn ze elkaars vijanden, maar omwille van de omstandigheden moeten zij met elkaar leren leven. Amerik. SF-film uit 1985. (BRT 1, om 20u.35)

OOSTDUITS SPORTSISTEEM ONTLUISTERD

WE schreven 1965 toen de DDR door het IOK werd erkend en zich opmaakte voor een sportieve veroveringstocht zonder voorgaande. Oost-Duitsland werd een begrip in de internationale sportwereld. Het produceerde kampioenen aan de lopende band. De vrouwen sport was het wingebied bij uitstek van de DDR. Zwemmen, roeien, atletiek, volleybal: het maakte geen verschil. Overal stonden de dames met hun blauwe shirts op het hoogste podium. Hun goudhonger geraakte nooit gestild. Ook bij de heren was de doorbraak opvallend alhoewel toch minder spektakulair. Oost-Duitsland maakte zich bijvoorbeeld wel meester van de kampnummers in de atletiek en van de roei- en kanosport.

GRONDWETTELIJK

De bewondering was groot. De sport werd het prestigieuze visitekaartje van kommunistisch Duitsland. Natuurlijk rezen er vragen. Hoe kon een natie met amper 17.000.000 — een stuk minder dus dan onze eigen Benelux — inwoners zulke sportieve razzia's ontketenen?

Oost-Duitsland zelf verwees naar zijn grondwet. De toegankelijkheid van de sportwereld was een onvervreemdbaar recht voor iedere *rode demokraat*. Trots werd er aan toegevoegd dat dertig percent (!) van de bevolking lid was van een sportvereniging. Inderdaad indrukwekkende cijfers. Maar er was natuurlijk méér aan de hand.

MEN WIST VAN (N)IETS

Zo was het bijvoorbeeld opvallend „hoe gelijk” die Oostduitse kampioenen allemaal wel waren. Baanbrekende selektietethoden — kleuters werden voorbestemd voor bepaalde disciplines! — en revolutionaire begeleidingsystemen (met een wetenschappelijke onderbouw) leidden naar de produktie van robotkampioenen.

Sociale promotie was het loon voor sportsla-

vernij die jonge levens volledig vulde. Daarnaast was er ook nog het veronderstelde dopinggebruik. Verondersteld maar zelden bewezen. Het systeem hield het deksel nu eenmaal goed op de ketel.

Toch hebben skispringer *Georg Aschenbach* — goud op de spelen van Innsbruck 1976 — en zwemster *Christine Knacke* — brons in Moskou — van hun nieuwe status in het Westen gebruik gemaakt om een en ander uit de doeken te doen. Eerstgenoemde is dokter van beroep. Hij verklaarde onomwonden dat Oostduitse sporters zeer vroeg dopinggebruik als „praktische verplichting” aanvaardden. Keuze wordt hun daarbij niet gelaten. In We-

De landsvlucht van tienduizenden Oostduitse sporters was in de voorbije dagen groot politiek nieuws. De zonen en dochters van Erich Honecker ontvluchtten het vaderhuis. Die uittocht liet ook de sportwereld niet onberoerd. Onder die vluchtelingen waren immers ook hele en halve kampioenen die door het andere Duitsland met open armen en... grote nieuwsgierigheid werden opgewacht. Voor een goed begrip willen we de voorgeschiedenis nog eens kort schetsen.

nen bevestigde de zwemster deze woorden. Haar gezondheid werd door doping in gevaar gebracht. Ze wist van niets.

We citeren deze voorbeelden zonder bijbedoelingen. Zoals we eerder al aandacht besteedden aan de trieste avonturen van Ben Johnson en andere Kanadese topatleten die door de media in hun dagen van roem en glorie zo gedachten- en gewetenloos tot de goden van deze tijd werden opgehemeld. In de sportwereld heeft niemand — geen land en geen individu — de misbruiken gemonopoliseerd. Maar het wordt wel dubbel bedenkelijk wanneer die misbruiken om politieke doeleinden officieel „stilzwijgend” tot systeem en concept worden verheven.

Skispringer Georg Aschenbach won goud in Innsbruck 1976. Hij ontvluchtte Oost-Duitsland en doet nu één en ander uit de doeken over het dopinggebruik in de DDR.

INTEGRATIE

Oost-Duitsland zit dus ook sportief in de problemen. Het vreest de verdere ontluistering. De sportieve leegloop dreigt. Alhoewel daarbij niet mag vergeten worden dat topsporters in Oostbloklanden altijd bij de maatschappelijk bevoorrechten hebben behoord.

Men kan de rekening natuurlijk ook nog anders maken. De sportieve versmelting van Oost en West zou aanleiding geven tot het ontstaan van een nieuwe sportieve supermogelijkheid. In Seoul wonnen de atleten van de twee Duitslanden samen 142 medailles. Dat was 10 meer dan Rusland en 48 meer dan de Verenigde Staten...

In het land van Helmut Kohl hebben de slimsten overigens al ingespeeld op de nieuwe mogelijkheden. FC Köln, één van de machtigste voetbalverenigingen, heeft de „vluchtelingen” alvast een gratis seizoenkaart aangeboden. Zogezegd om de integratie te vergemakkelijken, te bevorderen...

Flandrien

HET VERDRIET VAN STAAIEN

Het gaat niet goed met de Koninklijke uit Sint-Truiden. Voor de ploeg van trainer Mangelschots is een moeilijk jaar in aantocht. Op zichzelf hoeft dit geen drama te zijn. Op- en neergang, ebbe en vloed behoren bij het leven van elke club.

JEF & JEF

Maar op Staaen is meer aan de hand. De toekomst van de voetbalvereniging wordt er op geregelde tijdstippen ondergraven door op- en neergang, ebbe en vloed behoren bij het leven van elke club.

Jef was nooit een gewone jongen. Zo'n twintig jaar geleden was hij nog jeugd- of fysicaal trainer op Staaen. In die functie bakte hij slim platte broodjes met de pers en bouwde zich een gunstige reputatie op. Hij was herkenbaar voor de gewone, in die tijd laaiend geestdriftige supporter. Het hielp hem niet weinig bij de opbouw van een geslaagde politieke carrière.

Jef kon STVV evenwel nooit loslaten. Ook onder de tribunes wilde hij de macht. Hij zocht steun en vond geld bij Jef Matteredne, een „vleesmarchand“ die met hem — maar voor eigen rekening en eigen naam — spelers kocht voor de toenmalige tweede klasser. Wilmots (nu van KV Mechelen) en Jacob (nu van Standard) waren daar voorbeelden van. Op die manier was het duo *Jef & Jef* in staat de club te gijzelen. De moeilijkheden eerst en de breuk daarna bleven niet uit. Het gevestigde bestuur gaf evenwel niet af. Het liet — vermoedelijk met pijn in het hart — de spelers van Jef en Jef vertrekken. De club werd daardoor onafhankelijker, de ploeg werd verzwakt, de financiële bestaansbasis bleef gezond.

De *Jeffen* schenen uitgeteld. Maar Cleren schrikt voor niets terug, hij vindt maar weinig vies. Nu STVV sportief moeilijke momenten doormaakt is hij terug van weggeweest.

TE KOOP?

Jef Matteredne en een paar van diens rijke vrienden willen nu plots Staaen kopen. Dat stadion kost de stad immers teveel geld en Jef Cleren, onbaatzuchtig als steeds, vindt dat een schitterende oplossing. Dat hij en zijn vriend (in die volgorde wel te verstaan) dan eindelijk baas worden van de club ligt voor de hand. Zo hoort het trouwens ook, vinden de Jeffen.

Er is weer wat aan de hand op Staaen. En weer spelen Jef en Jef de hoofdrollen. (foto VUM)

Deze nieuwste greep naar de macht lijkt zelfs niet meer op een trieste klucht. Hij is voor de nuchtere waarnemer beschamend en hij zou zelfs niet zijn opgekomen in het brein van de scenarioschrijvers van Peyton Place of

Dallas. Maar de Jeffen, met hun nauwelijks verdoken machtsheer, deinken voor niets terug. Ze chanteren de club wanneer ze dat opportuun vinden en ze proberen zelf ook nog door te gaan voor mecenasen en/of martelaars.

KOSTBAAR

In Limburg, die rijke voetbalgouw die al decennia lang geteisterd wordt door bestuurlijk onvermogen, is blijkbaar alles toegelaten, kan en mag alles en wordt niemand nog schaamrood.

Hoe het deze keer weer zal aflopen, kan niemand voorspellen. Maar dat de voetbalclub de grote verliezer is staat buiten twijfel. In ons snel evoluerend voetbalbestel is het belangrijk dat voetbalverenigingen hun geloofwaardigheid (bestuurlijk, financieel en sportief) behouden. Het is een noodzakelijke voorwaarde om solide sponsors te vinden en de invloed van deze laatste is nog steeds groeiende.

STVV heeft anders al zware tol moeten betalen aan die onbaatzuchtige heren (politiekers en commercianten) die als het hun uitkomt met een groot hart „spelers ter beschikken stellen van een club“. Onafhankelijkheid is een kostbaar bezit. Niet enkel is de politiek trouwens.

ADVERTENTIE

Deze week in Knack Magazine

Dewael in duel

De liberaal Patrick Dewael maakt ook in dit roomsrode kabinet nog altijd de dienst uit op Kultuur. Over die schizofrene situatie, over verzuiling en zijn rel met het Vlaams schrijversheir, een gesprek deze week in Knack.

De bemiddelaar

Het was de zomer wel van sociaal bemiddelaar Jean Van Dooren. Maar net was er een akkoord bij de Kempense Steenkoolmijnen, of er ontstond beroering bij Sabena. Een gesprek over sociale conflicten in de jaren tachtig. Deze week in Knack.

Gyllenhammar en de auto

„Autobouwers moeten nu maar eens toegeven dat het verkeer schadelijk is voor het milieu.“ Dat zegt Pehr Gyllenhammar van Volvo, die ook vindt dat de auto uit de stad moet worden verbannen. Een opmerkelijk gesprek, deze week in Knack.

Het Nippon-systeem

Deze week opent Europalia Japan volop zijn deuren. Terwijl de tentoonstellingen hier werden opgesteld, waren wij in Tokio om daar te kijken hoe het veelbesproken Japanse systeem werkt. Een reportage, deze week in Knack.

Willem-Frederik Hermans

De nieuwe roman van W.F. Hermans heet „Au Pair“. Deze week in Knack een exclusief gesprek met de schrijver over zijn arbeid van zes jaar aan dat boek, en over zijn reputatie als vinnig polemist.

ZONDAG 1 OKTOBER DERDE ANTI-FACILITEITENMARS DOOR DE ZES

Op zondag 1 oktober wandelt Taal-Aktie-Komitee voor de derde maal in de Randgemeenten rond Brussel. Het eisenplatform blijft bijna ongewijzigd, wel wil TAK twee eisen duidelijk beklemtonen: de eis voor een provincie Vlaams-Brabant en de eis voor een degelijk sociaal grondbeleid. De overige eisen zijn ondertussen goed gekend: toepassing van de taalwet door harde sanktionering van de overtreders, handhaving van de Groene Gordel en een duidelijke halt aan het frankofone taalimperialisme waaraan de Franstalige Gemeenschap zich schuldig maakt. TAK roept alle bewuste Vlamingen op die dag in de Rand te zijn!! (Bijeenkomst, zondag 1 oktober, 11u.30, Possozplein te Halle)

BUSREGELING

Provincie Antwerpen

Kalmthout: Wilfried Bosmans 03/666.74.59, 9u.30
Turnhout: Chris Van Dijk 014/37.72.28, Grote Markt, 9u.30 en Jan Huybrechts 03/314.65.20.

Herentals-Olen: Jaak Peeters 014/21.57.86, 9u.30.

Geel-Mol: Dirk Bollen, 014/31.40.85, Malpertuus, station Mol, 9u.

Antwerpen: Bruno Huyghebaert 03/236.23.70, Berchem kerk, 10u.

Zoersel: Wouter Vochten 03/383.26.21.

Mechelen: Mark Vermost 015/21.83.82, Grote Markt, 10u.30.

Provincies West- en Oost-Vlaanderen

Kortrijk: Odette Ampen 056/35.78.63, Het Vosken, 9u.30, en Jan De Weer 056/21.87.52.

Gent: Eric Crommelynck 091/26.87.59, St.-Pietersstation, 10u.15.

Lochristi: Guido Moons 091/55.82.46.

Aalst: Willem Verschraegen 053/78.47.28, Station 10u.30 en Willem Van Den Berghe 053/80.33.97.

Denderleeuw: Johan Daelman 053/66.64.32, Station 10u.15.

Geraardsbergen: Jan de Borre 054/41.86.31, Station 10u.

Sint-Niklaas: Dirk Van der Speeten 03/777.22.25, Hotel Serwin, 10u. en Lieve Dehandschutter 03/778.04.99.

Hamme-Dendermonde: Freddy Quintelier 052/47.68.25, Leeuwken, Mandemakersstraat, Hamme.

Provincie Brabant

De mensen van de provincie Brabant, die met de wagen naar Halle wensen te komen gelieve zeker en vast in te schrijven bij Bart De Valck. Zo zal er te Halle zelf voor hen een bus voorzien worden.

Overijse: Koen Menu 02/657.21.52, De Klomp 10u.15, Kerk Hoeilaart, 10u.30 en Eric Vranckan 02/657.18.65.

Opwijk: Bart De Valck 52/35.79.77.

Steenokkerzeel: Jos Moysons 02/759.67.61.

Dilbeek: Piet Ronsijn 02/569.77.64, Gemeentehuis 11u.

Brussel: Luc Meirlevede 02/512.05.30.

Leuven: Marcel Gerritsen, Ruelensvest 191, 3030 Leuven 016/22.04.52 (ts. 21u.30 en 22u.30), Station Leuven 10u.15.

Provincie Limburg

Neeroeteren-Maaseik: Wilfried Rosiers 011/86.35.38

Lanaken-Rekkem: Rik Brouns 011/72.11.91.

Voeren: Raf Thomassen 041/81.12.84, frituur Wijnants, 9u.30.

Prijs: 250 fr. — Brabanders 150 fr. (kenteken inbegrepen).

ENKELE PRAKTISCHE RICHTLIJNEN

Plaats en uur van de afspraak in uw streek zal later nog door uw kontaktman worden meegedeeld, maar aarzel nu niet om al in te schrijven. Om het vlotte verloop van de wandeling te verzekeren moeten alle deelnemers gebruik maken van de bussen. Inschrijven is dus een noodzaak en kan tot en met woensdag 27 september. Wie te ver van één van de opstapplaatsen woont neemt kontakt op met Guido Moons, Kasselstraat 22, 9078 Zaffelare, tel. 091/55.82.46.

Zolang de overheid weigert de belangen van de Vlamingen in Brabant te behartigen, zal TAK daartegen protesteren. Dat protest moet alle oprechte Vlaams-nationalisten kunnen binden! Daarom zal de wandeling van 1 oktober uitsluitend doorgaan achter de Leeuwevlag, partijpolitieke kentekens zijn daarom niet gewenst!

NAAIMACHINES VOOR BURUNDI

De aktie voor het inzamelen van oude naaimachines ten bate van een ontwikkelingsproject in Burundi kende ook in de regio Aalst een enorme weerklank.

De aktie wordt officieel afgesloten op woensdag 11 oktober a.s. om 20u. in het Vredeshuis, Esplanadestraat te Aalst. Dit in aanwezigheid van de minister van Ontwikkelingssamenwerking André Geens, de initiatiefnemers en van senator Willy Kuijpers.

Naast toelichting over het project, de overhandiging van de machines en een toespraak door Willy Kuijpers is er een gezellige ontangst.

Alle schenkers, medewerkers en simpatizanten zijn hartelijk uitgenodigd.

ZOEKERTJE

— **WERKAANVRAAG** — Passende betrekking gezocht voor 25-jarige verkoopster, 18-jarige bediende, 23-jarige onderwijzeres. Aanbiedingen aan Eresenator Oswald Van Ooteghem, tel. 091/30.72.87.

VREDES- VOETELING NAAR DIKSMUIDE

Na de Vredesfietseling naar de IJzerbedevaart, wordt nu een meerdaagse voettocht naar de graven van de IJzer georganiseerd. Enkele dappere wandelaars zullen een 5-daagse symbolische tocht ondernemen naar de IJzertoren om er toe te komen op 11.11.89.

Wie de vredesboodschap van de Fronters „Nooit meer oorlog” wil mee beleven tijdens deze voettocht door Vlaanderen, neemt best kontakt op of belt naar Willy Kuijpers, Swertmolenstraat 23, 3020 Herent, tel. 016/22.96.42 of naar Luk Vanhorenbeek, VU-arr. sekretariaat, Martelarenlaan 139, 3200 Kessel-Lo, tel. 016/26.11.11.

WERKAANBIEDING

Opsteller — TWW

Klerk typiste — TWW

geslaagd voor betreffend examen bij Vast Wervingssekretariaat.

Afrikaanse Ontwikkelingsbank

— 2 financiële analisten

— 1 ekonomist

— 1 burg. ing. elektronika

— 1 burg. ing. kommunikatie.

Licentiaat Public Administration met 5 jaar ervaring in publieke administratie op management niveau.

(vlot in NI en E.).

Bereid om 1 jaar in Suriname te werken.

Geïnteresseerden voor een tijdelijke betrekking in de administratie kunnen steeds hun CV met bewijs van slagen in examens Vast Wervingssekretariaat laten geworden.

Kandidaten voor een betrekking in de magistratuur (klerk, opsteller, adjunct-sekretaris, plaatsvervangende magistraten, ...) kunnen dit eveneens laten weten (ook geslaagd zijn voor Vast Wervingssekretariaat).

Dienstbetoon Minister André Geens

WTC-Toren 2 — 21ste Verd. — E. Jacqumainlaan 162

tel 1210 Brussel.

Tel.: 02/210.19.12 of 02/210.19.13.

(Dirk Demeurie of Veerle Wijfels).

KULTUREEL CENTRUM EVERGEM: 70 MILJOEN!

Voor de bouw van een nieuw cultureel centrum te Evergem werd destijds een principesbeslissing genomen waarbij de kostprijs van 50 miljoen werd geraamd. Er werd toen geopteerd voor de formule van onroerende leasing.

Door allerlei prijsstijgingen en aanpassingen aan het oorspronkelijk ontwerp en door de bijkomende technische en mechanische uitrusting belooft de kostprijs ondertussen al 70 miljoen!

Daarbij is nog met geen woord gerept over de kosten van de omgevingswerken en over de kosten aan het ervoor staande oude gebouw. Vooruitziendheid is blijkbaar niet de sterkste kant van de CVP-PVV-meerderheid.

Volksunie-fractieleider Paul Van Kerckhove vond het jammer dat er op die manier omgesprongen wordt met gemeenschapsgelden. „Wij kunnen geen vrouwen meer hebben in ramingen”, was zijn repliek.

nadat schepen van Openbare Gebouwen Vangeem een hele reeks verontschuldigingen in de raadszaal gestuurd had.

Paul stelde ook voor om nu reeds uit te kijken naar een goed beheerder, met de nodige technische en culturele kwaliteiten, om het gebouw optimaal te kunnen uitbaten.

Marcel Neyt

ROUW TE NIEUWKERKEN

Op 29 augustus overleed op 66-jarige leeftijd, na een slepende ziekte, ons trouw lid Jozef Vervaeke. Jozef was nooit in het VU-bestuur, maar was altijd bereid een handje te helpen. Hij stak zijn Vlaamse overtuiging niet weg!

Als hoofdtrainwacht van de NMBS was hij het meest actief op de grote spoorlijnen.

De VU-afd. Nieuwkerken biedt aan zijn dierbare echtgenote Juliette, kinderen en kleinkinderen haar oprecht medeleven aan.

H. Govaert

VU-oudenaarde ONDERZOEKT NOTA VANDENBOSSCHE

Het arrondissementeel bestuur en de mandatarissen van Volksunie-Oudenaarde hebben zich, in een bijzondere vergadering, gebogen over de nota „Vanden Bossche” betreffende de verdeling van de 1,755 miljard onder de Vlaamse gemeenten.

Na ontleding van de tekst is het duidelijk dat de Vlaamse gemeenten een diktaat wordt opgedrongen.

Hierbij maakt de VU-Oudenaarde de volgende bemerkings:

1. De beperkende opsomming belemmert een optimale aanwending van de ter beschikking gestelde middelen: specifieke lokaal gebonden situaties komen te weinig in aanmerking voor de aanwending van de bonus.

2. VU-Oudenaarde trekt de bekwaamheid van de lokale besturen in twijfel om autonoom te bepalen voor welke doeleinden de bijkomende middelen het best worden aangebracht.

3. Struktureel wordt niet aan de kansarmen gegeven. De bijzondere kredieten zullen veelal dienen om de budgetten van de slechtste bestuurders in evenwicht te brengen.

4. De onevenwichtige opdeling van deze limitatieve opsomming eerder ten voordele van de migranten doet de indruk ontstaan dat deze dotatie hoofdzakelijk werd in het leven geroepen om een bepaalde politieke partij een hak te zetten.

5. Het migrantenprobleem stelt zich vooral in Antwerpen en Gent, en juist deze steden komen niet in aanmerking voor de bonus.

6. Volksunie-Oudenaarde betreurt de versnippering van de kredieten voor gemeentelijke en OCMW-initiatieven tussen de ministers Lenssens en Vanden Bossche. Welke de achtergronden zijn is een raadsel.

7. De verplichting om de dotatie in te schrijven op de lopende begroting zal aanleiding geven tot overhaastig kunst- en vliegwerk en kan alleszins niet

bestempeld worden als een voorbeeld van een andere rationele kansarmoede-bestrijding.

De Volksunie-Oudenaarde opteert voor volgende oriëntaties:

1. het opstellen van een algemeen referentiekader waarbinnen de gemeentebesturen een verplicht concreet actieplan dienen uit te werken in samenwerking met het lokale OCMW; plan dat ter goedkeuring dient te worden voorgelegd aan het provinciebestuur.

2. het opstarten van projecten met een functioneel karakter die de kansarmen de mogelijkheid bieden zich te integreren in een arbeidsproces. Kansarmen moeten terug actief bij de maatschappij betrokken worden. Een bestuur, dat zich beperkt tot het uitkeren van een bestaansminimum en verder niets doet, schiet fundamenteel tekort in zijn sociale opdracht. Iedere vorm van zinvolle arbeid moet gestimuleerd en beloond worden, zelfs privé-initiatief.

Tenslotte betreurt de Volksunie van Oudenaarde dat in de nochtans, kwantitatief indrukwekkende lijst van minister Vanden Bossche, nergens sprake is van mensen met een handicap. Dit zijn nochtans de echte kansarmen van onze maatschappij, die hun behartenswaardige situatie opgedrongen krijgen vanuit hun fysische of mentale toestand. Van hen, waarvan de maatschappelijke verzorging nog teveel op liefdadigheid is geschoeid, is er echter nergens sprake! Zij blijven volledig in de kou staan.

ZOEKERTJE

— **UITBATER** — Volksunie-Evergem is momenteel druk bezig met de oprichting van een socio-culturele kring en een bijhorend Vlaams Huis. Kandidaat-uitbater(s) worden verzocht contact op te nemen met voorzitter Marcel Neyt, Zandberg 17, 9050 Evergem, tel. 091/53.19.51.

OOST- VLAANDEREN

SEPTEMBER

29 WICHELEN: Jaarlijks Mossselfestijn in het lokaal De Moriaan, Bohemen Wichelen. Aanvang: 20u. Leden 150 fr., niet-leden 200 fr.

29 SINT-AMANDSBERG: FVV bezoekt redaktiokalen en drukkerij van De Standaard te Groot-Bijgaarden. Verzamelen: 19u.45 aan Oud-gemeentehuis, Antwerpsesteenweg. Vervoer met eigen wagens. Inschrijven noodzakelijk (max. 30 bezoekers) bij Lieve Jolie (51.49.81).

30 SINT-GILLIS-WAAS: Poppentheater „Toepe-neus” geeft voorstelling in Katholieke Kring, Kerkstraat 64, om 14u.30. Toegang: 50 fr. Org.: A. Verbruggenkring.

OKTOBER

1 LEDE: Kajak- en kanotocht met VU-Lede. Vertrek: 8u. kerk Impe met eigen wagens. Inschrijven vóór 27/9 bij Hubert Matthijs (053/80.05.53), Wilfried De Schrijver (053/80.56.27) of Café Buitenbeentje (053/80.46.16). Info bij Jan Van den Broeck (053/80.22.45).

5 GENT: „Wereldoorlog II, een terugblik”. 1e les van cursus. M.m.v. Bruno De Wever en Rik Hemmerijckx. Bijdrage volledige cursus: 1500 fr. Info en inschrijven tot 26/9 tel. 091.23.20.64. Org.: Vlied.

6 MERELBEKE: „Is de Rijkswacht overbodig?”. Uiteenzetting door Hugo Coveliërs, in Driekonigen, Hundelgemsesteenweg. Aanvang: 20u. Toegang 50 fr. Org.: VUJO en VU-Merelbeke. Gratis welkomstdrink.

7 SINT-GILLIS-WAAS: VU- om 20u.30 met orkest, in Katholieke Kring, Kerk at 64. Inkom 100 fr.

7 BEVEREN: Jaarlijks VU- in Beveren, in zaal Oud Beveren vanaf 20u.30. Met discobar Soul en reuzetombola. Inkom 120 fr., ~~VU~~ 100 fr.

7 GENT: Noors buffet in Feestzaal St.Teresia, Peerstraat 150 te Gent. Vanaf 19u.30. 350 fr. p.p. Org.: Vlaams Cultureel Centrum Mariakerke.

7 KALKEN: Groot VU-Herfstbal met discobar Ambiance in zaal Koninklijk Harmonie, Koffiestraat 72. Org.: VU-Laarne-Kalken.

10 SINT-NIKLAAS: „Moederschap en andere hartstochten” door Katrien Boone. Om 20u. in de Cipierage, Grote Markt. FVV-leden 40 fr., niet-leden 60 fr. Org.: FVV-Sint-Niklaas.

12 GENT: Kursus Wereldoorlog II, een terugblik. 2e deel.

14 GENT: Ziezo, dat is dat”! van A.M.G.Schmidt door Tine Ruysschaert. Om 20u. in de Groene Zaal van St.-Bavo-instituut, Lange Boomgaardstraat. Opbrengst t.v.v. van Tele-onthaal. Inkom 200 fr. Org.: Vakbel en Tele-onthaal.

19 GENT: Kursus Wereldoorlog II, een terugblik. 3e deel.

21 WORTEGEM-PETEGEM: Kaas- en Wijnavond in Depot Marcel Vande Kerckhove, Krauwelstraat te Petegem a/d Schelde. Aanvang: 19u.30. 250 fr. p.p. Zo vlug mogelijk inschrijven of reserveren bij bestuursleden. Eregasten: Hugo Coveliërs en Walter Luyten. Org.: VU-Wortegem-Petegem.

22 ZOTTEGEM: VU-Zottegem organiseert wandeltocht in Voerstreek. Vertrek: 7u. (markt Zottegem), terug rond 21u. Prijs bus 500 fr., mogelijkheid tot middagmaal. Piknikken kan ook. Inschrijven vóór 15/10 bij Ghislain Diependaele (091/60.13.37).

ANTWERPEN

SEPTEMBER

- 29 KAPELLEN:** Gespreksavond: De toekomst van de Volksunie. Met Hugo Coveliërs. Om 20u. in De Oude Pastorie, Dorpsstraat 45. org.: VUJO-Kapellen.
- 30 BERCHEM:** FVV organiseert reis naar Trier voor 2 dagen. Info bij FVV Berchem.
- 30 NIJLEN:** Tentoonstelling handwerkgroep De Vlijtige Bijtjes, in zaal Kempenland. Ook op 1 oktober. Telkens van 13 tot 20u.

OKTOBER

- 1 HERENTHOUT:** Toneelvoorstelling met Luc Philips „De tuinman van de Koning” van Walter Van den Broeck. Zaal Lux, Markt, om 19u.30. Org.: FVK-Rodenbachkring.
- 2 ANTWERPEN:** De VU in de branding. Alles wat je moet weten over de VU en de 3de fase. Vragen aan Hugo Schiltz. Om 20u.30 in het Pershuis, Grote Markt 40. Org.: VU-Antwerpen.
- 4 KAPELLEN:** 1e les Weerbaarheid voor vrouwen in KTH, Pastoor Van Den Houdtstraat 8, turnzaal. Aanvang: 19u.30. Inschrijven bij Rosine Van Rompaey (666.70.98). Org.: FVV-Kapellen.
- 5 EDEGEM:** Uitstap naar St.Niklaas-Bornem-Temse. Vertrek om 9u. Info: Hilde de Wit (449.17.66, Josée Poppelaars (449.79.01). Inschrijven tot 30/9. Org.: FVV-Edegem.
- 6 ANTWERPEN:** „Open (h)oorzitting met H. Schiltz — 3de fase staatsvorming. Om 20u. in zaal de Zurgensburger, Dageraadplaats. Toegang vrij. Org.: VU-Antwerpen-Stad.
- 7 MORTSEL:** Voerwandeling o.l.v. Piet De Pauw. Vertrek om 8u. parking achter Gemeentehuis. Busreis: 250 fr., -6 j. gratis. Terug rond 19u. Inschrijven vóór 27/9 bij Vera Veron (449.96.53).
- 7 BONHEIDEN-RIJNENAM:** Sparrenacht in Bonheiden-Rijmenam. Orkest: Paul en Salva Venia. Gratis vat om 12u. Org.: VU-Bonheiden-Rijmenam.
- 7 WOMMELGEM:** Bezoek aan provinciegebouw Antwerpen. Samenkomst: kerkplaats te Wommelgem om 13u.30 (met eigen wagen, iedereen kan mee). Rondleiding is gratis en duurt 2 uur. Inschrijving + info: vóór 24/9 op tel. 353.68.94. Org.: K.K. Jan Puimège.
- 7 NIJLEN:** Mosselreizen in Kempenland van 16 tot 22u. 225 fr. p.p. Ook op 8 oktober van 13 tot 20u. Org.: Vlaamse Kring Kempenland.
- 11 NIJLEN:** Gesprekavond in Kempenland om 20u door Marcel Ploem (pedagoog, seksuoloog) over „Geef me wat warmte. Org.: Vlaamse Kring Kempenland.
- 13 HOBOKEN:** Groots Kaas- en Wijnfeest in zaal Moretus, Berkenrodelei, Hoboken, om 20u. 200 fr. Toespraak door senator Jef Valkeniers. Org.: VU-Hoboken.
- 14 KONTICH:** Viering 15 jaar VVVG. Proficiat vanwege VU-Kontich.
- 14 ANTWERPEN:** Vierde scheepsbal m/s Flandria 24. Vanaf 19u.15. Afvaart: 20u.15 stipt, kaai 13, Londenbrug, Londenstraat. Toegang: 250 fr. (03/238.82.08).
- 17 BERCHEM:** Met FVV-Berchem naar Doornik. (niet op 18/10 zoals vermeld werd). Vertrek om 8u. Berchem-station. Info bij Paula Cauwenberghs voor 10u of na 19u. op 239.66.21.
- 20 EDEGEM:** 2e Geschenkbouwen-beurs. In Drie Eiken, Drie Eikenstraat 128, van 19 tot 22u. Ook op 21/10 van 14 tot 20u, en op 22/10 van 10 tot 20u. Org.: VNS-Edegem.

VNJ-VERBONDSHUIS INGEHULDIGD

Feestelijk werd op zaterdagmorgen 23 september j.l. het nieuw-ingerichte VNJ-hoofdsecretariaat geopend. Een kwartet doorzetters toerden een verlaten café aan de hoek van de Zillebeke- en Diksmuide-laan te Berchem, om tot een dienstbaar jeugdhuis. Het zoveelste „wonder” in het Vlaanderen-van-de-vrijwillig(st)ers. De uren werk, de kilo's verf en cement, het aantal papierslagen en elentjes, die veel van dat unieke opbouwwerk — de jeugdbeweging! — in Vlaanderen mogelijk maken, zullen wel ontelbaar blijven. 'n 70-jarige stichter-verbandsleider, Jaak van Haerenborgh, trok — ook als architect! — de lijnen. André Lauvrey, Frans van Belle — beiden uit Bugenhout — maakten met Hans Heuvelmans uit Antwerpen, de ombouw van de aankoop in 1987 waar. Tientallen giften zorgden voor de uitrusting, de meubeling en de bibliotheek. Rik en Irena De Wever-Torfs (de ouders van de nu bekend geworden jonge geschiedkundige Bruno De Wever) houden er de huiswacht op de 2e verdieping én het verbondsskretariaat.

Rond het huis: een reuze geel-zwarte geschenkstrik en vooraan de gevel: de Leeuwevlag, de oranje-blauw en de VNJ-verbondsvlag. Boven ons aller hoofden: om de paar minuten... een „vroemtuig”, opgestegen in 't nabije Deurne. Dat onderbrak de korte toespraken van mevr. Broeckx en de heer De Ridder, maar niet de feestvreugde. De heer De Ridder omschreef de opdracht van het VNJ in het huidige jongerenlandschap. Jongeren kunnen edel-

moedig én ondernemend zijn, zo maken ze steeds Vlaanderen nieuw. En Walter Luyten — onaangetroffen! — zong, in dit jaar van het Frans staatsnationaal twee-eeuwenfeest, met de Vlaamse Marseillaise de boekenverzameling „open”. Konkreet vulde hij ze met een Frans-Vlaanderen-werk aan.

Moge in dit huis, zoals in zoveel jeugdheden van Vlaanderen, de woorden van Nest van der Hallen bij velen groeien om: „De nieuwe harmonische verhouding der dingen, de samenhang van geestelijke en stoffelijke levensmogelijkheden voor Vlaanderen waar te maken.”

Willy Kuijpers,
VU-senator

Vierde Scheepsbal van VU-Antwerpen m/s Flandria 24

Afvaart om 20u.15 stipt op kaai 13, Londenbrug, Londenstraat.
Toegang 250 fr.
Info: 03/238.82.08

Toen Willy Kuijpers met een Nigeriaanse delegatie het Jamblinnen de Meuxplein in Schaarbeek bezocht, kreeg hij beschaamde kaken. Theofiel de Jamblinne was immers de 19de eeuwse baron die o.m. de afdamming van de Gileppe op zijn palmares heeft staan, en wiens eenvoudige technieken momenteel nog toegepast worden in een aantal ontwikkelingslanden. Het plein dat zijn naam draagt lag er echter zo smerig en verwaarloosd bij dat de kersverse VU-sekretaris zelf bezem en blik bovenhaalde. Zo wil hij meteen de gemeentelijke overheid stimuleren om zelf ook de handen uit de mouwen te steken voor het onderhoud van de Brusselse straten en pleinen.

(foto VUM)

BRABANT

SEPTEMBER

- 30 HULDENBERG:** VU-stand Huldenbergse feesten. Org.: VU-Huldenberg.
- 29 LENNIK:** „Lekker dier”. Over hormonen. Om 13u.30 in Huize Zwartebroek, Zwartebroekstraat 127. Org.: Brabantse dienstverlening.
- 29 HALLE-VILVOORDE:** Arrondissementsraad in zaal Collegium, Brusselbaan te Dilbeek om 20u.
- 30 DWORP:** VU-eetfeest in zaal Ons Huis, Vroenenbosstraat. Vanaf 17u. Ook op 1 oktober van 11u.30 tot 20u. Kiezen tussen: mosselen, biefstuk, tomaat-garnaal, kinderschotel, nagerechten.
- 30 ZAVENTEM:** Jaarlijks herfstbal van VU-Zaventem in zaal Hof ter Meren, Stationsstraat te Zaventem. Om 20u.30 met orkest Waltra.
- 30 TERALFENE:** Met FVV naar Brussels Kamertoneel „Madame de Sade”. Vertrek kerk Teraalfene om 15u.15. Prijs: 200 fr. voor leden, niet-leden betalen 220 fr.

OKTOBER

- 1 HULDENBERG:** Deelname van VU-Huldenberg aan wandeltocht 8 km in het kader van Brabant Sportief.
- 2 ASSE:** Om 20u. bij S. De Riemaeker, Bloklaan te Asse: 9 maand oppositie voeren + Achter de schermen van de staatsfinancien. Org.: VU-Asse.
- 2 AFFLIGEM:** Stervensbegeleiding door dr. André Raes. Om 20u. in het Kultureel Centrum. Org.: FVV-Affligem.
- 5 LENNIK:** Sociaal huren: hoe, wie wat? Voordracht, om 13u.30 in Huize Zwartebroek, Zwartebroekstraat 127. Info vzw Vorming en Gemeenschap (02/532.14.41)
- 7 BIERBEEK:** 13e VU-Bal van Bierbeek in zaal De Welkom te Bierbeek (Opvelp).
- 7 WEMMEL:** Haantjesfeest in zaal De Nachtegaal (aan de kerk), vanaf 18u. Ook op 8 oktober van 12 tot 15u. Org.: VU-Wemmel.
- 7 KAMPENHOUT:** 1e Witloof-Festijn in zaal De Beiaard, naast de kerk. Van 17 tot 21u. Het bestuur ontvangt Jean-Marie De Roovere. Ook op 8/10 van 11u.30 tot 15u. Info bij M.L. Thiebaut (016/65.54.74). Org.: VU-Kampenhout.
- 7 HALLE:** Kennismaking met Sabam. Voordracht, om 10u. in P. Van Ruycheveltstraat 2, inkom 50 fr. Org.: Vlanajo.
- 7 DIEGEM:** 2e Knabbel en Knuffelavond, met snacks, cocktails en stemmige muziek in de Gildenzaal te Diegem, vanaf 18u. Org.: VUJO-Machelen-Diegem.
- 7 MERCHTEM:** Afdelingsbal in zaal Harmonie, Stooftstraat, om 21u. met orkest The Pearls. Org.: VU-Merchtem.
- 8 LEUVEN:** Etentje met VU-Groot-Leuven. In Zaal De Kring, Kessel-Lo, doorlopend van 11u.30 tot 21u. Met bar voor nababbel. Menu: 300 fr., kindermenu: 150 fr. Info: Gerda Raskin (016/25.68.59).
- 12 LENNIK:** Sociaal huren: Met of zonder lange arm? Om 13u.30 in Huize Zwartebroek, Zwartebroekstraat 127. Org.: vzw Vorming en Gemeenschap.
- 14 HULDENBERG:** Volksunie-papierstag.
- 14 TERVUREN:** Pensenkermis in de gemeentelijke feestzaal van Duisburg. Iedereen welkom vanaf 18u. Willy Kuipers is de gastspreker. Deelname: 150 fr p.p. Org.: VU-Tervuren.
- 19 LENNIK:** Sociaal huren: Te duur? Om 13u.30 in Huize Zwartebroek, Zwartebroekstraat 127; Org.: VZW Vorming en Gemeenschap.

ETENTJE MET VU-GROOT-LEUVEN

Op zondag 8 oktober a.s. organiseert VU-Groot-Leuven een etentje in zaal De Kring te Kessel-Lo. Een menu kost 300 fr per persoon, kindermenu's zijn te verkrijgen aan 150 fr.

Er is een gezellige bar voorzien voor de nababbel. Voor inlichtingen bellen naar Gerda Raskin (016.25.68.59). Iedereen welkom!

JEAN-MARIE DE ROOVERE TE KAMPENHOUT

Jean-Marie De Roovere, de man die per rolstoel dwars door Vlaanderen trekt legt op zaterdag 7 oktober het parkoers af van Leuven-Station naar Buken, een deelgemeente van Groot-Kampenhout.

Aankomst op het Marktplein van Kampenhout-Centrum is voorzien rond 14u.30. Aansluitend is er een receptie op het gemeentehuis.

Daarna biedt VU-Groot-Kampenhout aan Jean-Marie en zijn begeleiders een etentje aan op het VU-feest in De Beiaard. Feestzaal De Beiaard is gelegen naast de kerk van Kampenhout-Centrum. Ruime parkeer gelegenheid op het Dorpsplein voor de kerk.

Mensen met een hart (en honger) mogen dit treffen niet missen!

ADVERTENTIE

Ga wáár je wil,
Wannéér je wil.

Dank zij je rijbewijs!

RIJSCHOOL Ferd. VERBIEST

OOK RIJBEWIJS A (MOTOR)

MOLENBEEK

Leopold II-laan 194

ANDERLECHT

Bergense steenweg 797

DILBEEK

Ontmoetingscentrum Westrand

Tel. 426.85.94

De beste studieboeken vindt u
bovendien in onze school.

ADVERTENTIE

GEMEENTE GRIMBERGEN (Provincie Brabant)

Het college van burgemeester en schepenen brengt ter kennis dat voor de rekendienst **1 voltijdse betrekking van opsteller-gesubsidieerde contractueel (M/V)** te begeven is.

De kandidatuurstelling, eigenhandig geschreven, moet gericht worden aan de heer Burgemeester — Prinsenstraat 3 — 1850 Grimbergen met een aangetekende brief en dient uiterlijk ter post afgegeven te worden op 13 oktober 1989.

De aanwervingsvoorwaarden, de bij aanvraag te voegen dokumenten, het examenprogramma alsmede bijkomende inlichtingen kunnen bekomen worden op de dienst secretarie — personeelszaken tijdens de werkuren of telefonisch 02/260.12.11.

Namens het College van Burgemeester en Schepenen;

In opdracht:
De sekretaris,
J. Van de Velde.

De burgemeester,
J. Mensalt

ADVERTENTIE

GEMEENTE OVERIJSE

Een voltijdse betrekking in vast verband is te begeven:

- 1 geschoolde arbeider-chauffeur
- 1 geschoolde arbeider-chauffagist.

Nadere inlichtingen omtrent aanwervingsvoorwaarden en examenprogramma kunnen bekomen worden op de rekendienst-personeelsdienst van het gemeentebestuur van Overijse, tel. 02/687.60.40.

De kandidaturen dienen aangetekend gestuurd naar het Kollege van Burgemeester en Schepenen van en te 1900 OVERIJSE. De kandidatenlijsten wordt afgesloten op 25 oktober 1989.

ZOEKERTJE

— **WERKAANVRAAG** — Passende betrekking gezocht voor 25-jarige verkoopster, 18-jarige bediende, 23-jarige onderwijzeres. Aanbiedingen aan Eresenator Oswald Van Ooteghem, tel. 091/30.72.87.

— **SPELMATERIAAL** — Opvoedster zoekt spel materiaal (puzzels — stripverhalen...) en nog bruikbare fietsen. Komen zelf ophalen. Kontakteer alle dagen (liefst 's maandags) tussen 15 en 16 uur, tel. 053/67.26.93.

— **SPELMATERIAAL** — Opvoedster zoekt spel materiaal (puzzels — stripverhalen...) en nog bruikbare fietsen. Komen zelf ophalen. Kontakteer alle dagen (liefst 's maandags) tussen 15 en 16 uur, tel. 053/67.26.93.

OOK T-T-B-DAG TE BRUGGE

Op de vooravond van de Trein-, Tram-, Busdag 1989 van zaterdag 6 en zondag 7 oktober a.s. krijgt ook te Brugge de bekommernis voor de belangen van de gebruikers van het openbaar vervoer eindelijk vaste vorm!

Voor Bruggen en ommeland valt er immers nog zoveel te doen om het openbaar vervoer te beteren, de openbaar vervoer-gebruikers voor te lichten en te beschermen, de openbare besturen en de maatschappijen voor openbaar vervoer tot nieuwe of vernieuwde initiatieven te dwingen, het openbaar vervoer als nuttig alternatief voor het privé vervoer aantrekkelijk te maken, de veelal onmondige openbaar vervoer-gebruikers (kinderen, bejaarden, mindervaliden) tot spreekbuis te dienen, reisroutes en types van openbaar vervoer aan te bevelen die rekening houden met de moderne vereisten.

De Brugse belangengroep van openbaar vervoer-gebruikers rekent erop dat de TTB-dag 1989 zich niet alleen tot een aangename en goedkope toeristische uitstap zal beperken, maar ook dat een hernieuwde kennismaking met het openbaar vervoer in en rond Brugge voor velen een aansporing zal zijn om zich ook over de kwaliteit van dit vervoersaanbod te bekommeren.

Inlichtingen over de TTB-dag vindt men in de Kijk-en Rijkkrant. Bij de Brugse Belangengroep voor Openbaar Vervoer Gebruikers (sekr. I. Mollet, St Gilliskerkstraat 4 te 8000 Brugge, tel. 33.85.36 — op werkdagen: van 18 tot 19u.) is elke vorm van medewerking of belangstelling welkom.

KORTNIEUWS UIT EERNEGEM

De VU-afdeling van Eernegem organiseert op zaterdag 21 oktober om 19u. een gezellige Kaas- en Wijnavond in het Gildhof, Aartrijkestraat.

Volksvertegenwoordiger Jan Loones uit Oostduinkerke zal de avond met zijn aanwezigheid vereren, en een duidelijke maar korte uiteenzetting geven over de politieke aktualiteit en plaatselijke actiepunten.

Melden we ook nog dat de afdelingsvoorzitter Mauritys Cuyllie omwille van familiale omstandigheden ontslag als voorzitter heeft ingediend.

In de jongste bestuursvergadering van 24 september werd Jacky Schoonvaere als nieuwe voorzitter verkozen.

LIMBURG

OKTOBER

21 AS: Vlaams ledenfeest Arr. Tongeren-Maaseik in hotel Overeinde te As. Met voorzitter Jaak Gabriëls, minister Johan Sauwens en de parlementairen Frieda Brepoels, Rik Vandekerckhove en Laurens Appeltans. Aanvang: 20u.

DE WATERZUIVERING AAN DE WESTKUST

De arrondissementale raad van de Volksunie heeft de lamentabele waterzuiveringstoestand van de Westkust besproken en drukt haar grote bezorgdheid uit omtrent dit probleem.

Eerst en vooral wordt een dringende oproep gericht aan de Vlaamse Exekutieve in het algemeen, en de bevoegde minister Kelchtermans in het bijzonder, om zonder verwijl de beloften in te lossen. Bij hoogdringendheid moet worden overgegaan tot bouw van kollektoren en uitbreiding van de waterzuiveringsinstallatie te Wulpen.

Bijkomend wordt op de zeer grote verantwoordelijkheid gewezen van iedereen die betrokken is bij een objectieve informatie en berichtgeving over de vervuilingstoestand van ons kustwater. Zo valt onder meer de onverantwoorde salmonella-paniekzaaij van nationaal staatssecretaris Miet Smet en van gemeenschapsminister Hugo Weckx niet te rijmen noch met de konklusies van hun eigen deskundige diensten, noch met de bevindingen van het plaatselijke dokterskorps.

De Volksunie is vanzelfsprekend niet blind voor de onduidelijke problemen van vervuiling waarmee de Westkust, eens te meer verwaarloosd gebied, heeft te kampen.

Zo blijft de Volksunie een absolute meldingsplicht eisen over alle milieugegevens, en dit vanwege alle onderzoekende instanties.

De Volksunie van Oostende-Veurne-Diksmuide wil echter niet meespelen in een demagogisch aanklachtspel, waarvan de toeristische sektor het slachtoffer dreigt te worden.

Een advertentie in WIJ RENDEERT.

02/219.49.30
(redactie)

02/380.04.78
(Karel Severs)

ADVERTENTIE

RESTAURANT
Hasseltberg
NIEUWE LAAN 47 - 1860 MEISE
Op 5 km van de Heysel, baan Plantentuin

LUNCH-TIME MENU
900 F p.p.
4 diensten

MARKTMENU
1.300 F p.p.
5 diensten

Banquetzaaltje gratis voor al uw feesten

Tel. : 02/269.70.45

WEST- VLAANDEREN

SEPTEMBER

29 IEPER: Herfstfeest in Jeugdstadion, Leopold III laan, Ieper. Om 20u. 450 fr. p.p. Org.: Vlaamse Vrouwenvereniging Ieper.

30 ASSEBROEK: Om 14u. in Patria: Boeken- en posterbeurs t.v.v. Feest voor Lydie en Katrien. Nieuwe DF-uitgaven ter inzage.

OKTOBER

4 KORTRIJK: Graaf Gwijde van Namenstraat 7, om 20u.: Kindermishandeling. Org.: Vlanajo Kortrijk.

11 MENEN: West-Flandria Trefcentrum, Ieperstraat 65: Kindernamiddag „Werken met gekleurde zout“. Om 14u.30. Inkom gratis. Meebrengen: boekaaltje met deksel. Org.: Vlanajo Menen.

12 IZEGEM: Gerard Bodifée over de Nieuwe visie in de wetenschappen. Om 20u. in de bar van de Stedelijke Muziekacademie, Kruisstraat 15. Org.: VSVK-Izegem.

13 DEERLIJK: Op... naar de Everest, door Philippe Cornelissen, klimleider van de expeditie. Om 20u. in D'leffe. Inkom gratis. Org.: VU-Deerlijk.

14 ARDOOIE: Dertiende kunsttentoonstelling: de mooiste plekken van Ardoos en Koolskamp. Vooropening op 12/10 om 19u.30. Gelegenheidstoespraak door de burgemeester. Deze tentoonstelling loopt op 14-15 en 16 oktober, open van 9 tot 12 en van 14 tot 20u. Org.: VI. Volksbeweging.

21 EERNEGEM: Kaas- en Wijnavond in het Gildhof, Aartrijkestraat. Spreker is Jan Loones. Aanvang: 19u. Org.: VU-Eernegem.

21 BRUGGE-NOORD: Kaarting in café De Frisse Sparre, Dudzeelse steenweg 35, Brugge St.Jozef. 60 fr., eigen maat toegelaten. Org.: VU-Brugge-Noord.

21 INGELMUNSTER: Kozientjes-fuif in zaal Mid-denstandshuis. Kaarten: 100 fr. bij bestuursleden. Org.: VUJO-Roeselare en Vlanajo.

22 ZWEVEGEM: Familiefeest van VU-VUJO en Vlaamse Klub. Vanaf 11u.30 in zaal Uilenspiegel, Avelgemstraat 171 te Zwevegem. Inschrijven bij S. D'Haene (056/75.60.80). 350 fr. p.p., -12j. 200 fr. Sprekers: Antoine Denert en Alfons Claes.

AANBEVOLEN HUIZEN

Diependaele

- BINNENHUISINRICHTING
- SIERSCHOUWEN
- MEUBELN — STOFFEN
- BEHANG

Kazernestraat 39
9620 ZOTTEGEM

091/60.13.37

FERAUTO Auto-onderdelen

Ferenczi Jozef

Herentalsebaan 550
2220 Wommelgem
Tel. 03/353.26.50

Open van 9 tot 20 u. van maandag
tot zaterdag.

Houtzagerij DE ROOSE N.V.

Algemene hout- en platenhandel
Schaverij

AFD. NINOVE - 9400
Steenweg naar Aalst 496
Tel.: 053-66.83.86

AFD.: OKEGEM - 9471
Leopoldstraat 114
Tel.: 054-33.17.51
054-33.11.49

EEN ADVERTENTIE
IN WIJ
RENDEERT!

TEL.: 02/219.49.30

BLOEMEN ROUWKRANSEN
BRUIDSTUILEN
ZAALVERSIERING

PETRA P.V.B.A.

HEIHOEFSEWEG 1
2520 EDEGEM
Tel.: 03/457.23.89

**KOSTUUMS
EN BROEKEN**

In maatwerk
ZO'VEEL BETER
meesterkleermaker
Vermees

STEENHOUWERSVEST 82
ANTWERPEN T: 231.35.83

KORTESTRAAT 15-19
B-2650 BOOM

☎ 03/888.69.35

KEUKENS - SANITAIR - VERWARMING

VAN DER CRUYS

Assesteenweg 240, TERNAT
Tel. 582.29.15

Toonzaal alle dagen open
van 9-19 u. Zondag gesloten.

ZOEKERTJES

LESGEVERS. Wegens de grote belangstelling is de Koördinatie Nederlands voor Migranten (CNM) steeds opnieuw op zoek naar vrijwillige lesgevers. Info: Carine Moens, CNM, Saincteletteplein 25 te 1080 Brussel (02/426.85.93). Begeleiding, lesmateriaal en onkostenvergoeding zijn voorzien.

STUDENTENKAMER met c.v. te huur aan het station te Leuven. Voorwaarde: van onverdachte VU-komaf zijn. VU-sekretariaat, Martelarenlaan 139, 3200 Leuven. Tel. 016/26.11.11.

VAKBEL ZOEKT

VAKBEL, de Vlaamse Akademie voor Kulturele Belangen, zoekt met het oog op het organiseren van vormingsactiviteiten namen en adressen van de leden van Vlaams-nationale (VU)-strekking in de kulturele raad en de beheer- en adviesorganen van de Openbare bibliotheek.

Wie daarvoor in aanmerking komt neemt contact op met J.-P. Roosen, Vakbel, Limburgstraat 90 te 9000 Gent (091/23.01.36).

TUINAANLEG + ONDERHOUD Herman Walraevens

Aanleggen van terrassen,
klinkers en kasseien.

Tel.: 02/759.54.54
na 18 uur.

AZ
verandas genk n.v.

Kreatiever bouwen voor beter wonen

Hasseltweg 194 — 3600 GENK — Tel.: (011)36.32.60.

BON:

Ja, ik wens vrijblijvend bezoek aan huis voor informatie en inlichtingen.

Naam:

Adres:

Gemeente: Tel.:

Indien geen telefoon vermeldt dag en uur van afspraak.

Info ☐ veranda/ pergola AZ Privé
☐ veranda/ pergola Horeca

GEDEKT POTJE

De algemene gemeentebelasting wordt als de meest „plaatselijke” belasting beschouwd.

Zij geeft ook de financiële evolutie aan van stad of gemeente. In een fiscaal tijdschrift las ik dat na herstemming deze belasting vanaf het aanslagjaar 1989 voor groot-Aalst van 7 % naar 9 % werd verhoogd. Hiermee staat Aalst op gelijke hoogte van Elsene, Etterbeek en Schaarbeek. Enkel... Luik met 10 % berekent nog meer. Daarom is het nuttig te verwijzen naar menige interpellaties van VU-gemeenteraadslid W. Van Mossevelde, waar hij de slechte financiële toestand vergeleek met stad Luik.

Vraag is dan terecht waar het met stad Aalst naartoe gaat. Vennootschappen dienen hun jaarrekening neer te leggen bij de Nationale Bank van België, waarom zijn steden dan ook niet verplicht bijv. een kosten-baten analyse te publiceren?

Of houdt men liever dit potje gedekt?

J. Van Nieuwenhove, Erembodegem

SOCIALE ZEKERHEID

Het Vlaams Geneesheren Verbond en de Vereniging voor Vlaamse Ziekenfondsen zijn met duidelijke cijfers achter de hand, erg formeel: de gezondheidszorg kost 864 fr. per dag voor een Waal, 495 fr. per dag voor een Vlaming, zelfs 1814 fr. voor een Brusselaar. De jaarlijkse ziekteperioden zijn voor een Vlaamse arbeider 16, een Waal is gemiddeld 25 dagen per jaar ziek. De klinische biologie kost 495 fr. voor een Vlaming, 864 fr. voor een Waal. Moet er nog zand zijn?

Waarom zwegen en zwijgen de zuilgebonden ziekenfondsen in alle talen over de realiteit?

Solidair: — ja — maar niet in 't zotte!

Deze splitsing van de sociale zekerheid kadert tenvolte in de geaktualiseerde eis van de Frontiers, dit op basis van elementaire rechtvaardigheid!

De weg naar Vlaamse zelfstandigheid eindigt niet bij de derde faze!

W. Rosiers, Neeroeteren

VOLKSBEWUST

In antwoord op de lezersbrief Hoop van F.V.D. uit Putte (WIJ van 22 sept. j.l.) deel ik mee dat er wel degelijk een vervangwoord voor Nationalisme bestaat, namelijk Volksbewustzijn of Volksbewust. Dit is ten eerste een Nederlandse woord en ten tweede kan er

geen verwarring bestaan tussen staatsnationalisme en volksnationalisme.

Ik stel dan ook voor deze term in de toekomst te gebruiken.

E. Keymolen, Asse

PROPERE POLITIEK?

Parlementairen en gerechtsdeurwaarders, verenigt u, en brengt uw vakantie in Knokke door! Politiepersonen (sommigen!) zijn daar bijzonder goed getraind in het over het hoofd zien van uw foutief geparkeerde wagens.

Op maandagnamiddag 14 augustus, omstreeks 17u., stond een BMW met nummerplaat P 399 foutief geparkeerd in de buurt van Patisserie Gaelens. Een ijverige, blonde politievrouw had al ettelijke parkeerbonnen uitge-

De redactie ontvangt graag brieven voor de lezersrubriek Wederwoord. Naamloze brieven gaan de scheurmand in, evenals scheld- en smaadbrieven. De andere publiceert zij, naargelang er plaats beschikbaar is. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken zonder de essentie van de inhoud te veranderen. Brieven worden ondertekend met de naam en de plaats van herkomst, tenzij de schrijver verzoekt slechts de initialen te gebruiken. De opinie, vertolkt in een lezersbrief, is niet noodzakelijk deze van de redactie.

deeld, liep links van het pad, langs de geparkeerde wagens heen... tot ze P 399 in het oog kreeg! Toen bleek ze plots meer interesse voor de huisgevels te krijgen. Mijn man had al van tevoren voorspeld, dat ze die auto ongemoeid zou laten. Tot mijn grote verbazing kreeg hij nog gelijk ook. Toen die politievrouw vlak nadien een chauffeur achter het stuur doorstuurde omdat hij met één wiel op het zebra-pad stond ter hoogte van het Lichttorenplein, heeft mijn man mij weerhouden tekst en uitleg te gaan vragen. Hij wilde niet het risico lopen een boete te krijgen voor smaad aan de politie...

Bovendien is dat maar één klein feitje in dit korrupte landje. Niet voor niets zetten geparkeerde gerechtsdeurwaarders met vakantie hun grote herkenningskaart bij de voorruit.

Zouden er nu echt geen kiezers te overhalen zijn met een thema als „propere politiek”... Of zijn we allemaal even korrupt?

G. Vets, Keerbergen

ZUILENDIJK

In De Standaard van 29 augustus j.l. deed de fractievoorzitter van de PVV in de Vlaamse Raad, dhr. De Nijs, een interessante oproep tot ontzuiling. Hierbij richtte hij zich vooral tegen de macht van de SERV (sociaal-ekonomisch raad voor Vlaanderen), die veeleer dan de Vlaamse raad het dekreetgevend werk verricht. Ook de CVP-beleids mensen die welwillend hand- en spandiensten verrichten voor de katolieke zuilorganisaties krijgen een veeg uit de pan.

Terecht, dunkt mij. Meer dan ooit tevoren zijn de ideologische zuilen verworpen tot politieke concerns die in alle domeinen van de besluitvorming, maar vooral in de gezondheidszorg, het onderwijs en in de landbouw een vinger in de pap hebben. Door hun optreden wordt het algemeen belang ondergeschikt gemaakt aan het eigenbelang van groepen en personen. Hun almacht draagt bij tot het voortduren van verspilling en onkundig bestuur.

Oproepen als die van De Nijs mogen aan de Volksunie niet ongemerkt voorbijgaan. Binnen de CVP en SP blijkt de invloed van de „zuilbaronnen” nauwelijks aangetast. Volksunie, PVV en Agalev zijn dan ook objectieve bondgenoten om de verzuiling drastisch in te dijken.

Marc Andries, O.L.V.-Waver

RIJKSWACHT

Als oud-gediende van Vrouwe Justitia met vrij veel jaren praktijk heb ik me schromelijk geërgerd aan de uitspraken van mijn VU-medelid Hugo Coveliers.

Waar de fractieleider beweert dat de rijks-wacht overbodig is en dient afgeschaft, een staat in de staat vormt, dus gevaarlijk (alsof het leger niet bestond), en tenslotte ook nog gevaarlijk voor de gezondheid (op het TV-joernaal) wordt me alle lust ontnomen om me zijn „Securitas Belgica” aan te schaffen.

In gemoede stel ik de auteur de vraag welke politie-instantie (GP-gemeentepolitie of rijks-wacht) onze brave burger zal opbellen wanneer 's nachts bij hem een inbreker op bezoek komt? Wie is dan de beschermer? Of wie zal optreden in geval van gijzeling, roofoverval, onvreedzame betoging, oproer, enz.? En dat die „gehersenspoelde” rijkswachters zichzelf als een elite beschouwen kan best zijn. Maar vindt men bij de Orde der Advokaten soms ook geen „dikke nekken”?

Kortom er valt nog zo veel te weerleggen. De toekomst zal tenslotte uitmaken of de theorie Coveliers kan of zal worden waargemaakt.

A. Van der Linden, Zomergem

LEPEL & VORK

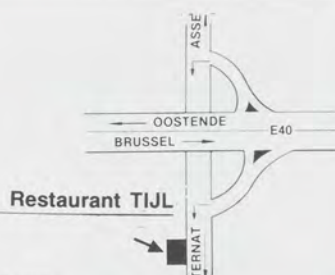
Restaurant «Tijl»

Specialiteiten:

- * Zeeuwse Mosselen (vanaf juli)
- * Paling op verscheidene wijze
- * Ribstuk aan 't been enz...

Assesteenweg 74
1740 Ternat Tel.: 02/582.31.14

Woensdag gesloten Zaterdag open vanaf 18.00 uur

Herberg Viking

Sinds 15 jaar Vlaams-Nationaal trefpunt in het hartje van Brussel.

Guido Dosogne
Arduinkaai 5 (KVS)
1000 Brussel
02/218.01.27

**Een advertentie
in WIJ RENDEERT.**

02/219.49.30
(redactie)

02/380.04.78
(Karel Severs)

't boerenhof

CAFE-RESTAURANT-FRITUUR

Terras - Lunchroom - Coffeeshop
Altamira stone grill

Prijzen voor groepen
op aanvraag.

De Plank 24A
3790 Sint-Martens-Voeren
Tel. 041/81.07.03

RESTAURANT KAPELLEKESHOEF

Kapelstraat 1
Tongerlo-Westerlo
Tel. 014-54.40.07

Maandag gesloten
Rustieke sfeer

Banketbakkerij ANTWERPIA

JOOST GOSSYE

Geraardsbergsestraat
38
9300 Aalst
Tel. 053-21.35.33

RESTAURANT-HOTEL OVEREINDE

Salons Raymond

- banketzalen tot 300 personen
- specialiteiten bruiloften en banketten

Overeinde 8 AS
011/65.73.05 - 65.89.40

Bij vertonen van VU-lidkaart:
één aperitief gratis.

Het Palinghuis

Sedert 1910
JAN PAUWELS-DE BRAUWER

Oude Brugstraat 16, 9328 Schoonaarde. Tel. 052-42.32.46

Wekelijkse rustdag vrijdag tot zaterdag 18 uur
Jaarlijks verlof december

De familiezaak met traditie

Brood- en
banketbakkerij

R. DE BEULE
Heirbaan 53
2730 BURCHT
Tel.: 03/252.70.98

**SPECIALITEIT VAN ALLE
GELEGENHEIDSGEBAK**

Hostellerie

Oerenstraat 13 8190 Alveringem
tel. 058/288 007

Hotel — Restaurant — Feestzaal — Tea-Room

Een gastronomisch kompleks, gelegen op amper 15 min. van de kust, stelt U een zee voor van kalmte, comfort, keuken, rust, rustiek en romantiek.

Wij bieden U:

- 6 luxe hotelkamers met alle denkbare comfort
- Fijne Franse keuken, à la carte en 8 menu's van 695 fr. tot 1600 fr.
- Een hart voor de kinderen, eigen speelruimten en aangepaste menu's.
- Kamer (2 pers.) met uitgebreid ontbijt: vanaf 1750 fr.
- Eveneens pension en half-pension mogelijkheden.
- Week-end verblijf.

Voor gratis informatiepakket nopens onze mogelijkheden: Tel. 058/28.80.07

Hostellerie Petrus, Oerenstraat 13, 8190 Alveringem.

Het bureau voor het computertijdperk

In dit tijdperk van voortschrijdende automatisering hoef je niet over bedrading te struikelen! Bij gesofistikeerde apparatuur passen gesofistikeerde bureaus en werktafels. BULO ontwikkelde daarom de "Elgo"-serie waarin know how, kwaliteit en voortreffelijk design met elkaar verweven zijn.

Technische kenmerken : verzonken en afgesloten kabelgoten met gescheiden kanalen voor alle soorten bedrading (telefonie, sterkstroom, dataverbindingen) vanuit alle richtingen (vloer, plafond, wand) en met voldoende ruimte voor opberging van stopkontakten en dgl. Aanbouw is mogelijk bij middel van schakelbladen in een hoek van 90 of 135 graden.

Afmetingen : hoogte 72 cm en diepte 92,8 cm.
Lengtes : 178,8 cm ; 160,6 cm ; 141,4 cm ; 92,8 cm.
De zijpanelen zijn 60 cm diep.

BULO®

Onze toonzalen te Mechelen (de grootste in de Benelux) zijn open van 8.30 u tot 17.30 u. Ook op zaterdag.
Onze toonzalen te Brussel (Montoyerstraat 10) zijn eveneens open van 8.30 u tot 17.30 u. Vrijdag tot 16 u en op zaterdag gesloten.

Industriezone Noord II
2800 Mechelen

Tel. (015) 21 10 00 (28 l.)
Telex 29355 bulo b
Telefax (015) 20 99 59